

ΑΘΗΝΑ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2018
ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟ
ΣΟΒΑΡΟ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ
ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ ΕΤΟΥΣ
2017

ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

ΚΛΑΔΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Μήνυμα Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας

Το οργανωμένο έγκλημα αποτελεί φαινόμενο πολυσχιδές, πολυσύνθετο, με δυναμική διάσταση και αναμφίβολα σημαντικό αντίκτυπο, τόσο διεθνώς, όσο και στη Χώρα μας στον τομέα της ασφάλειας και της ευημερίας της κοινωνίας.

Οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες, προσαρμοζόμενες στο διαρκώς μεταβαλλόμενο παγκοσμιοποιημένο κοινωνικό – οικονομικό περιβάλλον, αναπτύσσουν πολυδιάστατη εγκληματική δραστηριότητα με διεθνικά χαρακτηριστικά, εκμεταλλεόμενες παράγοντες όπως τα δικαιώματα της ελεύθερης μετακίνησης προσώπων και διακίνησης αγαθών και κεφαλαίων, τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας αλλά και τις συνθήκες που διαμορφώνονται στην κοινωνία ως απόρροια της οικονομικής κρίσης. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει τη σημασία τόσο της συντονισμένης δράσης και συνεργασίας των συναρμοδίων Υπηρεσιών, όσο και της συνδρομής της κοινωνίας των πολιτών, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το φαινόμενο της οργανωμένης εγκληματικής δραστηριότητας.

Οι επιπτώσεις του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, το οποίο επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και ως εκ τούτου υπονομεύει τα δημοκρατικά δικαιώματα των πολιτών, καθιστούν αναγκαία την αναβάθμιση της δράσης, των δυνατοτήτων και της αποτελεσματικότητας των αρμοδίων προς τούτο θεσμικών δομών κάθε οργανωμένης Πολιτείας. Η εξάλειψη ή έστω η άμβλυση του φαινομένου αποτελεί, συνεπακόλουθα, στρατηγικής σημασίας στόχο της Ελληνικής Αστυνομίας, συνδέεται δε άρρηκτα με την κατανόηση της μεθοδολογίας και των τεχνικών που χρησιμοποιούνται από τις εγκληματικές ομάδες προκειμένου να επιτύχουν οικονομικό όφελος, εκμεταλλεόμενες τις παρουσιαζόμενες ευκαιρίες.

Με την παρούσα Έκθεση Εκτίμησης Απειλής του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος για το έτος 2017, παρουσιάζονται οι κυριότερες σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες, καταγράφεται η μεθοδολογία των

εγκληματικών ομάδων που είχαν εμπλοκή σε αυτές, καθώς και οι παράγοντες που επηρέασαν την ανάπτυξη του συγκεκριμένου φαινομένου. Από την ανάλυση των δεδομένων που πραγματοποιήθηκε αποτυπώνονται, επίσης, οι τρέχουσες τάσεις, ο βαθμός απειλής των επί μέρους εγκληματικών δραστηριοτήτων και η πιθανή μελλοντική εξέλιξη τους. Ως εκ τούτου, η Έκθεση αυτή, αποτελεί ένα ιδιαίτερα χρήσιμο εφόδιο στην προσπάθεια των διωκτικών αρχών της Χώρας μας για την αντιμετώπιση του εγκληματικού φαινομένου, τη θωράκιση της ασφάλειας των πολιτών και της κοινωνίας και τη διαφύλαξη, εν τέλει, της δημοκρατίας και των συνταγματικών ελευθεριών.

Αθήνα, Οκτώβριος 2018

Ο Αρχηγός

Αριστείδης ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Αντιστράτηγος

Πίνακας περιεχομένων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	3
ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ	5
1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
1.1 Γενικά	7
1.2 Πεδίο Μελέτης.....	8
1.3 Μεθοδολογία	9
1.3.1. Εμπειρικό υλικό.....	9
1.3.2. Ανάλυση εμπειρικού υλικού	9
2 ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΣΟΒΑΡΟ & ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΕΓΚΛΗΜΑ. 11	11
2.1 Γενικά.	11
2.2 Γεωπολιτικοί.....	11
2.3 Οικονομικοί	13
2.4 Νομοθεσία και δράση των διωκτικών αρχών.....	14
2.5 Διαδίκτυο-Νέες Τεχνολογίες.....	16
2.6 Κοινωνικοί.....	17
3 ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	20
3.1 Παράνομη διακίνηση μεταναστών.....	20
Παρούσα κατάσταση.....	20
Εγκληματικές ομάδες.....	26
3.2 Διακίνηση ναρκωτικών ουσιών.....	32
3.2.1. Παρούσα κατάσταση.....	32
3.2.1.2. Ηρωίνη.....	42
3.2.1.3. Κοκαΐνη.....	47
3.2.1.4. Συνθετικά Ναρκωτικά.....	52
3.2.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	53
3.3 Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας.....	57
3.3.1. Παρούσα κατάσταση.....	57
3.3.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	59
3.4 Λαθρεμπόριο προϊόντων.....	67
3.4.1. Παρούσα Κατάσταση.....	67
3.4.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	72
3.5 Εμπορία Ανθρώπων.....	79
3.5.1. Παρούσα Κατάσταση.....	79
3.5.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	81
3.6 Εκβιάσεις.....	84
3.6.1. Παρούσα Κατάσταση.....	84
3.6.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	85
3.7 Οργανωμένες απάτες.....	87
3.7.1. Παρούσα κατάσταση.....	87
3.7.2. Εγκληματικές ομάδες.....	88

3.8 Πλαστογραφία	93
3.8.1. Παρούσα κατάσταση.....	93
3.8.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	94
3.9 Διακίνηση όπλων, πυρομαχικών & εκρηκτικών υλών.....	96
3.9.1. Παρούσα Κατάσταση.	96
3.9.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	98
3.10 Παραχάραξη.....	100
3.10.1. Παρούσα κατάσταση.....	100
3.10.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	102
3.11 Παράνομο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών.	104
3.11.1. Παρούσα Κατάσταση.	104

Επιτελική Σύνοψη

Η Έκθεση για το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα στην Ελλάδα έτους 2017 παρουσιάζει τις κυριότερες σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες, τις εγκληματικές ομάδες που είχαν εμπλοκή σε αυτές, καθώς και τους παράγοντες που επηρέασαν την ανάπτυξη του συγκεκριμένου φαινομένου. Από την ανάλυση των δεδομένων που πραγματοποιήθηκε αποτυπώνονται, επίσης, ο βαθμός απειλής των επί μέρους εγκληματικών δραστηριοτήτων με βάση τα χαρακτηριστικά των εγκληματικών ομάδων και των συνεπειών της δράσης τους και η πιθανή μελλοντική εξέλιξη τους.

Τα σημαντικότερα ευρήματα που αφορούν τις τάσεις του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος στην Ελλάδα, κατά το έτος 2017, συνοψίζονται ως εξής:

- Οι κύριες εγκληματικές δραστηριότητες του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος στη Χώρα μας, για το 2017, είναι η διακίνηση μεταναστών, η διακίνηση ναρκωτικών ουσιών, τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας, το λαθρεμπόριο προϊόντων, η εμπορία ανθρώπων, οι εκβιάσεις, οι οργανωμένες απάτες, η πλαστογραφία, η διακίνηση όπλων & πυρομαχικών, η παραχάραξη και το παράνομο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών. Οι πλέον ανεπτυγμένες εξ αυτών εξακολουθούν να είναι η παράνομη διακίνηση μεταναστών (μεγαλύτερη παράνομη αγορά) και ναρκωτικών ουσιών.
- Κατά το 2017 δραστηριοποιήθηκαν στη Χώρα μας συνολικά τριακόσιες πενήντα έξι (**356**) εγκληματικές ομάδες, οι οποίες απαρτιζόνταν συνολικά από **2.797** μέλη. Η πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **78%** επί του συνόλου) είναι εγχώριες¹ (αμιγείς ή/και μικτές). Αξιοσημείωτη (σε ποσοστό **22%** επί του συνόλου) είναι και η παρουσία αλλοδαπών εγκληματικών ομάδων (ομοιογενών ή μη).
- Από τις αλλοδαπές εγκληματικές ομάδες κυρίαρχο ρόλο συνεχίζουν να διαδραματίζουν οι Αλβανικές (σε ποσοστό **39%** επί συνόλου των αλλοδαπών ομάδων).
- Η πλειοψηφία των ομάδων (σε ποσοστό **56%** επί του συνόλου) ήταν ολιγομελείς (έως 6 μέλη). Σημειώνεται ότι σε σημαντικό ποσοστό (**15%** επί του συνόλου) επρόκειτο για ολόκληρα εγκληματικά δίκτυα (άνω των 12 μελών), η πλειοψηφία των οποίων (**65%** επί συνόλου αυτών) δραστηριοποιούνταν στη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών και μη νόμιμων αλλοδαπών.
- Ένα ικανό ποσοστό (**8%** επί του συνόλου) των εγκληματικών ομάδων εμφάνισε πολυδιάστατη εγκληματική δραστηριότητα, με την πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **33%**) να δραστηριοποιούνται στα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας (κλοπές-διαρρήξεις, ληστείες, κλοπές τροχοφόρων) και να ακολουθούν η

¹ **Εγχώρια (Indigenous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη που η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της έχει ελληνική υπηκοότητα. **Αλλοδαπή (Non-Indigenous)** είναι εκείνη, που αντίθετα με την εγχώρια, τα μέλη της δεν έχουν ελληνική υπηκοότητα. **Εγχώρια και Αλλοδαπή μαζί (Indigenous & Non-Indigenous)** είναι εκείνη που τα μισά περίπου μέλη της έχουν ελληνική υπηκοότητα και τα άλλα μισά δεν έχουν.

παράνομη μετανάστευση (σε ποσοστό **29%**) και η διακίνηση ναρκωτικών (Polydrug ή/και Polycriminal OCGs) σε ποσοστό **24%**.

➤ Το κέρδος το οποίο αποκόμισαν οι εγκληματικές ομάδες συνολικά από τις εν λόγω εγκληματικές δραστηριότητες εκτιμάται στο ποσό των **80.000.000** Ευρώ περίπου².

➤ Οι εγκληματικές ομάδες συνεχίζουν να χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο το διαδίκτυο και τις νέες τεχνολογίες, ως μέσο διευκόλυνσης των εγκληματικών τους δραστηριοτήτων και προσέλκυσης-αλίευσης πελατών.

➤ Οι ομάδες που δραστηριοποιούνται στις κλοπές τροχοφόρων και την πλαστογραφία εμφανίζουν γενικά τον πιο υψηλό βαθμό εξειδίκευσης.

➤ Περαιτέρω, ένα σημαντικό ποσοστό αυτών (**21%** επί του συνόλου των ομάδων) εκμεταλλεύονται (ευκαιριακά ή/και συστηματικά) τις νομότυπες δομές για τη διευκόλυνση και απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους

➤ Ένα ελάχιστο ποσοστό αυτών (**2%**) διαπιστώθηκε να χρησιμοποιεί τη διαφθορά για τη διευκόλυνση-συγκάλυψη των δραστηριοτήτων τους.

➤ Σοβαρή κρίνεται η απειλή από εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στη διακίνηση μεταναστών, διακίνηση ναρκωτικών και το λαθρεμπόριο προϊόντων.

➤ Σε ό,τι αφορά τη γεωγραφική διάσταση των εγκληματικών ομάδων, η πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **57%** επί του συνόλου) δρούσε σε τοπικό ή/και περιφερειακό επίπεδο. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι ένα σημαντικό ποσοστό (**29%** επί του συνόλου) εξακριβώθηκε ότι είχε διεθνή-διασυνοριακή διάσταση. Η πλειοψηφία των ομάδων με διεθνή-διασυνοριακή διάσταση (σε ποσοστό **75%**) δραστηριοποιούνταν στη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών και στη διακίνηση μη νόμιμων αλλοδαπών.

➤ Στους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη των σοβαρών και οργανωμένων εγκληματικών δραστηριοτήτων, δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις σε σχέση με όσα αναφέρθηκαν στην αντίστοιχη έκθεση για το 2016.

➤ Εκτός της γενικότερης οικονομικής κατάστασης, οι μορφές του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος συνεχίζουν να ενισχύονται από την ύπαρξη παράνομων αγορών και τη διαθεσιμότητα των κατάλληλων μέσων για την διάπραξη εγκληματικών πράξεων (όπλα, μεταφορικά μέσα, τεχνολογικός εξοπλισμός κ.λπ.).

²Μνημονεύεται ότι ο αριθμός αυτός είναι ενδεικτικός και κατά προσέγγιση καθώς σε πολλές υποθέσεις δεν ήταν εφικτός ο προσδιορισμός των κερδών των εγκληματικών ομάδων λόγω έλλειψης πληροφοριών.

1 Εισαγωγή

1.1 Γενικά

Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε από τη Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, κατ' εφαρμογή των άρθρων 28 του Ν. 3875/2010 «Κύρωση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος και των τριών Πρωτοκόλλων αυτής και συναφείς διατάξεις», 6 του Π.Δ/τος 178/2014 «Οργάνωση Υπηρεσιών Ελληνικής Αστυνομίας» και 1 της Υ.Α. 4803/35/19-α'/2011 «Καθορισμός αρμόδιας αστυνομικής υπηρεσίας και άλλων λεπτομερειών για τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα στην Ελλάδα». Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, η Ελληνική Αστυνομία συντάσσει αναλυτική ετήσια έκθεση σχετικά με την κατάσταση και τις τάσεις του Οργανωμένου Εγκλήματος στην Ελλάδα, σε συνεργασία με δύο (2) ειδικούς επιστήμονες, μέλη Δ.Ε.Π., που διέθεσε το Κέντρο Μελετών Ασφαλείας (ΚΕ.ΜΕ.Α.) και με τον υπεύθυνο για τη δίωξη του Οργανωμένου Εγκλήματος Εισαγγελέα.

Η έκθεση εστιάζει κυρίως στη σοβαρή και οργανωμένη εγκληματική δραστηριότητα. Τα δεδομένα που αναλύθηκαν για τη σύνταξη της έκθεσης του 2017, προήλθαν από όλες τις αρμόδιες Αρχές Επιβολής του Νόμου³ και αφορούσαν τόσο γενικά στοιχεία για τις σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες, όσο και συγκεκριμένες πληροφορίες για τη δράση εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιήθηκαν στην ελληνική Επικράτεια.

Σε κάθε περίπτωση διευκρινίζεται ότι ο χαρακτήρας των συμπερασμάτων της παρούσας έκθεσης είναι εκτιμητικός, καθώς στηρίχθηκαν σε αξιολογικές κρίσεις, με βάση τα διαθέσιμα πληροφοριακά δεδομένα που προέκυψαν με τη χρήση συγκεκριμένης μεθοδολογίας.

³ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ, ΛΙΜΕΝΙΚΟ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗ), ΤΕΛΩΝΕΙΟ, Σ.Δ.Ο.Ε.

1.2 Πεδίο Μελέτης

Πεδίο μελέτης της παρούσας έκθεσης είναι το Σοβαρό & Οργανωμένο Έγκλημα (Serious & Organized Crime), όπως αυτό ορίζεται στην εγχώρια και τη διεθνή νομοθεσία. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της έννοιας του Σοβαρού & Οργανωμένου Εγκλήματος, τα οποία έχουν καθοριστεί σε διεθνές και εθνικό επίπεδο⁴, είναι τα ακόλουθα:

- **Η συγκρότηση ή ένταξη σε δομημένη ομάδα**
- **Η συμμετοχή στην ομάδα δύο ή περισσότερων προσώπων**
- **Η ομάδα να έχει διάρκεια δράσης**
- **Επιδίωξη της ομάδας να αποτελεί η τέλεση περισσότερων του ενός αδικημάτων, για τα οποία προβλέπεται ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον τεσσάρων (4) ετών ή μεγαλύτερη**
- **Η ομάδα να επιδιώκει τον προσπορισμό κέρδους ή άλλου υλικού οφέλους (άμεσου ή έμμεσου) από την εγκληματική δραστηριότητα**

Με βάση τα παραπάνω η παρούσα έκθεση καλύπτει τις κάτωθι εγκληματικές δραστηριότητες που έλαβαν χώρα το έτος 2017 στην Ελλάδα:

Διακίνηση Μεταναστών, Διακίνηση Ναρκωτικών Ουσιών, Εγκλήματα κατά της Ιδιοκτησίας, Λαθρεμπόριο, Εμπόριο Ανθρώπων, Εκβιάσεις, Απάτες, Πλαστογραφία, Παράνομη Διακίνηση Όπλων & Πυρομαχικών, Παραχάραξη, Παράνομο Εμπόριο Πολιτιστικών Αγαθών.

⁴Σχετ. η με αριθμό 2008/841/ΔΕΥ της 24/10/2008 Απόφαση-Πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (Άρθρο 1).

1.3 Μεθοδολογία

1.3.1. Εμπειρικό υλικό

Το εμπειρικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο σύνταξης της παρούσας έκθεσης προέρχεται από τις εξής κύριες πηγές:

- Σηματικές αναφορές και αναφορές (υποβλητικές) των Αρχών Επιβολής του Νόμου (Ελληνική Αστυνομία, Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή) προς τον εισαγγελέα, οι οποίες αφορούν υποθέσεις Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που εξιχνιάστηκαν το 2017.
- Στατιστικά στοιχεία εγκληματικότητας, ενημερωτικά δελτία και δελτία τύπου για υποθέσεις Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που αφορούν το ίδιο έτος.
- Πληροφοριακά δελτία & ενημερωτικά σημειώματα Αστυνομικών Υπηρεσιών, Ελλήνων Αξιωματικών Συνδέσμων σε πρεσβείες της Χώρας μας και σε Διεθνείς Οργανισμούς στο εξωτερικό ή αλλοδαπών Αρχών στο πλαίσιο της ανταλλαγής πληροφοριών.
- Ενημερωτικά Σημειώματα Αστυνομικών Υπηρεσιών (Υπηρεσίες Ασφάλειας, Διευθύνσεις Αρχηγείου και λοιπές αυτοτελείς Υπηρεσίες) και λοιπών Διωκτικών Αρχών.
- Εκθέσεις Διεθνών & Ελληνικών Οργανισμών και Αρχών επιβολής του Νόμου άλλων κρατών, με αντικείμενο το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα.
- Εκθέσεις Ανάλυσης (Επιχειρησιακές & Στρατηγικές) Αστυνομικών Υπηρεσιών.
- Ανοιχτές Πηγές Πληροφοριών (δημοσιεύματα ηλεκτρονικού και ημερήσιου τύπου, ακαδημαϊκά κείμενα-άρθρα & εκθέσεις, κ.ά.).

1.3.2. Ανάλυση εμπειρικού υλικού

Για τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης αναγνωρίστηκαν και αναλύθηκαν τόσο οι **σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες** στην Ελλάδα κατά το έτος 2017, όσο και οι **εγκληματικές ομάδες** που εμπλέκονταν σε αυτές.

Η συλλογή υποθέσεων Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα κατά το 2017 έγινε με βάση τα κριτήρια του Κεφαλαίου «Πεδίο Μελέτης» της παρούσας και αφορούσε υποθέσεις, στις οποίες

επιλήφθηκαν ελληνικές αρχές επιβολής του νόμου, ακόμα και στο πλαίσιο διεθνών επιχειρήσεων.

Από αυτή τη διαδικασία έγινε δυνατός ο προσδιορισμός των βασικών εγκληματικών δραστηριοτήτων που απασχόλησαν τις ελληνικές αρχές, ενώ, στη συνέχεια, και με βάση το ίδιο υλικό, εντοπίστηκαν οι εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιήθηκαν στη Χώρα, λαμβάνοντας υπόψη τη δραστηριότητα και τον τρόπο δράσης τους.

Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε ανάλυση τόσο των επιπτώσεων – συνεπειών, που προκαλούνται στην ελληνική κοινωνία από τη δράση των εγκληματικών ομάδων (σε φυσικό, ψυχολογικό, οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό, τεχνολογικό και περιβαλλοντικό επίπεδο), όσο και των παραγόντων που επηρεάζουν το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα (πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών, τεχνολογικών, περιβαλλοντικών και νομοθετικών), ώστε να διαμορφωθεί ο βαθμός απειλής τους.

Με βάση τα συμπεράσματα των παραπάνω αναλύσεων, αλλά και τη μελέτη ανοικτών πηγών πληροφόρησης και εκθέσεων, για το Οργανωμένο Έγκλημα στην Ελλάδα και διεθνώς, καθορίστηκαν τελικά τα γενικά χαρακτηριστικά του Σοβαρού & Οργανωμένου Εγκλήματος και των εγκληματικών ομάδων, που δραστηριοποιήθηκαν στη Χώρα μας, κατά το 2017.

2 Παράγοντες που επηρεάζουν το Σοβαρό & Οργανωμένο έγκλημα.

2.1 Γενικά.

Το οργανωμένο έγκλημα αποτελεί πολυσύνθετο φαινόμενο, το οποίο γεννάται, εξελίσσεται και διαμορφώνεται, ως αποτέλεσμα πολιτικοοικονομικών και κοινωνικών, κυρίως, συνιστώσων. Αυτές οι συνιστώσες δεν είναι αποκλειστικά εγκληματογόνες, αλλά έχουν γενικότερο χαρακτήρα και αφορούν νόμιμες δομές, οι οποίες εκ των πραγμάτων γεννούν ευκαιρίες για υψηλό κέρδος και χαμηλό ρίσκο από την οργανωμένη εγκληματική δράση.

Η ένταση και οι επιπτώσεις του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, διαμορφώνονται από παράγοντες που είτε αφορούν τρωτότητες στην κοινωνία που διευκολύνουν και ευνοούν την δράση των εγκληματικών ομάδων, είτε παράγοντες που δρουν αντίθετα, αποτρέποντας τη διάπραξη εγκλημάτων και είναι κοινοί για τους περισσότερους τομείς της εγκληματικότητας και τις περισσότερες εγκληματικές ομάδες.

Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι οικονομικοί παράγοντες, η γεωπολιτική κατάσταση, η τεχνολογική ανάπτυξη και ειδικότερα η διάδοση της χρήσης του διαδικτύου, η υπάρχουσα νομοθεσία, η δράση των διωκτικών αρχών και η στάση της κοινωνίας απέναντι στο έγκλημα. Οι ανωτέρω παράγοντες συνδυαστικά, επηρεάζουν σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό τη μορφή και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά των εγκληματικών δραστηριοτήτων των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων, καθώς και τη συμπεριφορά τόσο των δραστών όσο και των θυμάτων εντός του κοινωνικού συνόλου.

2.2 Γεωπολιτικοί.

Η γεωγραφική θέση μιας χώρας (π.χ. η εγγύτητα της Ελλάδας με άλλες χώρες, όπως η Αλβανία, η Τουρκία, η Βουλγαρία, η π.Γ.Δ.Μ. κ.α., το γεγονός ότι αποτελεί μέλος της Ε.Ε.), οι μορφολογικές και κλιματολογικές της συνθήκες (π.χ. η ύπαρξη εκτεταμένων χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων, λιμένων, αερολιμένων και οδικών αρτηριών, η συγκοινωνιακή διασύνδεση με άλλες χώρες της Ε.Ε. και των Βαλκανίων), η πολιτική οργάνωσή της και κατάσταση, είναι παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη συγκεκριμένων δραστηριοτήτων του οργανωμένου εγκλήματος (π.χ. διακίνηση παράτυπων μεταναστών, ναρκωτικών ουσιών, λαθρεμπόριο προϊόντων, εγκλήματα κατά ιδιοκτησίας κ.λπ.).

Οι ένοπλες συρράξεις και η συνέχιση της πολιτικής αστάθειας στις χώρες της Αφρικής (Λιβύη, Ερυθραία, Αίγυπτος) και της Ασίας (Συρία, Αφγανιστάν, Ιράκ, Πακιστάν), έχουν ως επακόλουθο την οικονομική τους υποβάθμιση, με αποτέλεσμα να ωθούν μεγάλα τμήματα του πληθυσμού τους στη νόμιμη αλλά, κυρίως, στην παράτυπη μετανάστευση.

Περαιτέρω, η πολιτική αστάθεια και η έντονη διαφθορά σε χώρες παραγωγής ναρκωτικών ουσιών (Αφγανιστάν, Κολομβία) ή σε γεινιάζουσες με αυτές (Ιράν, Βενεζουέλα, Βραζιλία), σε συνδυασμό με την προβληματική δράση των κρατικών αρχών έρευνας και δίωξης στις χώρες αυτές, ευνοεί την απρόσκοπτη καλλιέργειά τους από τα εγκληματικά δίκτυα. Τα εν λόγω φαινόμενα διαφθοράς –πολλές φορές και σε επίπεδο κυβερνητικών αξιωματούχων – συντείνουν στη «θετική σχέση» μεταξύ κρατικών οικονομιών και της παραγωγής-εμπορίας ναρκωτικών.

Οι χώρες της Ε.Ε. συνεχίζουν να αποτελούν ελκυστικό προορισμό λόγω εγγύτητας, οικονομικής και πολιτικής σταθερότητας, της δυνατότητας παροχής νομικής προστασίας (πολιτικό άσυλο) και πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας, αλλά και της ύπαρξης σε αυτές διευρυμένων μεταναστευτικών κοινοτήτων (επιθυμία για οικογενειακή συνένωση).

Επιπρόσθετα, η ασκούμενη μεταναστευτική πολιτική από μια χώρα ή/και την Ε.Ε. εν γένει, είναι παράγοντας που επηρεάζει τις μεταναστευτικές ροές. Για παράδειγμα η υιοθέτηση πολιτικής «ανοικτών συνόρων» και η κατανομή των προσφύγων εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ενδεχομένως να συνιστούν παράγοντες έλξης των προσφύγων και παράτυπων μεταναστών, προερχόμενων από Ασιατικές & Αφρικανικές χώρες. Από την άλλη βέβαια συνιστούν και παράγοντα αποδυνάμωσης του ρόλου που διαδραματίζουν σε αυτήν τα εγκληματικά δίκτυα παράνομης διακίνησης μεταναστών, καθόσον πλέον η μεταφορά των μεταναστών και προσφύγων γίνεται νόμιμα από τις κρατικές δομές.

Περαιτέρω, η κατασκευή συνοριακών φραχτών και άλλων τεχνητών εμποδίων σε χώρες όπως η π.Γ.Δ.Μ., Κροατία, Σλοβενία, Ουγγαρία, Βουλγαρία επηρεάζει τις ακολουθούμενες διαδρομές των μεταναστευτικών ροών.

Επιπλέον, η υιοθέτηση πολιτικής «ανοικτών συνόρων» από την Τουρκία για πολίτες προερχόμενους από μουσουλμανικές χώρες της Ασίας και της Αφρικής, είναι ένας από τους λόγους που την έχει καταστήσει τον σημαντικότερο ίσως ενδιάμεσο σταθμό προ της άφιξης των μεταναστών και προσφύγων στην Ευρώπη (κυρίως μέσω του αεροδρομίου της Κωνσταντινούπολης).

Τέλος, η απουσία ελέγχων στα σύνορα μεταξύ χωρών της Ε.Ε (ελεύθερη διακίνηση εμπορευμάτων και αγαθών), σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η χώρα μας, λόγω της γεωγραφικής της θέσης αποτελεί συνδετικό κρίκο μεταξύ τρίτων χωρών και χωρών της Ε.Ε., όπως επίσης και η εγγύτητα της Ελλάδας με τις Βαλκανικές Χώρες, διευκολύνουν την είσοδο στην ελληνική επικράτεια εγκληματικών ομάδων, καθώς επίσης και τη μεταφορά – διάθεση λαθραίων προϊόντων και προϊόντων παραχάραξης.

2.3 Οικονομικοί.

Οι οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες είναι πρωτίστως επιχειρηματικές δραστηριότητες. Ισχυρό κίνητρο των εγκληματικών ομάδων είναι το κέρδος, συνεπώς, οι οικονομικοί παράγοντες που διέπουν την αγορά διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση του οργανωμένου εγκλήματος. Ως εκ τούτου η οργανωμένη εγκληματική δραστηριότητα επηρεάζεται άμεσα από τις εξελίξεις στην οικονομία και την αγορά εργασίας.

Η έντονη οικονομική ύφεση των τελευταίων ετών, σε συνδυασμό με την υψηλή κερδοφορία ορισμένων εγκληματικών δραστηριοτήτων όπως π.χ. η παράνομη διακίνηση μη νόμιμων αλλοδαπών, ναρκωτικών ουσιών, λαθρεμπόριο προϊόντων, τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας, οι οργανωμένες απάτες, εκβιάσεις κ.α., αποτελεί παράγοντα που διευκολύνει αφενός την ανάπτυξη εγκληματικών συμπεριφορών, που στόχο έχουν εν γένει την αποκόμιση οικονομικού οφέλους με οποιοδήποτε τρόπο και, αφετέρου, τη στρατολόγηση από τις εγκληματικές ομάδες, νέων μελών (ημεδαπών και αλλοδαπών). Το τελευταίο είναι αποτέλεσμα της παροχής δυνατότητας σε ανειδίκευτα άτομα, που ενδεχομένως στερούνται δυνατότητας πρόσβασης στη νόμιμη αγορά εργασίας, να αποκομίσουν ένα χαμηλότερο ή υψηλότερο, κατά περίπτωση, οικονομικό όφελος.

Η υψηλή φορολόγηση τα τελευταία χρόνια και η επιβολή επιπλέον τελών σε ορισμένα προϊόντα, όπως καύσιμα, ποτά, τσιγάρα, απόρροια των δύσκολων οικονομικών συγκυριών που επικρατούν στην χώρα μας, έχει διπλή επιρροή στη διαμόρφωση της οργανωμένης εγκληματικότητας: αφενός η προσπάθεια αποκόμισης οικονομικού οφέλους ή αποφυγής της καταβολής των αναλογούντων φόρων ωθεί τους δράστες στην πλαστογραφία των απαιτούμενων παραστατικών εγγράφων και δικαιολογητικών, για την εξαπάτηση του Ελληνικού Δημοσίου και τροφοδοτεί την παράνομη αγορά των πλαστών εγγράφων με πελάτες. Από την άλλη, η αυξανόμενη ζήτηση για φθηνά προϊόντα και υπηρεσίες, εν μέρει αποτέλεσμα επίσης της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης, οδηγεί σε έξαρση της παραοικονομίας και ωθεί τους καταναλωτές στην αναζήτηση λαθραίων προϊόντων, σε χαμηλότερες τιμές συγκριτικά με τις προσφερόμενες στη νόμιμη αγορά, προς αποφυγή των υψηλών δασμών. Με τον τρόπο αυτό η παραοικονομία επιτυγχάνει να παρεισφρήσει στις κοινωνικές δομές, καθώς τα άτομα καθίστανται ουσιαστικά καταναλωτές προϊόντων εγκληματικής δραστηριότητας.

Η αυξανόμενη χρήση πιστωτικών καρτών και ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής (e-banking, προμήθεια μηχ/των POS από πλειοψηφία των καταστημάτων) ενδεχομένως να έχει επιρροή σε ορισμένες εγκληματικές δραστηριότητες της οργανωμένης εγκληματικότητας (π.χ. μείωση υποθέσεων παραχάραξης και κυκλοφορίας πλαστών χαρτονομισμάτων, λόγω περιορισμένης χρήσης μετρητών, αύξηση υποθέσεων απατών σε βάρος πολιτών ή/και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων διαμέσου Διαδικτύου ή/και Η/Υ, κ.λπ.).

2.4 Νομοθεσία και δράση των διωκτικών αρχών.

Οι εγκληματικές ομάδες εκμεταλλεύονται τα κενά και τις ελλείψεις στη νομοθεσία για να υποβοηθήσουν την παράνομη δραστηριότητά τους.

Ειδικότερα, οι σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις της ελληνικής πολιτείας για αποσυμφόρηση των σωφρονιστικών καταστημάτων, κατά τα τελευταία έτη⁵, η οποία οδήγησε σε αποφυλακίσεις μελών των ομάδων, αλλά και η μη προφυλάκιση αυτών, είτε λόγω πλημμελούς προανακριτικού έργου, είτε λόγω μη ορθής εκτίμησης από Εισαγγελικές & ανακριτικές αρχές, επιτρέπει στις εγκληματικές ομάδες να συνεχίζουν τη δράση τους, καθώς δεν επηρεάζεται σε σημαντικό βαθμό η δομή τους.

Επιπλέον, οι διεθνείς εγκληματικές ομάδες ή/και δίκτυα τείνουν να εκμεταλλεύονται κενά και διαφορές στις νομοθεσίες μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. προκειμένου, αφενός να διευκολύνουν τις εγκληματικές τους δραστηριότητες και αφετέρου να αποκρύπτουν τα εγκληματικά τους κέρδη (όπως π.χ. οι ομάδες που εμπλέκονται στην παράνομη διακίνηση πυροβόλων όπλων και εκμεταλλεύονται τις διαφορές στις νομοθεσίες περί όπλων μεταξύ των χωρών της Ε.Ε., διευκολύνοντας τη νόμιμη εισαγωγή όπλων κρότου-αερίου, απενεργοποιημένων όπλων, τα οποία στη συνέχεια με κατάλληλη επεξεργασία μετατρέπουν σε λειτουργικά).

Επιπροσθέτως, η δράση των εγκληματικών οργανώσεων δύναται να υποβοηθηθεί από την ελλιπή δράση των διωκτικών αρχών. Ειδικότερα, η υποστελέχωση ορισμένων διωκτικών Υπηρεσιών που έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων τους (π.χ. πραγματοποιείται μικρότερος αριθμός ελέγχων κ.λπ.), η αδυναμία-ατολμία-έλλειψη διάθεσης σε βάθος έρευνας υποθέσεων και μεταξύ τους διασύνδεσης (κάθε υπόθεση αντιμετωπίζεται κατά βάση ως αυτοτελής και η έρευνα σταματά με τη σύλληψη μερικών μελών της ομάδας, χωρίς να αναζητούνται επιπλέον μέλη της εγκληματικής οργάνωσης, τα οποία πιθανόν βρίσκονται σε άλλες χώρες), η γραφειοκρατία και η μη έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των διωκτικών αρχών των όμορων κρατών, σε συνδυασμό με την έλλειψη ενιαίου περιβάλλοντος αναζήτησης πληροφοριών (υφίστανται πολλές διάσπαρτες εφαρμογές με αποτέλεσμα να καθίσταται δυσχερής και χρονοβόρα για τον τελικό χρήστη-αστυνομικό, ο οποίος διενεργεί σχετικούς ελέγχους στο δρόμο) και η αδυναμία άσκησης αυστηρών συνοριακών ελέγχων ή η κατάργηση αυτών, ευνοούν την ανάπτυξη του εγκλήματος και δίνουν στις εγκληματικές ομάδες ευκαιρίες για δραστηριοποίηση. Σε αυτό συμβάλλει και η δυσκολία αμέσου εντοπισμού των δραστών, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις μεσολαβεί αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι την ανακάλυψή τους, ιδιαίτερα αν πρόκειται για εγκληματική ομάδα.

⁵ Ενδεικτικά αναφέρονται οι Νόμοι 4411/2016, 4322/2015, 4198/2013, 4043/2012 σχετικά με υφ'όρον απόλυση κρατουμένων, παραγραφή αξιοποιήσιμων συγκεκριμένων αδικημάτων, κ.λπ.

Περαιτέρω, σε αυτή την κατηγορία υπάγονται οι παράγοντες που αφορούν γενικά στη λειτουργία του κράτους και των κρατικών δομών. Η διαφθορά ορισμένων κρατικών υπαλλήλων κυβερνητικών υπηρεσιών (Υπουργεία, ΟΤΑ, Αστυνομία, Τελωνεία, Εφορίες κ.λπ.) και υπηρεσιών συγκοινωνιών, διευκολύνουν την παράνομη δραστηριότητα σε ποικίλους τομείς. Στον τομέα της αρχαιοκαπηλίας ειδικότερα, η ελλιπής φύλαξη των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, η μη καταγραφή των πολιτιστικών προϊόντων που προέρχονται από παράνομες ανασκαφές (αδυναμία πιστοποίησης και επαναπατρισμού τους, στην περίπτωση που αυτά εμφανιστούν στη διεθνή αγορά) και η χαμηλή και όχι γρήγορη κρατική αποζημίωση σε περίπτωση ανεύρεσης πολιτιστικών προϊόντων, δημιουργεί ευκαιρίες για τη δράση εγκληματικών ομάδων, καθώς μπορούν να αποκτήσουν ή να αφαιρέσουν πολιτιστικά προϊόντα, χωρίς την ανάληψη υψηλού ρίσκου και να τα διαθέσουν στην παράνομη αγορά, όπου τα περιθώρια κέρδους είναι υψηλά.

Τέλος, η μείωση της γραφειοκρατίας κατά τις οικονομικές συναλλαγές και η ελαχιστοποίηση των απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη σύναψη συμβάσεων ή την πραγματοποίηση συναλλαγών με ένα νομικό πρόσωπο (π.χ. τράπεζα), προκαλεί ενδεχόμενη τρωτότητα στη συναλλακτική ασφάλεια αυτών των προσώπων και τη διευκόλυνση διάπραξης απατών σε βάρος τους.

Από την άλλη πλευρά η ορθή νομοθέτηση, η στοχευμένη και έγκαιρη δράση των διωκτικών και δικαστικών αρχών και η υιοθέτηση από την πολιτεία συγκεκριμένων δράσεων, περιορίζουν τη δράση οργανωμένων εγκληματικών ομάδων.

Συγκεκριμένα, στον τομέα της παράτυπης μετανάστευσης, οι ληφθείσες πρωτοβουλίες, εκ μέρους της Πολιτείας, αναφορικά με την αναχαίτιση, κατά το δυνατόν, της παράτυπης μετανάστευσης (με τη δημιουργία των επιχειρήσεων ΑΣΠΙΔΑ, ΣΑΡΙΣΑ, ανάπτυξη ενισχυτικών δυνάμεων Frontex και Europol), την αντιμετώπιση των επιπτώσεων αυτής, τη διευκόλυνση επαναπατρισμού τους και τη σύλληψη μελών και εξιχνίαση εγκληματικών ομάδων διακίνησης μεταναστών (διεξαγωγή κοινών επιχειρήσεων με άλλες διωκτικές αρχές Ευρωπαϊκών κρατών υπό την αιγίδα της Europol και του Frontex), επηρέασαν την εξέλιξη του φαινομένου και το 2017. Τα αποτελέσματα αυτών των πρωτοβουλιών αποτυπώθηκαν στην αύξηση του αριθμού των συλληφθέντων διακινητών και άλλων ηγετικών μελών των εγκληματικών ομάδων (αύξηση κατά 47,26% στις συλλήψεις διακινητών σε σχέση με το 2016).

Επιπρόσθετα, ρυθμίσεις που αφορούν κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων, στις περιπτώσεις όπου, βάσει της στάθμισης των πιθανοτήτων και με την επιφύλαξη άδειας που εκδίδει δικαστική αρχή, είναι δυνατόν να οριστεί ότι τα εν λόγω αγαθά προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες ή έχουν χρησιμοποιηθεί για εγκληματικές δραστηριότητες, λειτουργούν αποτρεπτικά περιορίζοντας την εγκληματική δραστηριότητα.

Θετικό ρόλο στην εξάρθρωση των εγκληματικών ομάδων διαδραματίζει και η εκπαίδευση του αστυνομικού προσωπικού σχετικά με τη διερεύνηση υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων, για άμεση και στοχευμένη εκδήλωση δράσεων όσον αφορά μεμονωμένες περιπτώσεις δραστών και σε βάθος συστηματική έρευνα για αποδόμηση εγκληματικών οργανώσεων (με χρήση ειδικών ανακριτικών τεχνικών).

2.5 Διαδίκτυο-Νέες Τεχνολογίες.

Η συνεχιζόμενη παγκόσμια ανάπτυξη του διαδικτύου και η ευρεία χρήση του για νόμιμες δραστηριότητες, έχει γίνει ένας σημαντικός παράγοντας στην εξάπλωση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος. Η χρήση του διαδικτύου διευκολύνει την αναζήτηση και την πρόσβαση σε πληροφορίες, την αλίευση των θυμάτων, την απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων και τη νομιμοποίηση εγκληματικών εσόδων. Επιπλέον, προσφέρει ανωνυμία και παρέχει τη δυνατότητα μαζικής διάπραξης εγκλημάτων από απόσταση, καθιστώντας πιο δύσκολο τον εντοπισμό και σύλληψη των δραστών.

Συγκεκριμένα, τα μέλη των εγκληματικών ομάδων κατορθώνουν να πλησιάζουν μεγάλο αριθμό δυνητικών θυμάτων μέσω της δόλιας χρήσης του διαδικτύου, εκμεταλλευόμενοι ιδίως τα κοινωνικά δίκτυα, τα μη επιθυμητά ηλεκτρονικά μηνύματα (spamming), τα λογισμικά κακόβουλης λειτουργίας για ηλεκτρονικό "ψάρεμα" ("phishing websites") και τους πλειστηριασμούς που διεξάγονται στο διαδίκτυο. Η άγνοια και η έλλειψη ευαισθητοποίησης των πολιτών σε θέματα ασφάλειας, θέτει τα προσωπικά τους δεδομένα ολόένα και περισσότερο σε κίνδυνο εκμετάλλευσης από εγκληματίες του κυβερνοχώρου. Τα προσωπικά δεδομένα που μπορεί κανείς να τα αποκτήσει μέσω διαδικτύου, εν αγνοία του ατόμου, μπορεί να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή πλαστών ή παραποιημένων εγγράφων.

Επιπροσθέτως, οι εγκληματικές ομάδες βρίσκουν νέες διεξόδους και τρόπους για τη διευκόλυνση και απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους (σε δραστηριότητες όπως η εμπορία ανθρώπων, η παράνομη διακίνηση πυροβόλων όπλων, η διακίνηση ναρκωτικών, λαθρεμπόριο προϊόντων, απάτες, κ.λπ.), εκμεταλλευόμενες τις τεχνικές ανωνυμοποίησης και ανώνυμους μηχανισμούς πληρωμών για εγκληματικές συναλλαγές.

Επιπλέον, η διάδοση της χρήσης του διαδικτύου, δίνει τη δυνατότητα, αφενός στους καταναλωτές να παραγγείλουν ευκολότερα ναρκωτικές ουσίες (κυρίως συνθετικά ναρκωτικά και κάνναβη από άλλες χώρες) και αφετέρου στους παραγωγούς, να έχουν πρόσβαση στα ερευνητικά και φαρμακευτικά δεδομένα. Περαιτέρω, διευκολύνει την επικοινωνία (μέσω εξειδικευμένων λογισμικών-εφαρμογών) τόσο μεταξύ των μελών των εγκληματικών ομάδων ή/και δικτύων όσο και μεταξύ πελατών και προμηθευτών, προσφέροντάς τους «ιδιωτικότητα» (π.χ. «Darknet» το οποίο προσφέρει ανωνυμία στους χρήστες αποκρύπτοντας την IP των χρηστών).

Η γενικότερη εξέλιξη της τεχνολογίας [όπως π.χ. τα συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών (drones)] και η πρόσβαση σε ηλεκτρονικές συσκευές διευκολύνει, σε ορισμένες περιπτώσεις, τις εγκληματικές δραστηριότητες (κατόπτευση υποψήφιων στόχων, διακίνηση ναρκωτικών και όπλων κ.α. με χρήση ΣμηΕΑ, δημιουργία υψηλής πιστότητας πλαστών εγγράφων ή χαρτονομισμάτων με τη χρήση εξελιγμένων ηλεκτρονικών υπολογιστών, φωτοτυπικών μηχανημάτων, σαρωτών κ.λπ. – χρήση ειδικού ηλεκτρονικού εξοπλισμού ή ακόμη και λογισμικού για κλοπή οχημάτων, με παράκαμψη/αχρήστευση ηλεκτρονικών συστημάτων ασφαλείας οχημάτων «IMMOBILIZER», ή με παρεμβολή στη λειτουργία με τηλεχειρισμό «KEYLESS SYSTEM» των καινούριας τεχνολογίας οχημάτων.

Στον αντίποδα, οι νέες τεχνολογίες εφόσον αξιοποιηθούν κατάλληλα από τις διωκτικές αρχές, μπορούν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση εγκληματικών δραστηριοτήτων του οργανωμένου εγκλήματος τόσο εγχώρια, όσο και σε διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, η χρήση των νέων τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης μέσω δορυφόρου και της χρήσης ΣμηΕΑ από τις διωκτικές αρχές, μπορούν να συμβάλουν στον εντοπισμό π.χ. της πορείας των πλοίων που πραγματοποιούν παρανόμως απαγορευμένες μεταφορές, εκφορτώσεις και μεταφορτώσεις εμπορευμάτων, στην καλύτερη επιτήρηση συνόρων και στην αποτύπωση του γεωγραφικού ανάγλυφου περιοχών στο πλαίσιο αναζήτησης καλλιεργειών ναρκωτικών. Περαιτέρω, οι μεγάλες δυνατότητες μεταφοράς εικόνας των ΣμηΕΑ σε πραγματικό χρόνο στα κέντρα επιχειρήσεων και λήψεων αποφάσεων, τα καθιστούν αποτελεσματικά μέσα πρόληψης και καταστολής, ως συμπληρωματικό μέσο για την αντιμετώπιση της δράσης του οργανωμένου εγκλήματος. Στην ίδια κατεύθυνση, η προώθηση της χρήσης ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής με σκοπό να διασφαλιστεί ότι οι συναλλαγές, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι χρηματοπιστωτικές, είναι ανιχνεύσιμες και μπορούν να συνδεθούν με τραπεζικούς λογαριασμούς τους οποίους κατέχουν φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες, τηρουμένης της αρχής της εμπιστευτικότητας, αυξάνει τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στις διωκτικές αρχές για την παρακολούθηση της χρηματοδότησης του οργανωμένου εγκλήματος.

2.6 Κοινωνικοί.

Κοινωνικοί παράγοντες όπως η ανεργία⁶, η έντονη αστικοποίηση της κοινωνίας, η ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού, η ομοιογένειά του ή μη, η κοινωνική διαστρωμάτωση (καθώς εμπλέκονται άτομα από όλα τα κοινωνικά στρώματα), η ύπαρξη τυχόν «στεγανοποιημένων» τμημάτων αυτού (γκέτο), η παράτυπη

⁶ Σύμφωνα με σχετική Έκθεση του UNODC «Monitoring impact of economic crisis on crime», προκύπτει ότι η υψηλή ανεργία συσχετίζεται με την αύξηση ορισμένων κατηγοριών εγκλημάτων (π.χ. η υψηλή ανεργία σε νέες ηλικίες συσχετίζεται με την αύξηση των εγκλημάτων των τροχοφόρων). Για το 2017 το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα διαμορφώθηκε στο 21,5% (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ).

μετανάστευση, η συσσώρευση μεγάλου αριθμού παράτυπων μεταναστών και προσφύγων σε κέντρα δομών υποδοχής και φιλοξενίας, επηρεάζουν και διαμορφώνουν το οργανωμένο έγκλημα σε κάθε χώρα.

Επιπλέον, η στάση και η συμπεριφορά της κοινωνίας έχει σημαντική επιρροή στο σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα. Η ανοχή απέναντι σε κάποιες μορφές εγκλήματος ή/και η έλλειψη ευαισθητοποίησης, δημιουργεί ένα ευνοϊκό περιβάλλον για ορισμένα εγκλήματα, μειώνοντας τους κινδύνους για τις εγκληματικές ομάδες, ενώ αυξάνει τη ζήτηση των προϊόντων των παράνομων δραστηριοτήτων. Παραδείγματος χάρη, η κατανάλωση των νέων ψυχοδραστικών ουσιών και η αγορά των παραποιημένων προϊόντων πολυτελείας, με μοναδικό κριτήριο τη συγκριτικά φθηνότερη τιμή τους έναντι των γνήσιων, ενόψει μάλιστα και της οικονομικής κρίσης που πλήττει τη Χώρα μας, απολαμβάνουν τα υψηλότερα επίπεδα της κοινωνικής ανεκτικότητας. Παρά τις εκστρατείες των μέσων ενημέρωσης, τέτοιες δραστηριότητες σπάνια θεωρούνται προβληματικές ή επικίνδυνες από το ευρύ κοινό.

Επίσης αυξημένη είναι η κοινωνική ανοχή απέναντι σε εγκλήματα που δεν εμπεριέχουν το στοιχείο της βίας ή το θύμα δεν είναι φυσικό πρόσωπο. Το γεγονός ότι η απάτη ως έγκλημα σπάνια εμπεριέχει το στοιχείο της βίας, ενώ τα θύματα είναι πολλές φορές νομικά πρόσωπα, δημιουργεί μια ιδιότυπη κοινωνική ανοχή σε τέτοιες συμπεριφορές, οι οποίες, σε συνδυασμό με την άγνοια του κοινού για τις κοινωνικές και οικονομικές προεκτάσεις τέτοιων εγκλημάτων, δημιουργούν προϋποθέσεις διάπραξης αυτών. Επίσης, στην περίπτωση των υποθέσεων αρχαιοκαπηλίας οι επιπτώσεις σε βάρος των πολιτών είναι μηδαμινές, καθόσον πρόκειται για μία εγκληματική δραστηριότητα που στρέφεται εναντίον πραγμάτων και δεν τους θίγει άμεσα, εκτός από την περίπτωση κλοπής αντικειμένων από ιδιωτικές συλλογές (υποθέσεις οι οποίες δεν απαντώνται συχνά στην Χώρα μας).

Περαιτέρω, στην εμπορία ανθρώπων για σεξουαλική ή εργασιακή εκμετάλλευση, η αλλαγή του τρόπου δράσης των δραστών και ο περιορισμός σε ορισμένες περιπτώσεις της χρήσης βίας, ως μέσο εξαναγκασμού των θυμάτων, έχει ως αποτέλεσμα να μην αισθάνονται τα θύματα την ανάγκη να καταγγείλουν την εκμετάλλευσή τους στις δικωτικές αρχές. Επιπλέον, η ζήτηση παροχής των υπηρεσιών αυτών από πελάτες επηρεάζει και ευνοεί την ανάπτυξη της συγκεκριμένης «παράνομης» αγοράς.

Στον τομέα των οργανωμένων απατών, η ιδιαιτερότητα των θυμάτων, η οποία έγκειται σε διαφορετικούς, κατά περίπτωση, παράγοντες, όπως το προχωρημένο της ηλικίας τους, η εμπιστοσύνη στο πλαίσιο των εμπορικών συναλλαγών, η ανάγκη διεξόδου από την οικονομική κρίση κ.ά. ευνοεί τη θυματοποίησή τους.

Σημαντικό στοιχείο είναι ο κλονισμός της εμπιστοσύνης των πολιτών προς το χρηματοπιστωτικό σύστημα, ο οποίος οδήγησε στη μαζική ανάληψη κεφαλαίων από τις τράπεζες και στη φύλαξή τους εντός των οικιών. Ως εκ τούτου, παρά την

επιβολή των περιορισμών στις τραπεζικές συναλλαγές, σημαντικός αριθμός πολιτών συνεχίζει να χρησιμοποιεί μετρητά.

3 Εγκληματικές δραστηριότητες.

3.1 Παράνομη διακίνηση μεταναστών.

Παρούσα κατάσταση.

Η παράνομη διακίνηση μεταναστών εξακολουθεί και το 2017 να αποτελεί τη μεγαλύτερη παράνομη αγορά στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των εμπλεκομένων (διακινητές, μετανάστες κ.λπ.) και τη συχνότητα διάθεσης των παράνομων υπηρεσιών. Η Χώρα μας, ένεκα της γεωγραφικής της θέσης, συνεχίζει να αποτελεί σημαντική «πύλη» εισόδου μη νόμιμων αλλοδαπών στην Ευρώπη, οι οποίοι έχουν ως απώτερο στόχο-προορισμό χώρες της Κεντρικής & Βόρειας Ευρώπης. Το 2017 οι ροές των μεταναστών και προσφύγων που δέχτηκε ήταν αισθητά μειωμένες σε σχέση με το 2016, γεγονός το οποίο παρατηρείται κατά δεύτερο συνεχόμενο έτος, ακολουθώντας τη γενικότερη πανευρωπαϊκή τάση⁷, πλην όμως εξακολουθούν να είναι σημαντικές.

Ειδικότερα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι μεταναστευτικές πιέσεις στον άξονα της Αν. Μεσογείου⁸ εμφανίζουν μεγάλη μείωση (-**87%**) το 2017 σε σχέση με το 2016, για δεύτερο συνεχόμενο έτος (το 2016 παρατηρήθηκε 79% μείωση σε σχέση με το 2015), το οποίο οφείλεται κατά κύριο λόγο στη συνέχιση εφαρμογής της Συμφωνίας της Ε.Ε. με την Τουρκία για το μεταναστευτικό-προσφυγικό (τέθηκε σε εφαρμογή μετά την 20/03/2016), χωρίς ωστόσο να επιτυγχάνεται πλήρης αποτροπή των προσπαθειών μετάβασης παράτυπων μεταναστών προς την Ελλάδα δια αυτής της οδού. Ομοίως, μείωση παρατηρείται στον άξονα της Κεντρικής⁹ Μεσογείου (κατά **34%**) σε σχέση με το 2016, γεγονός που συνδέεται άμεσα με τις πολιτικές εξελίξεις στη Λιβύη. Αντίθετα, η πίεση στον άξονα της Δυτικής Μεσογείου¹⁰ παρουσιάζει μεγάλη αύξηση (σε ποσοστό **132%**) σε σχέση με το 2016.

Στη Χώρα μας, οι συλλήψεις παράτυπων μεταναστών παρουσίασαν μείωση της τάξεως του **66,75%**, σε σύγκριση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα έτους 2016. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν **68.112** συλλήψεις το έτος 2017 έναντι **204.820** το έτος 2016.

⁷ Σχετ. η ετήσια Έκθεση Εκτίμησης Κινδύνου (Risk Analysis) 2018 του FRONTEX, στην οποία αναφέρεται ότι το 2017 ο αριθμός των αλλοδαπών που επιχειρήσαν να διασχίσουν παράνομα τα σύνορα της Ε.Ε. εμφάνισε μείωση 60% σε σχέση με το 2016 και 89% σε σχέση με το αποκορύφωμα της μεταναστευτικής κρίσης το 2015.

⁸ Η διαδρομή αυτή έχει ως αφετηρία τα παράλια της Τουρκίας και καταλήγει στα νησιά της Σάμου, Χίου, Μυτιλήνης, Κω, Λέρου και Κρήτης. Ο μεγαλύτερος όγκος των προσφύγων που πραγματοποιούν αυτή τη διαδρομή προέρχεται από τη Συρία, το Ιράκ και το Αφγανιστάν.

⁹ Η διαδρομή αυτή έχει ως αφετηρία τα παράλια της Λιβύης-Αιγύπτου με κύριους προορισμούς τη Ν. Ιταλία (κυρίως) ή/και Ν. Ελλάδα (Κρήτη). Η διαδρομή επιλέγεται από υπηκόους Νιγηρίας, Γουινέας και Ακτής Ελεφαντοστού κυρίως.

¹⁰ Η διαδρομή αυτή έχει ως αφετηρία τα παράλια της Β. Αφρικής με κύριους προορισμούς την Ισπανία και τη Γαλλία. Η διαδρομή επιλέγεται κυρίως από υπηκόους Μαρόκου, Αλγερίας και Ακτής Ελεφαντοστού.

Παράλληλα, αύξηση καταγράφεται στις συλλήψεις διακινητών (**47,26%**), ο αριθμός των οποίων έφτασε τους **1.399**.

Αναλυτικότερα βλ. παρακάτω [ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ 1 & 2].

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

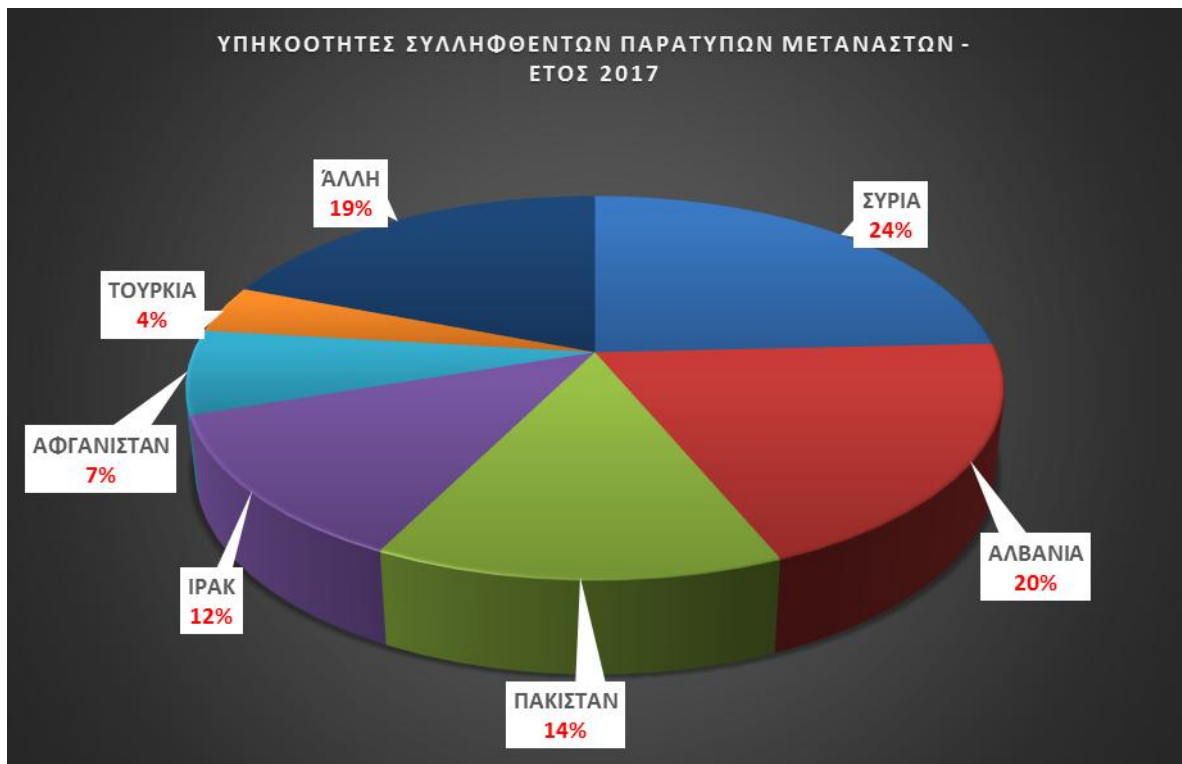
ΓΡΑΦΗΜΑ 2

Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης των συλληφθέντων παράτυπων μεταναστών, το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών (**24%** επί του συνόλου) εξακολουθεί να προέρχεται από τη Συρία (συνεχιζόμενης της τάσης του 2014, 2015 και 2016), παρουσιάζοντας ωστόσο σημαντική ποσοστιαία μείωση (το 2016 αποτελούσε το 42% επί του συνόλου), ενώ ακολουθούν η Αλβανία (σε ποσοστό **20%** επί του συνόλου, έναντι 6% το 2016), το Πακιστάν (σε ποσοστό **14%** επί του συνόλου, έναντι 7% το 2016), το Ιράκ (σε ποσοστό **12%** επί του συνόλου, έναντι 14% το 2016), το Αφγανιστάν (σε ποσοστό **7%** επί του συνόλου, έναντι 22% το 2016) [ΓΡΑΦΗΜΑ 3].

Αξιοσημείωτο είναι το ποσοστό συλλήψεων Τούρκων πολιτών (**4%** επί του συνόλου). Η είσοδος Τούρκων πολιτών στη χώρα μας και η υποβολή αιτημάτων ασύλου, έχει αυξηθεί σημαντικά μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα την 15/07/2016 στη γειτονική χώρα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

Όσον αφορά στους διακινητές, το 2017, προέρχονταν από τη Συρία (**225**), Ελλάδα (**223**), Πακιστάν (**180**), Αλβανία (**145**), Βουλγαρία (**107**), Τουρκία (**87**), Ιράκ (**59**), Αφγανιστάν (**55**), Ουκρανία (**52**) και π.Γ.Δ.Μ. (**42**). Γενικά, παρατηρείται αύξηση, σε σχέση με το 2016, στις προαναφερόμενες υπηκοότητες, με σημαντικότερη στους υπηκόους π.Γ.Δ.Μ., Ιράκ, Πακιστάν και Ουκρανίας (κατά **600%**, **247,06%**, **109,30%** και **100%** αντίστοιχα) εκτός των υπηκόων Τουρκίας, όπου παρατηρείται μείωση (**9,38%**)[Βλ. ΓΡΑΦΗΜΑ 4]

ΓΡΑΦΗΜΑ 4

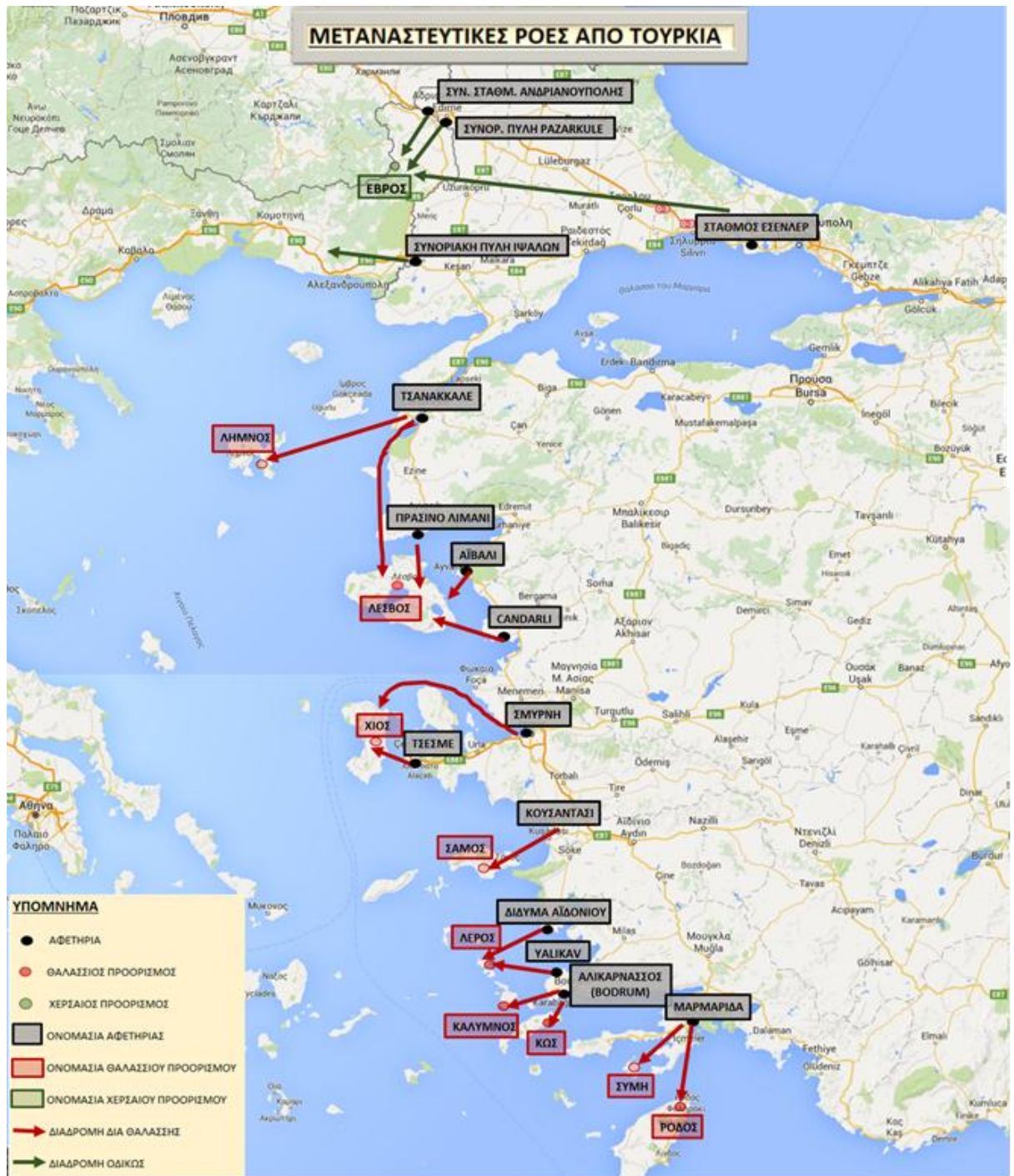
Η Ε/Τ μεθόριος εξακολουθεί να αποτελεί και το 2017 το κύριο σημείο εισόδου στη Χώρα¹¹. Περαιτέρω, συνεχίζεται η μετατόπιση της κύριας πίεσης των ροών στην ευρύτερη περιοχή του Αιγαίου¹², ωστόσο εμφανίζει κάμψη (**-83,27%**) σε σχέση με το 2016 (Βλ. χάρτη 1).

Όσον αφορά τα λοιπά μεθοριακά σημεία, στην Ε/Α, Ε/Β και Ελληνο-π. Γ.Δ.Μ. μεθόριο παρατηρείται αύξηση στον αριθμό συλλήψεων (**24,29%**, **22,24%** & **20,95%** αντίστοιχα), σε σχέση με το 2016.

¹¹Το 53% του συνολικού αριθμού συλληφθέντων μη νόμιμων αλλοδαπών εντοπίστηκε στην Ε/Τ μεθόριο.

¹²Το 45% του συνολικού αριθμού συλληφθέντων μη νόμιμων αλλοδαπών εντοπίστηκε στα θαλάσσια Ε/Τ σύνορα.

Χάρτης 1¹³

Από τα ανωτέρω συμπεραίνεται ότι τα εγκληματικά δίκτυα διακίνησης παράτυπων μεταναστών συνεχίζουν να χρησιμοποιούν κατά κύριο λόγο τη θαλάσσια οδό, για την προώθηση των αλλοδαπών στη χώρα μας από την Τουρκία. Ωστόσο, καταγράφεται σημαντική μείωση σε σχέση με το 2016, σε συνέχεια της τάσης που παρατηρήθηκε και συγκριτικά με το 2015. Περαιτέρω, παρατηρείται αύξηση του αριθμού των συλληφθέντων παράτυπων μεταναστών,

¹³ Πηγή χάρτη: ΑΕΑ/Δ-υση Προστασίας Συνόρων.

προς Βουλγαρία με σκοπό να κατευθυνθούν τελικώς σε Χώρες της Κεντρικής & Βόρειας Ευρώπης, μέσω Σερβίας, Ουγγαρίας, Αυστρίας¹⁴.

Οι προαναφερόμενες τάσεις οφείλονται σε παράγοντες όπως:

α) Η εφαρμογή της Συμφωνίας της Ε.Ε. με την Τουρκία για το μεταναστευτικό-προσφυγικό, η οποία έχει μειώσει τις ροές προς τη χώρα μας,

β) Η εφαρμογή του σχεδίου «ΣΑΡΙΣΑ», σε συνδυασμό με την εκκένωση του καταυλισμού της Ειδομένης το 2016 και των παράπλευρων άτυπων καταυλισμών, δράσεις οι οποίες συμβάλλουν στην αποτροπή εισόδου στο έδαφος της π.Γ.Δ.Μ

γ) Το κλείσιμο των συνόρων και η περαιτέρω ενίσχυση των συνοριακών ελέγχων, σε συνδυασμό με την τοποθέτηση αποτρεπτικών εμποδίων στις μεθορίες από τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων (π.Γ.Δ.Μ., Μαυροβούνιο, Σερβία, Κροατία, Ουγγαρία) σε συνεργασία με το Δ.Ο. FRONTEX, καθιστά τη Βαλκανική οδό κλειστή καθ' όλο το μήκος της μέχρι Αυστρία και Γερμανία, γεγονός το οποίο αυξάνει τις πιθανότητες εγκλωβισμού των μεταναστών σε κάποια άλλη χώρα κατά τη διαδρομή τους.

δ) Η συνέχιση της επιχείρησης «ΑΣΠΙΔΑ» στην περιοχή του Έβρου, η οποία έχει οδηγήσει στην εξεύρεση άλλων οδών διέλευσης στην Ε.Ε. (χερσαία Β/Τ σύνορα και θαλάσσια Ε/Τ σύνορα).

ε) Η εγγύτητα των ακτών της Τουρκίας με τα νησιά του Αιγαίου, σε συνδυασμό με τη μεγάλη ακτογραμμή θαλασσιών συνόρων της Χώρας μας, η οποία είναι αδύνατο να φυλαχθεί επαρκώς επί 24ώρου βάσεως από τους διαθέσιμους πόρους των λιμενικών αρχών, αλλά και των ενισχυτικών δυνάμεων του FRONTEX.

στ) Η πολύ καλή οργάνωση των εγκληματικών δικτύων διακίνησης μεταναστών, γεγονός που επιτρέπει την ταχεία εκτέλεση δρομολογίων διακίνησης μεταναστών στις ελληνικές ακτές.

¹⁴ Γενικά το 2017 συνεχίζεται να παρατηρείται αύξηση των ροών από την Τουρκία προς τα κοινά μας χερσαία σύνορα (περιοχή Ορμένιου-Svilegrand).

Εγκληματικές ομάδες.

Αρ. ΕΟ (2017)	Εγκλήματα συνδεδεμένα με κύρια εγκληματική δραστηριότητα	Αλλοδ.	Εγκώρ. & Αλλοδ.	Εγκώ ρια	Εμπλ. Χώρες που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο των ερευνών
21	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πλαστογραφίες ▪ Νομοθεσία Περί Εξαρτησιογόνων Ουσιών ▪ Αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος ▪ Νομοθεσία Περί Όπλων ▪ Εγκατάλειψη εγκύου ▪ Αρπαγή ▪ Δωροδοκία ▪ Παράβαση Καθήκοντος ▪ Παράνομη Κατακράτηση ▪ Εμπορία Ανθρώπων ▪ Παραβίαση Σφραγίδας Αρχής ▪ Ληστεία ▪ Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα ▪ Εμπορία Ανθρώπων ▪ Αρπαγή ▪ Παραβίαση σφραγίδας 	8	12	1	<p>Προέλευσης: Πακιστάν Ινδία, Αλβανία, Ιράν, Αίγυπτος, Μπαγκλαντές, Αίγυπτος, Αφγανιστάν</p> <p>Ενδιάμεσες (transit): Ελλάδα, Τουρκία Ολλανδία, Ελβετία, ΠΓΔΜ, Κροατία, Σερβία, Σλοβενία, Αυστρία, Ισπανία, Ιταλία</p> <p>Προορισμού: Ελλάδα, Ιταλία, Γερμανία, Αυστρία, Ισπανία Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο, άλλες χώρες της Κεντρ.& Βόρειας Ευρώπης</p>

Κατά το προηγούμενο έτος, από τις υποθέσεις που απασχόλησαν τις ελληνικές διωκτικές αρχές και αφορούσαν τη διευκόλυνση εισόδου και μεταφορά παράτυπων μεταναστών εντός της χώρας, τη διευκόλυνση εξόδου αυτών προς χώρες της Ε.Ε. και την πλαστογραφία εγγράφων για τη νόμιμη παραμονή τους στη χώρα ή τη μετάβασή τους σε χώρες της Ε.Ε, αναλύθηκαν ενδελεχώς οι **είκοσι μία (21)** περιπτώσεις πολυμελών εγκληματικών ομάδων και δικτύων που εξαρθρώθηκαν.

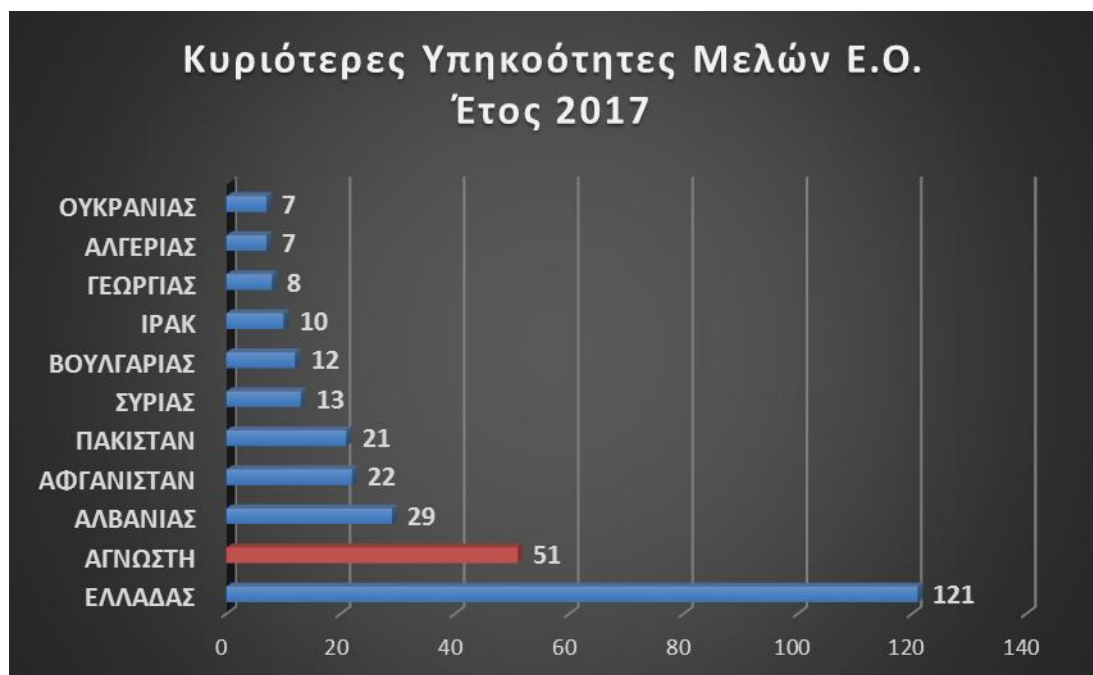
Οι ομάδες αυτές απαρτίζονταν συνολικά από **330** μέλη, με το μέγεθός τους να ποικίλλει κατά περίπτωση (3-45 μέλη με μέσο όρο 15-16 μέλη ανά ομάδα).

Επρόκειτο στην πλειοψηφία τους για πολυμελείς ομάδες (9 περιπτώσεις εγκληματικών ομάδων οι οποίες αποτελούνταν από 6 έως 12 μέλη), ή/και εγκληματικά δίκτυα (9 περιπτώσεις εγκληματικών ομάδων με σύσταση άνω των 12 μελών). Ωστόσο, διαπιστώθηκε η δράση και ολιγομελών ομάδων (3 περιπτώσεις εγκληματικών ομάδων με σύσταση έως και 5 μέλη).

Η πλειοψηφία των εγκληματικών ομάδων που εξαρθρώθηκαν ήταν **ανομοιογενείς**¹⁵ (σε ποσοστό **76%** επί του συνόλου) και είχαν υπηκοότητα μελών **εγχώρια και αλλοδαπή μαζί**¹⁶ (σε ποσοστό **57%** επί του συνόλου). Οι ομοιογενείς ομάδες διαπιστώθηκε ότι ήταν κυρίως αλλοδαπές (σε ποσοστό **80%** επί του συνόλου).

Οι χώρες προέλευσης των μελών των εγκληματικών ομάδων ήταν η Ελλάδα, η Αλβανία, το Αφγανιστάν, το Πακιστάν, η Συρία, η Βουλγαρία, το Ιράκ, η Γεωργία, η Αλγερία και η Ουκρανία.

ΓΡΑΦΗΜΑ 5

Από τη σύγκριση των στοιχείων (μεταξύ των διακινητών και των μελών των εγκληματικών ομάδων) διαπιστώνονται ορισμένες διαφοροποιήσεις:

- Οι υπήκοοι Συρίας εμφανίζονται ψηλά στις συλλήψεις μελών (1^η θέση) αλλά πιο χαμηλά στις συλλήψεις διακινητών (6^η θέση).

¹⁵ **Ομοιογενής (Homogeneous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη που η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της έχει την ίδια υπηκοότητα. **Ανομοιογενής ή ετερογενής (Heterogeneous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη, που αντίθετα με την ομοιογενή, τα μέλη της έχουν διαφορετικές υπηκοότητες.

¹⁶ **Εγχώρια (Indigenous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη που η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της έχει ελληνική υπηκοότητα. **Αλλοδαπή (Non-Indigenous)** είναι εκείνη, που αντίθετα με την εγχώρια, τα μέλη της δεν έχουν ελληνική υπηκοότητα. **Εγχώρια και Αλλοδαπή μαζί (Indigenous & Non-Indigenous)** είναι εκείνη που τα μισά περίπου μέλη της έχουν ελληνική υπηκοότητα και τα άλλα μισά δεν έχουν.

- Οι υπήκοοι Αφγανιστάν εμφανίζονται ψηλά στις συλλήψεις μελών (3η θέση), αλλά πιο χαμηλά στις συλλήψεις διακινητών (8η θέση).
- Οι υπήκοοι Αλβανίας εμφανίζονται σχετικά ψηλά τόσο στις συλλήψεις μελών (2^η θέση), όσο και διακινητών (4^η θέση).
- Οι υπήκοοι Τουρκίας έχουν αξιοσημείωτη αντιπροσώπευση στις συλλήψεις διακινητών, αλλά δεν εμφανίζονται στις κυριότερες υπηκοότητες μελών Ε.Ο. (μόλις 1 μέλος).

Όσον αφορά στους υπηκόους Τουρκίας εκτιμάται ότι η διαφορά οφείλεται αφενός στο γεγονός ότι η πλειοψηφία αυτών που συλλαμβάνονται στη Χώρα μας έχουν εκτελεστικό-περιφερειακό ρόλο (πρόκειται κυρίως για χειριστές-κυβερνήτες λέμβων, πλοίων και σκαφών) και αφετέρου, ότι ανήκουν σε εγκληματικά δίκτυα που δραστηριοποιούνται στην Τουρκία¹⁷.

Αναφορικά με τη δομή των ομάδων, η πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **67%**) ήταν ιεραρχική. Ωστόσο, στις περιπτώσεις των πολυμελών δικτύων (με αριθμό μελών άνω των 12), η δομή τους ήταν χαλαρή, με την ύπαρξη υποομάδων, οι οποίες αναλαμβάνουν συγκεκριμένο ρόλο και των οποίων τα ηγετικά μέλη-συντονιστές συνεργάζονται μεταξύ τους (loose networks).

Οι ημεδαποί και οι αλλοδαποί υπήκοοι Συρίας, Αφγανιστάν, Ιράκ και Πακιστάν έχουν τόσο περιφερειακό και υποστηρικτικό (κυρίως μεταφορείς-διακινητές, εισπράκτορες-εγγυητές, πλαστογράφοι), όσο και ηγετικό ρόλο στις ομάδες. Οι υπήκοοι Αλβανίας και Βουλγαρίας, έχουν κυρίως υποστηρικτικό ή/και περιφερειακό ρόλο στις εγκληματικές ομάδες (κατάρτιση και νόθευση ταξιδιωτικών εγγράφων για διευκόλυνση διακίνησης μη νόμιμων αλλοδαπών, μεταφορά μη νόμιμων αλλοδαπών κ.λπ.).

Επίσης, οι εν λόγω ομάδες, στη συντριπτική τους πλειοψηφία (σε ποσοστό **95,23%**) είχαν διεθνή-διασυνοριακή διάσταση και συνεργάζονταν με μέλη άλλων εγκληματικών ομάδων, δραστηριοποιούμενα κατά κύριο ρόλο σε όμορες χώρες (Βουλγαρία, Τουρκία) ή/και χώρες καταγωγής αλλοδαπών.

Ένα ικανό ποσοστό αυτών (**28,57%**) εμφάνισαν πολυδιάστατη εγκληματική δράση και συγκεκριμένα εμπλέκονταν σε:

- Κατάρτιση και διακίνηση πλαστών ταξιδιωτικών και λοιπών νομιμοποιητικών εγγράφων, με τα οποία εφοδιάζονται οι παράνομοι μετανάστες και πρόσφυγες,
- Εκβίαση συγγενικών προσώπων μη νόμιμων αλλοδαπών για καταβολή ποσών προκειμένου τους αφήσουν ελεύθερους
- Διακίνηση ναρκωτικών ουσιών (κάνναβης και κοκαΐνης),
- Κλοπές εις βάρος πεζών ή επιβατών μέσων μαζικής μεταφοράς και κατόπιν παραβίασης σταθμευμένων οχημάτων.
- Παράνομη μεταφορά χρηματικών κεφαλαίων μέσω μη θεσμοθετημένων διαύλων.

¹⁷Επισημαίνεται ότι συντριπτική πλειοψηφία των συλληφθέντων υπηκόων Τουρκίας επρόκειτο για μεταφορείς-διακινητές οι οποίοι μετέφεραν, εναλίως, από Τουρκία προς Ελλάδα ή/και Ιταλία απευθείας, μη νόμιμους αλλοδαπούς.

Οι εν λόγω ομάδες λάμβαναν ισχυρά αντίμετρα σύλληψης, όπως χρήση οχημάτων με κρύπτες, χρήση προπομπών κατά τη μεταφορά των μεταναστών, χρήση κλεμμένων αυτοκινήτων ή/και τοποθέτηση κλεμμένων ή/και πλαστών πινακίδων σε αυτοκίνητα ιδιοκτησίας τους, συχνή αλλαγή χρησιμοποιούμενων αυτοκινήτων, χρήση «ghost numbers¹⁸», χρήση πλαστών εγγράφων (ταξιδιωτικά έγγραφα, Δ.Α.Τ.), χρήση συνθηματικών λέξεων στις τηλεφωνικές τους συνομιλίες, χρήση διαδικτυακών εφαρμογών για τις επικοινωνίες τους (Viber, Skype, WhatsApp, Imo, Telegram, Facebook), χρήση τρίτων προσώπων (αχυρανθρώπων) ως αποστολείς και παραλήπτες για διακίνηση χρημάτων μέσω εταιριών μεταφοράς χρημάτων (Western Union, Money Gram). **Στις περισσότερες περιπτώσεις έχει διαπιστωθεί η οργάνωση της διακίνησης (μέρος και ώρα αναχώρησης λέμβου, οδηγίες για το δρομολόγιο, ανταλλαγή φωτογραφιών και χαρτών) και η επικοινωνία μεταξύ διακινητών και διακινούμενων, να πραγματοποιείται μέσω κλειστών ομάδων σε διαδικτυακές εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης και ηλεκτρονικές εφαρμογές (Facebook, Imo, Viber).**

Επιπλέον, εκμεταλλεύονται ευρέως τις νομότυπες δομές για την αλίευση πελατών (εφαρμογές κοινωνικών δικτύων στο Διαδίκτυο όπως facebook, twitter, διάφορες ιστοσελίδες κ.λπ., καταστήματα-καφέ που συχνάζουν αλλοδαποί), διευκόλυνση και απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους (όπως π.χ. δημόσιες συγκοινωνίες για τη μεταφορά μεταναστών, εταιρίες ταχυμεταφορών για τη διακίνηση πλαστών εγγράφων, εταιρίες μεταφοράς χρημάτων για τη διακίνηση εγκληματικών προσόδων, ίδρυση και λειτουργία καταστημάτων Μίνι-μάρκετ, ηλεκτρονικών ειδών και κινητών τηλεφώνων, για είσπραξη και διανομή χρημάτων, συνεργασία με ταξιδιωτικά γραφεία για διευκόλυνση μεταφοράς μεταναστών).

Επιπρόσθετα, εμφανίζουν εξειδίκευση, συνεργαζόμενες με πλαστογράφους, δικηγόρους, τεχνίτες-μηχανικούς (αυτοκινήτων, σκαφών για τη μεταποίηση αυτών, κ.λπ.), για τη διευκόλυνση και απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους.

Ως προς τις μεθόδους δράσης (modi operandi) των ανωτέρω εγκληματικών ομάδων επισημαίνονται τα εξής:

Η μεταφορά-διακίνηση παράτυπων μεταναστών από τα χερσαία Ε/Τ σύνορα (παρέβρια περιοχή) στη χώρα μας πραγματοποιείται κυρίως με ΙΧΕ-ΙΧΦ αυτοκίνητα, ΔΧΕ αυτοκίνητα ή/και λεωφορεία του ΚΤΕΛ διαμέσου της Εγνατίας οδού ή/και του επαρχιακού δικτύου. Το 2017 δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές, σε σχέση με το 2016, ως προς τα μέσα και τρόπους μεταφοράς από τους διακινητές.

¹⁸Πρόκειται για κάρτες κινητής τηλεφωνίας που ταυτοποιούνται μαζικά σε αλλοδαπούς (συνήθως) ή ημεδαπούς («αχυράνθρωποι») που ουδεμία σχέση έχουν με τον αληθή χρήστη αυτών.

Η **μεταφορά-διακίνηση παράτυπων μεταναστών από τα θαλάσσια Ε/Τ σύνορα** στα νησιά Βορείου & Νοτίου Αιγαίου (ως επί το πλείστον) στη χώρα μας, πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο με λέμβους (φουσκωτές, πλαστικές και ξύλινες βάρκες, ταχύπλοα), ιστιοφόρα σκάφη (τύπου yacht) και μικρά πλοίαρια. Και εδώ δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές, ως προς τα μέσα και τρόπους μεταφοράς, σε σχέση με το 2016. Σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώνεται ότι τις λέμβους τις χειρίζονται οι ίδιοι οι μετανάστες (τους εκπαιδεύουν οι διακινητές με αντάλλαγμα τη δωρεάν μεταφορά τους). Υπολογίζεται ότι η αμοιβή για τη μεταφορά από Τουρκία-Ελλάδα στοιχίζει από 600-1.800 Ευρώ ανά άτομο (αναλόγως αν πρόκειται για ταχύπλοο ή απλή βάρκα, με χρήση σωσιβίου ή χωρίς). Στη συνέχεια, οι αλλοδαποί, κάνοντας χρήση των πλοίων της γραμμής, ταξιδεύουν προς Αθήνα και Θεσσαλονίκη, όπου στη συνέχεια αναζητούν τρόπους προώθησής τους σε άλλες χώρες της Ε.Ε.. Σε κάποιες περιπτώσεις τα σκάφη, προερχόμενα από Τουρκία, παρέλαβαν μετανάστες από Κρήτη ή Δυτική Ελλάδα και συνέχισαν την πορεία τους προς Ιταλία.

Η **διευκόλυνση της εξόδου των παράτυπων μεταναστών** σε χώρες της Ε.Ε. πραγματοποιείται με ποικίλους τρόπους (οδικώς, δια θαλάσσης και αεροπορικώς). Το 2017 οι περιπτώσεις αεροπορικής διακίνησης παράτυπων μεταναστών εμφανίζονται αυξημένες, γεγονός που οφείλεται και στο κλείσιμο των συνόρων με π.Γ.Δ.Μ. και λοιπών χωρών της Βαλκανικής Οδού (Μαυροβούνιο, Σερβία, Κροατία, Ουγγαρία). Η διακίνηση εξακολουθεί να γίνεται είτε απ' ευθείας από τα περιφερειακά αεροδρόμια χώρας (κυρίως Θεσσαλονίκης, νησιών Κυκλάδων, Νοτίου Αιγαίου & Κρήτης) ή/και από το διεθνή αερολιμένα Αθηνών, με πτήσεις εταιριών χαμηλού κόστους. Οι μετανάστες εφοδιάζονται συνήθως με γνήσια (κλεμμένα και μη¹⁹) ή/και πλαστά ταξιδιωτικά έγγραφα τρίτων (προτιμώνται διαβατήρια ή ταυτότητες χωρών Ε.Ε.) για την έκδοση καρτών επιβίβασης. Για το σκοπό αυτό συνεργάζονται με ομάδες πλαστογράφων και ταξιδιωτικά γραφεία. Αναφορικά με τη θαλάσσια οδό, δεν διαπιστώνονται σημαντικές αλλαγές, σε σχέση με το 2016, αλλά συνεχίζεται η προτίμηση μη θεσμοθετημένων σημείων εξόδου στη Δυτική Ελλάδα, όπου με ταχύπλοα, πλοίαρια ή/και ιστιοφόρα σκάφη αναλαμβάνεται η μεταφορά των μεταναστών στην Ιταλία. Τα κύρια σημεία αναχώρησης μεταναστών προς την Ιταλία είναι η Κέρκυρα, η Καλαμάτα, η Ηγουμενίτσα και η Πάτρα. Κατά το έτος 2017, σχεδόν διπλασιάστηκαν οι περιπτώσεις συλλήψεων μεταναστών Αφγανικής, Πακιστανικής ή Ιρακινής υπηκοότητας, οι οποίοι επιχειρήσαν να ταξιδέψουν με πλοίο από Πάτρα ή Ηγουμενίτσα προς Ιταλία. Η χερσαία μεταφορά παράτυπων μεταναστών από Αθήνα, Θεσσαλονίκη προς τα λιμάνια ή/και τα παράλια Δυτικής Ελλάδας ή/και τα συνοριακά σημεία με π.Γ.Δ.Μ.

¹⁹Πρόκειται για τα «look alikes», δηλαδή χρήση γνησίων ταξιδιωτικών εγγράφων τρίτων προσώπων των οποίων η φωτογραφία έχει ομοιότητες με το διακινούμενο πρόσωπο. Επίσης, έχει διαπιστωθεί η έκδοση καρτών επιβίβασης επ' ονόματι των διακινητών με χρήση των ταξιδιωτικών τους εγγράφων τις οποίες πωλούν σε μετανάστες, συνοδευόμενα με πλαστά έγγραφα φέροντα τα ίδια στοιχεία με τις κάρτες επιβίβασης.

πραγματοποιείται με ΙΧΕ ή/και ΙΧΦ ή/και Δ.Χ. αυτοκίνητα ή/και τη συγκοινωνία (λεωφορεία ΚΤΕΛ, ΟΣΕ).

Το κόστος για την προώθηση μεταναστών σε χώρες της Ε.Ε. κλιμακώνεται από τα 1.000 έως 8.000 ΕΥΡΩ (αναλόγως τρόπου και μέσου μεταφοράς).

Όσον αφορά στην **κατάρτιση και διακίνηση των ταξιδιωτικών εγγράφων & λοιπών εγγράφων νομιμοποίησης παραμονής, κατά το έτος 2017**, στις σημαντικότερες υποθέσεις διακίνησης μεταναστών από εγκληματικά δίκτυα, παρατηρείται η κατάρτιση πλαστών εγγράφων, σε πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια, με τα οποία προμήθευαν στους ενδιαφερόμενους μαζί με κάρτες επιβίβασης για πτήσεις με προορισμό το Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Αυστρία, αλλά και Καναδά ή Ηνωμένες Πολιτείες. Παράλληλα, κατάρτιση και διακίνηση πλαστών εγγράφων, λαμβάνει χώρα συνήθως σε διαμερίσματα, καταστήματα (καφετέριες, μίνι-μάρκετ), ενώ προσφιλή μέθοδο αποτελεί η αποστολή τους μέσω εταιριών ταχυμεταφορών.

Άλλες μέθοδοι νομιμοποίησης, πέραν του εφοδιασμού πλαστών εγγράφων, συνεχίζουν να είναι οι καταχρηστικές αιτήσεις παροχής ασύλου ή/και η τέλεση εικονικών γάμων με ημεδαπές ή/και εικονικές αναγνωρίσεις τέκνων άγαμων ημεδαπών γυναικών.

Η **είσπραξη των χρημάτων** και η πληρωμή των μελών των εγκληματικών ομάδων συνεχίζεται να πραγματοποιείται μέσω εταιριών αποστολής χρημάτων (Western Union, Money Gram), ή/και μέσω του ανεπίσημου δικτύου «HAWALLA» (κυρίως σε Μίνι-Μάρκετ, καταστήματα εμπορίας τηλεφωνίας ή/και άλλων ηλεκτρονικών συσκευών, ταξιδιωτικά γραφεία ιδιοκτησίας μελών των ομάδων).

3.2 Διακίνηση ναρκωτικών ουσιών.

3.2.1. Παρούσα κατάσταση.

Η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί μια από τις «πύλες εισόδου» των ναρκωτικών ουσιών στην Ε.Ε., καθώς τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της, με την εκτεταμένη ακτογραμμή, τα πολυάριθμα νησιά και λιμάνια και η στρατηγική της θέση ανάμεσα σε τρεις ηπείρους, την καθιστούν περιοχή ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και δράσης για τα διεθνή δίκτυα διακίνησης ναρκωτικών ουσιών.

Ειδικότερα, η Χώρα μας βρίσκεται πάνω σε έναν από τους βασικότερους δρόμους διακίνησης ναρκωτικών, τον «Βαλκανικό Άξονα», ο οποίος ενώνει τη χώρα με τη μεγαλύτερη παραγωγή οπιούχων στον κόσμο (το Αφγανιστάν και τις γειτνιαζουσες με αυτό Ιράν και Πακιστάν) με τις αντίστοιχες της βορειοδυτικής Ευρώπης που καταναλώνουν, κατά κύριο λόγο, τις παραγόμενες ναρκωτικές ουσίες.

Παράλληλα, γειτνιάζει με χώρες όπως η Αλβανία και η Τουρκία, όπου η δράση εγκληματικών ομάδων είναι ιδιαίτερα έντονη, σε όλες τις μορφές του οργανωμένου εγκλήματος, με προεξέχουσα δραστηριότητα την παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και οι οποίες, τα τελευταία χρόνια, έχουν αναδειχθεί σε κομβικό σημείο προέλευσης και διέλευσης κάνναβης και ηρωίνης, αντίστοιχα. Τέλος, η ύπαρξη πολλών διεθνών λιμένων και αερολιμένων στην επικράτειά της, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα εκτεταμένα ελληνικά σύνορα αποτελούν ταυτόχρονα και σύνορα της Ε.Ε., την καθιστούν χώρα εισόδου φορτίων κοκαΐνης, που προέρχονται κυρίως από χώρες της Λατινικής Αμερικής.

Οι σημαντικότερες ναρκωτικές ουσίες που διακινήθηκαν στη χώρα μας, με βάση τις υποθέσεις που απασχόλησαν τις Διοικητικές Αρχές κατά το έτος 2017, εξακολουθούν να είναι η **κάνναβη**, η **ηρωίνη**, η **κοκαΐνη** και τα **συνθετικά ναρκωτικά**. Όπως και κατά το 2016, δεν παρατηρήθηκε διακίνηση της ναρκωτικής ουσίας Catha Edulis (KHAT), γεγονός που εκτιμάται ότι οφείλεται στο μεγάλο αριθμό κατασχέσεων της Τελωνειακής Υπηρεσίας κατά το Β' εξάμηνο του 2014 και το Α' του 2015, που είχαν ως αποτέλεσμα τη σύλληψη των παραληπτών με την διαδικασία της ελεγχόμενης μεταφοράς.

Ειδικότερα κατά το έτος 2017, εξαρθρώθηκαν εγκληματικά δίκτυα με διεθνείς διασυνδέσεις και τζίρο εκατομμυρίων ευρώ. Οι ποσότητες που κατασχέθηκαν στη Χώρα μας θα μπορούσαν να αποφέρουν στις εγκληματικές οργανώσεις συνολικά έσοδα της τάξεως των 25 εκατομμυρίων ευρώ και πλέον.

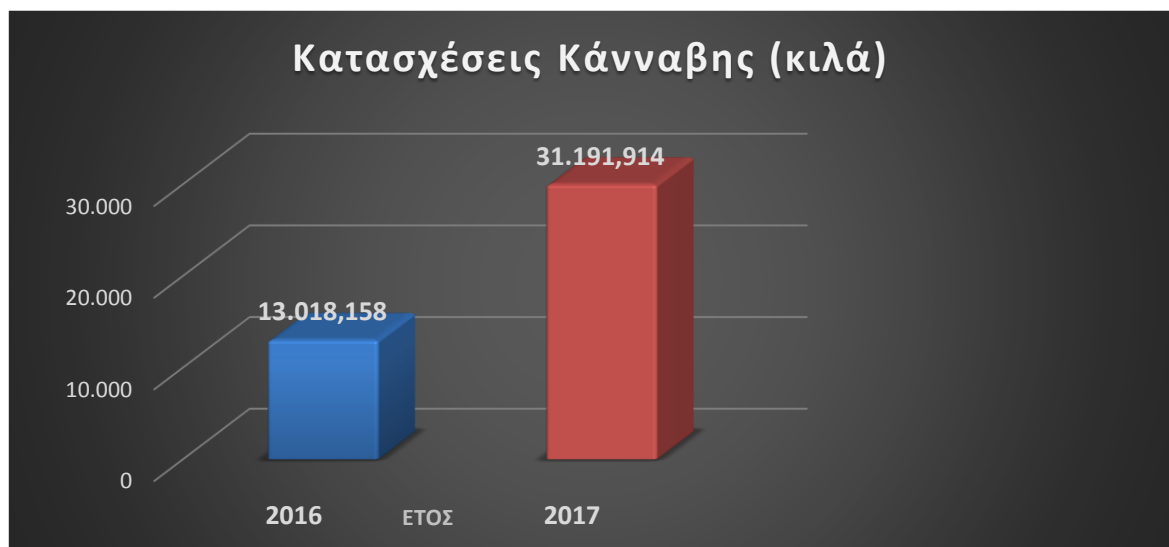
3.2.1.1. Κάνναβη.

Η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί χώρα παραγωγής (περιορισμένων ποσοτήτων κάνναβης για κάλυψη εγχώριας ζήτησης κυρίως), διαμετακόμισης και προορισμού της ουσίας (ποσοτήτων από το εξωτερικό). Στην περιοχή των Βαλκανίων κυριότερη παραγωγός χώρα κάνναβης εξακολουθεί να είναι η Αλβανία, η οποία προμηθεύει όλες τις χώρες της Ευρώπης, είτε απευθείας, από τα βόρεια σύνορά της, είτε μέσω του άξονα Ελλάδας – Ιταλίας.

Η συνολική ποσότητα κάνναβης (κατεργασμένης και ακατέργαστης) που κατασχέθηκε στη χώρα μας από τις Αρχές επιβολής του νόμου το έτος 2017, ακολουθώντας την τάση του προηγούμενου έτους, ήταν **31.191,914** κιλά, εμφανίζοντας σημαντική αύξηση σε σχέση με το έτος 2016 (**139,6%**). Οι μεγαλύτερες ποσότητες κατασχέθηκαν από την Ελληνική Αστυνομία.

Παρακάτω παρατίθενται οι συνολικές κατασχέσεις κάνναβης (κατεργασμένης & ακατέργαστης), οι χώρες προέλευσής της και οι κατασχέσεις κατά περιφερειακή ενότητα.

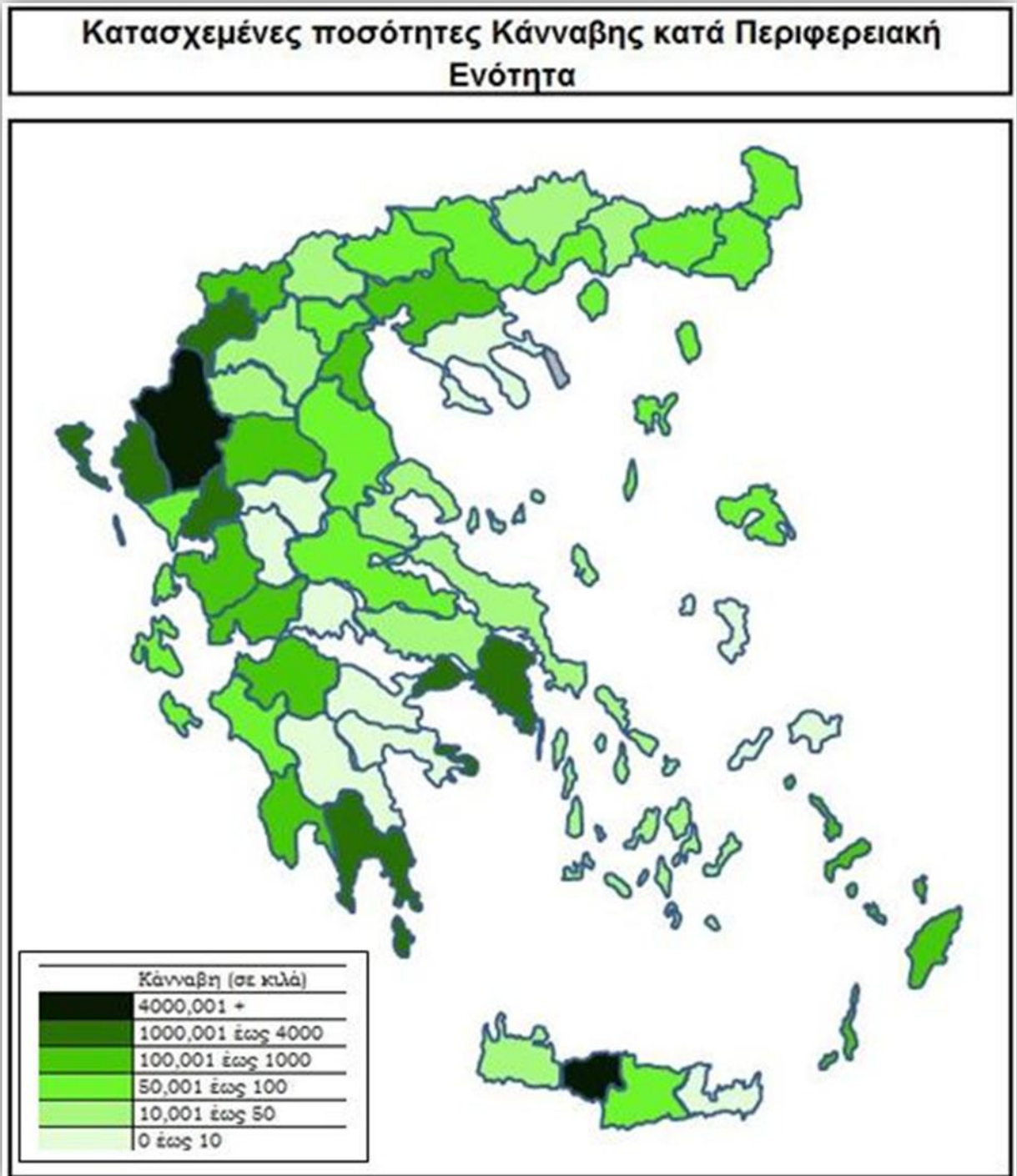
ΓΡΑΦΗΜΑ 6

ΓΡΑΦΗΜΑ 7

Χάρτης 2

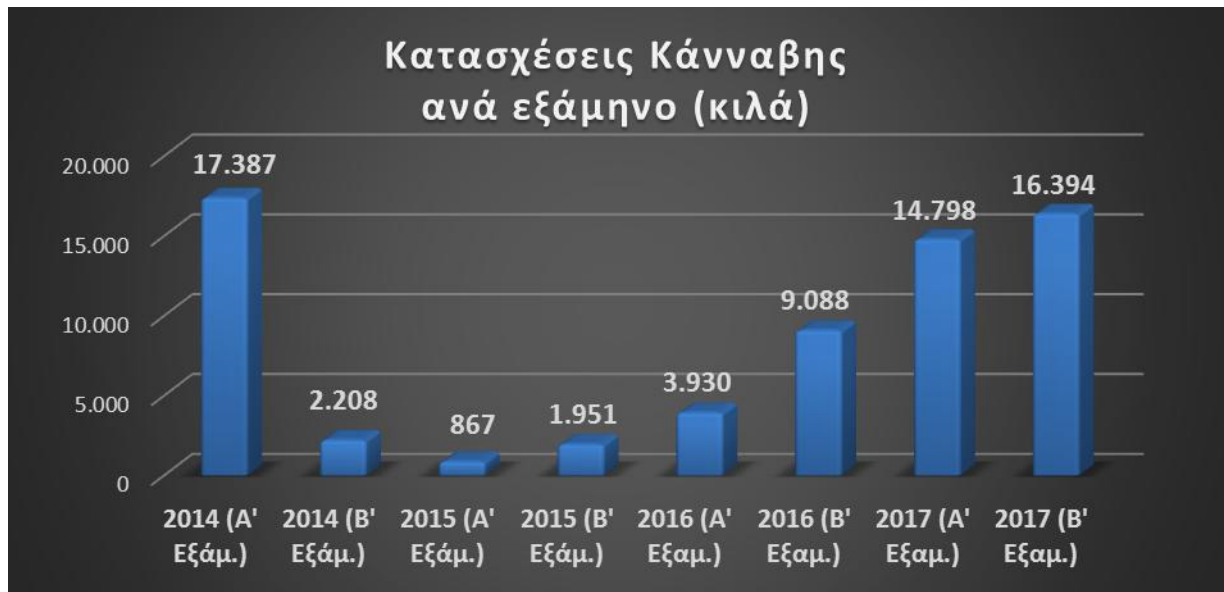

Από τα παραπάνω, επιβεβαιώνεται ο διαμετακομιστικός ρόλος της χώρας μας στην εισαγωγή ποσοτήτων κάνναβης από την Αλβανία και την ακόλουθη εξαγωγή τους μέσω των δυτικών λιμένων μας (Ηγουμενίτσας και Πάτρας) στην Ιταλία. Οι μεγαλύτερες σε συνολικές ποσότητες κατασχέσεις πραγματοποιήθηκαν σε περιοχές της Βορειοδυτικής και Δυτικής Ελλάδας, αποτέλεσμα σαφώς, της εγγύτητας των περιοχών αυτών με την Αλβανία.

Επίσης, μεγάλες ποσότητες κατασχέθηκαν στην περιοχή της Αττικής, ενώ οι αυξημένες ποσότητες που εμφανίζονται στην Κρήτη, οφείλονται στην κατάσχεση από το ΛΣ-ΕΛΑΚΤ **6.177,8** κιλών κατεργασμένης κάνναβης, στη θαλάσσια περιοχή νότια του νησιού, με προορισμό τη Λιβύη, σε μία μόνο υπόθεση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι όπως προκύπτει από το παρακάτω γράφημα, η μείωση των κατασχέσεων που είχε ως αφετηρία το Β' εξάμηνο του 2014, φαίνεται ότι πλέον έχει αναστραφεί κατά το Α' και Β' Εξάμηνο του 2017.

ΓΡΑΦΗΜΑ 8

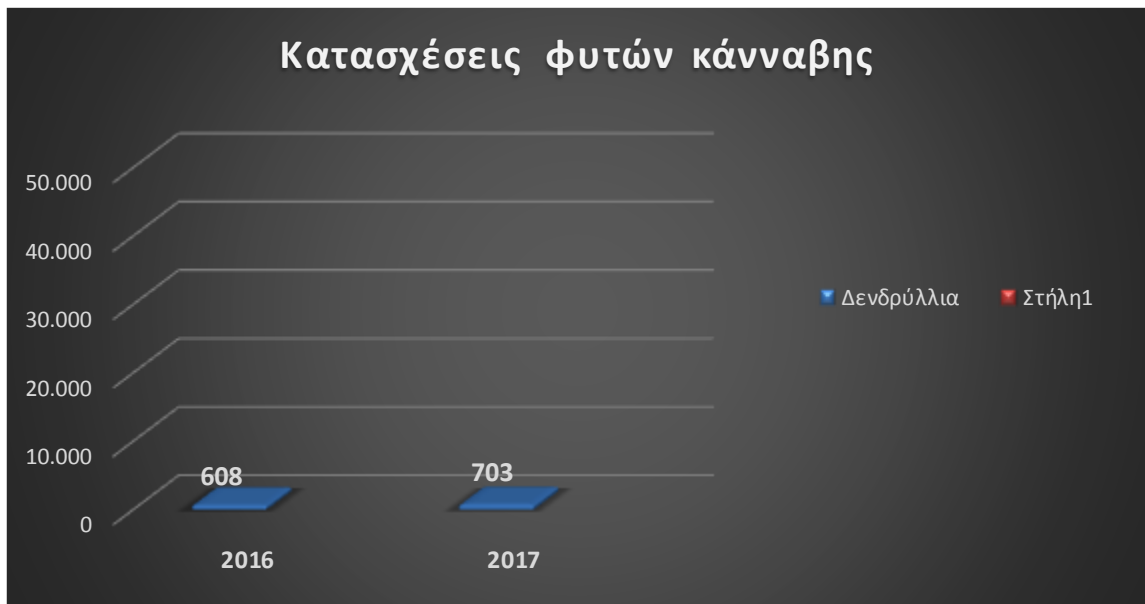
Καλλιέργεια Κάνναβης: Ο συνολικός αριθμός καλλιεργηθέντων δενδρυλλίων κάνναβης που κατασχέθηκε στη Χώρα μας από τις αρχές επιβολής του νόμου το έτος 2017 ήταν **27.409**, εμφανίζοντας μείωση σε σχέση με το έτος 2016 (-**29,99%**). Αντίθετα, αύξηση διαπιστώθηκε στις κατασχέσεις των αυτοφυών. Ο μεγαλύτερος αριθμός δενδρυλλίων κατασχέθηκε από την Ελληνική Αστυνομία. Αυξημένος εμφανίζεται ο αριθμός των σχετικών υποθέσεων κατασχέσεων (καλλιεργηθέντων) σε σχέση με το έτος 2016 (**15,63%**). Αντίθετα μειωμένος, εμφανίζεται ο αριθμός των κατηγορηθέντων ατόμων σε σχέση με το έτος 2016 (**-19,16%**). Η πλειοψηφία των συλληφθέντων ήταν Έλληνες (438 από τους 595), γεγονός που καταδεικνύει την έντονη δραστηριοποίηση ημεδαπών και εγχώριων εγκληματικών ομάδων.

Από τα ανωτέρω στατιστικά στοιχεία προκύπτει ότι, οι κατασχέσεις καλλιεργηθέντων δενδρυλλίων κάνναβης παρουσίασαν μείωση. Οι συντονισμένες δράσεις των διοικητικών αρχών και ειδικότερα η υλοποίηση επιχειρησιακών δράσεων για τον εντοπισμό φυτειών κάνναβης από επίγειες δυνάμεις, καθώς και η στοχευμένη χρησιμοποίηση εναέριων μέσων σε διάφορες δύσβατες περιοχές της ελληνικής επικράτειας, λειτούργησαν αποτρεπτικά. Σημαντικό παράγοντα αποτέλεσε και η αυξημένη διαθεσιμότητα της εισαγόμενης αλβανικής προελεύσεως κάνναβης, όπως προκύπτει από τις σχετικές κατασχέσεις. Περαιτέρω, εντοπίστηκαν μεγάλες φυτείες δενδρυλλίων σε

δυσπρόσιτες δασικές περιοχές, με πυκνή βλάστηση, οι οποίες ωστόσο ήταν λιγότερες σε αριθμό σε σχέση με το έτος 2016. Χρησιμοποιήθηκαν επίσης ειδικά διαμορφωμένες και περιφραγμένες εγκαταστάσεις οι οποίες περιελάμβαναν συχνά χώρο διαμονής και παρατηρητήριο.

Παρακάτω παρατίθενται γραφήματα με τον αριθμό των κατασχέσεων φυτών κάνναβης και με τις υπηκοότητες των κατηγορηθέντων καλλιεργητών, καθώς επίσης και χάρτης, στον οποίο απεικονίζονται οι κατασχέσεις δενδρυλλίων κατά περιφερειακή ενότητα (μη αυτοφυή).

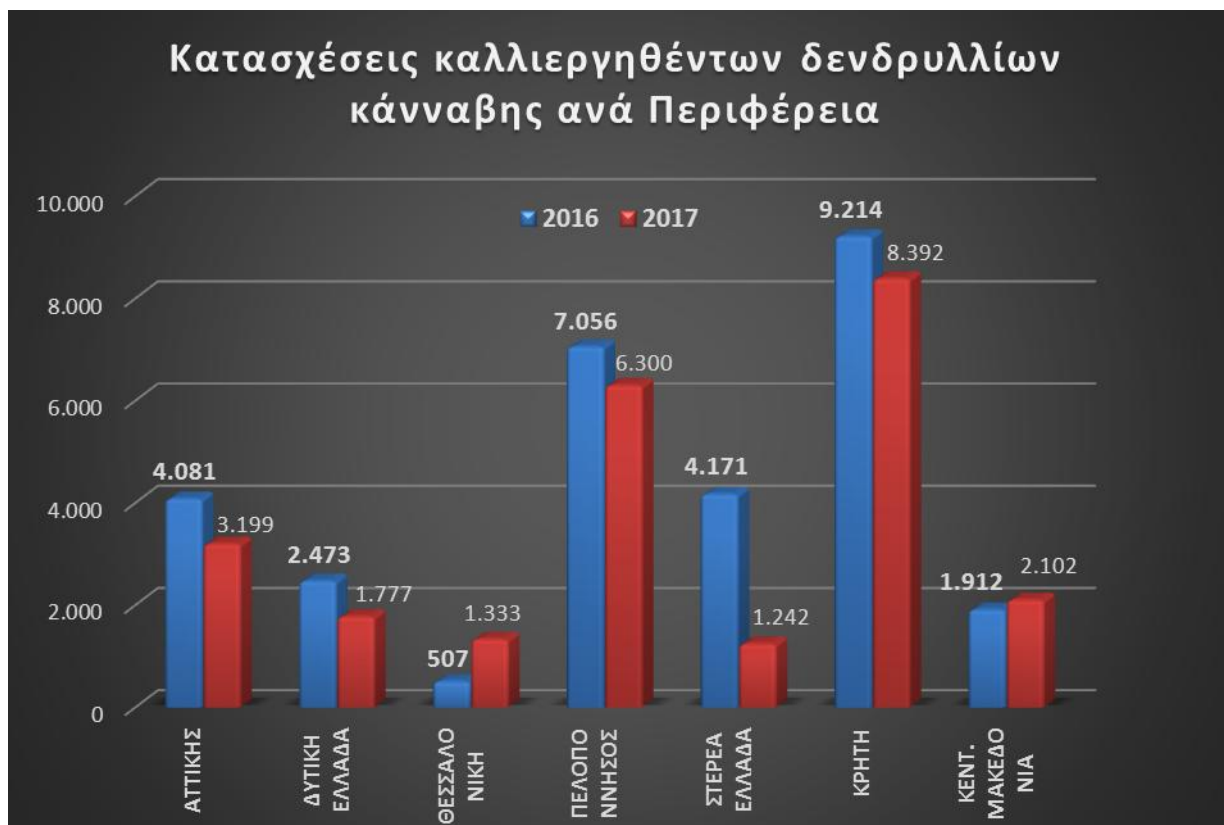
ΓΡΑΦΗΜΑ 9

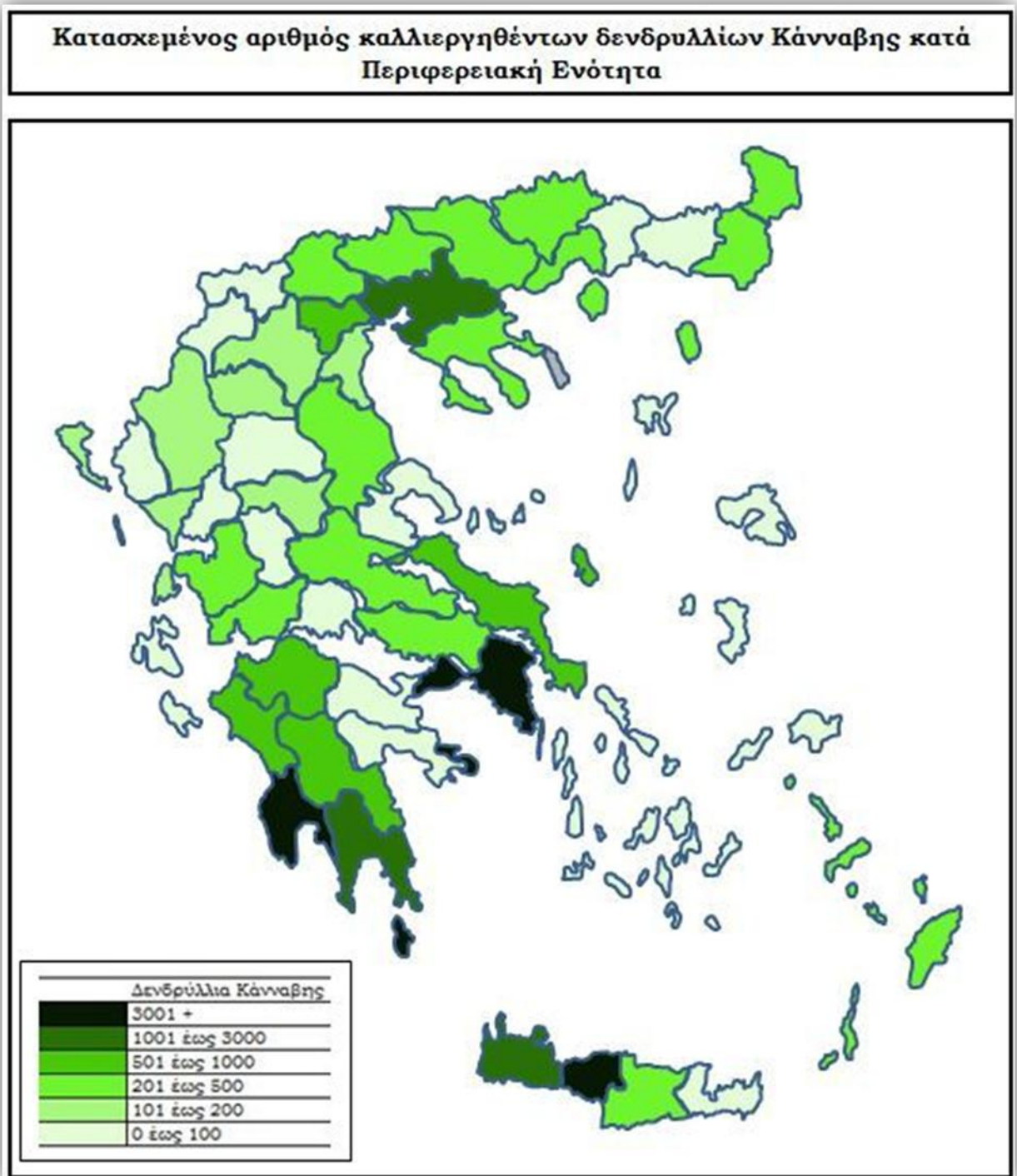
ΓΡΑΦΗΜΑ 10

ΓΡΑΦΗΜΑ 11

Χάρτης 3

Από τα παραπάνω στατιστικά στοιχεία προκύπτει ότι το 2017, έντονο πρόβλημα παρατηρείται στις περιοχές της Κρήτης, Πελοποννήσου και Αττικής.

Διακίνηση κάνναβης: Η διακίνηση κάνναβης με τελικό ή ενδιάμεσο προορισμό την χώρα μας πραγματοποιείται ως ακολούθως:

- με ΙΧΕ οχήματα: οι συσκευασίες ήταν τοποθετημένες στον χώρο των αποσκευών, στα καθίσματα, σε μπαγκαζιέρες οροφής, σε τρέιλερ και σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες. Για την αποφυγή του αστυνομικού ελέγχου συχνά προπορευόταν όχημα προπομπός, στο οποίο επέβαιναν μέλη των εγκληματικών ομάδων. Σε κάποιες εκ των περιπτώσεων τα οχήματα ήταν είτε κλεμμένα είτε νοικιασμένα.
- με φορτηγά οχήματα: οι συσκευασίες ήταν τοποθετημένες στον χώρο του φορτίου. Ο προορισμός των φορτηγών ήταν, αρχικά η Ιταλία, μέσω των λιμένων εξόδου από τη Χώρα (Πάτρα και Ηγουμενίτσα) και ακολούθως χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Σε πολλές περιπτώσεις, η συσκευασία - τυποποίηση των ναρκωτικών ουσιών πραγματοποιούνταν σε αποθήκες και εν συνεχεία, η μεταφορά με φορτηγά οχήματα (διεθνών μεταφορών) σε χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Σε μία περίπτωση χρησιμοποιήθηκε αυτοκινητάμαξα με προορισμό την Ιταλία, όπου είχε φορτωθεί ΙΧΕ όχημα, στο οποίο είχαν τοποθετηθεί σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες οι ναρκωτικές ουσίες.
- με ταχύπλοα σκάφη με ισχυρή ιπποδύναμη: τα μέσα αυτά ήταν συχνά ειδικά τροποποιημένα, ώστε να αναπτύσσουν πολύ υψηλές ταχύτητες και να διαθέτουν μεγάλη αυτονομία πλεύσεως. Μετέφεραν σημαντικές ποσότητες ακατέργαστης κάνναβης από τις αλβανικές ακτές προς τις ακτές της Δυτικής Ελλάδας (σε κάποιες υποθέσεις ο αρχικός προορισμός ήταν η Ιταλία). Σε άλλη περίπτωση το ταχύπλοο διήλθε το Ιόνιο πέλαγος και τη θαλάσσια περιοχή νότια της Πελοποννήσου και ακινητοποιήθηκε σε περιοχή του Αιγαίου. Σε πολλές επίσης περιπτώσεις περισυλλέχθηκαν «ορφανά» δέματα από ακτές ή θαλάσσιες περιοχές της Χώρας μας, αποτέλεσμα συχνά της διαδικασίας καταδίωξης ταχύπλοων από περιπολικά σκάφη του ΛΣ-ΕΛΑΚΤ.
- με ρυμουλκό πλοίο: από τις ακτές της Συρίας με τελικό προορισμό τη Λιβύη, μεταφέροντας περισσότερους από έξι τόνους κατεργασμένης κάνναβης.
- μέσω αφύλακτων διαβάσεων της ελληνοαλβανικής μεθορίου: μέλη ομάδων που έχουν τον ρόλο του μεταφορέα έκρυβαν επιμελώς την κάνναβη, συνήθως εντός ταξιδιωτικών σάκων, σε δασώδεις, δύσβατες και ερημικές περιοχές των ελληνο-αλβανικών συνόρων. Τις ποσότητες μεταφέρουν πεζοί, με οχήματα ή με ζώα (μουλάρια). Στη συνέχεια μέλη των εγκληματικών ομάδων αναλάμβαναν την περαιτέρω προώθηση προς τη Χώρα μας.
- με ταχυδρομικά δέματα: από τη Χώρα μας μέσω ταχυδρομείου και εταιρειών ταχυμεταφορών, σε δέματα με προορισμό το Ην. Βασίλειο, την Ιρλανδία, την Κύπρο και τη Γερμανία. Κατασχέθηκαν επίσης δέματα με προορισμό τη Χώρα μας και προέλευση τις Η.Π.Α., τη Μοζαμβίκη, την Ολλανδία, την Ισπανία και τον Καναδά.

- Με οχήματα τύπου Camper: προερχόμενο από τα ελληνο-αλβανικά σύνορα ενοικιαζόμενο αυτοκινούμενο τροχόσπιτο.
- με οχήματα δημοσίας χρήσης (λεωφορεία): οι ναρκωτικές ουσίες εντοπίστηκαν σε αποσκευές, σε δέματα και επιμελώς κρυμμένα εσωτερικά της ενδυμασίας διακινητών, σε λεωφορεία προερχόμενα από Αλβανία ή εσωτερικών δρομολογίων.
- μέσω ακτοπλοϊκών συνδέσεων: στις αποσκευές των επιβαινόντων και σε δέματα.

3.2.1.2. Ηρωίνη.

Η μεγαλύτερη ποσότητα ηρωίνης που καταναλώνεται στην Ευρώπη παρασκευάζεται από όπιο που καλλιεργείται στη νοτιοδυτική Ασία και κυρίως στο Αφγανιστάν.

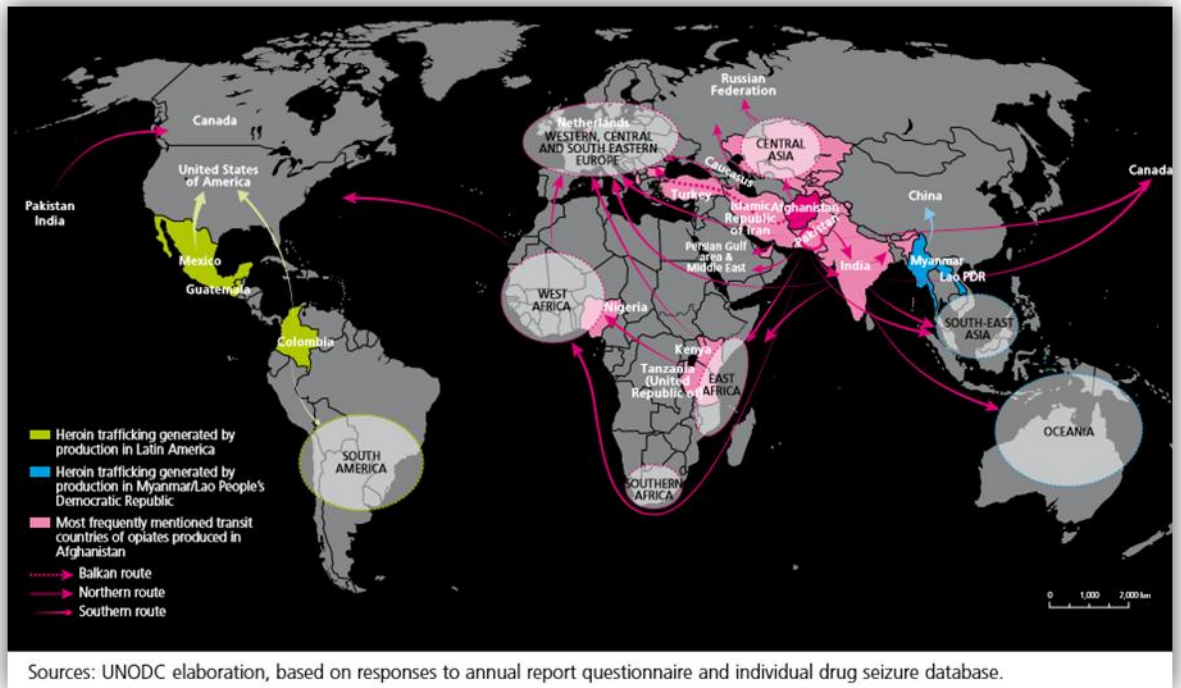
Παρά τις παρατηρούμενες διαφοροποιήσεις στις διαδρομές διακίνησης ηρωίνης, η λεγόμενη βαλκανική οδός, στην οποία η Τουρκία και οι τουρκικές εγκληματικές οργανώσεις διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο, έχει διατηρήσει τη σημασία της ως η κύρια διαδρομή για την εισαγωγή μεγάλων ποσοτήτων ηρωίνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τρία παρακλάδια της Βαλκανικής οδού ξεκινούν από την Τουρκία και οδηγούν στην Δυτική Ευρώπη, με το νοτιότερο εξ αυτών να διασχίζει την χώρα μας και ακολούθως την Αλβανία ή την Ιταλία (ως επί το πλείστον δια θαλάσσης).

Η Ελλάδα αποτελεί, κατά κύριο λόγο, χώρα διέλευσης (transit) και, σε δευτερεύοντα βαθμό, χώρα προορισμού της ηρωίνης. Η σημαντική αύξηση των κατασχέσεων ηρωίνης, που οφείλεται στη δραστηριότητα – επαγρύπνηση των Ελληνικών διωκτικών αρχών, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη της διεθνούς συνεργασίας τους, στο πλαίσιο ανταλλαγής πληροφοριών, αποδεικνύει ότι, «η Βαλκανική οδός» μεταφοράς ναρκωτικών και ιδιαίτερα το παρακλάδι του «νότιου δρομολογίου», όπου ανήκει η Χώρα μας (ΤΟΥΡΚΙΑ-ΕΛΛΑΔΑ-ΙΤΑΛΙΑ), εξακολουθεί να παραμένει ενεργό, παρά τα σημαντικά πλήγματα που έχουν δεχτεί οι Εγκληματικές Οργανώσεις διακίνησης και εμπορίας ηρωίνης. Όμως, σε πολλές περιπτώσεις έχει παρατηρηθεί διαφοροποίηση του εν λόγω άξονα ως εξής: ΤΟΥΡΚΙΑ-ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ - π.Γ.Δ.Μ. – ΑΛΒΑΝΙΑ - ΕΛΛΑΔΑ, γεγονός που αποδεικνύει την αλλαγή δρομολογίων της ηρωίνης από την Τουρκία προς τη Χώρα μας.

Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί η ενίσχυση της λεγομένης «Νότιας οδού», όπου η διακίνηση της ηρωίνης πραγματοποιείται με φορτία από το Ιράν, το Πακιστάν και την Ινδία ,που εισέρχονται στην Ευρώπη από αέρος ή δια θαλάσσης, είτε άμεσα, είτε μέσω Αφρικανικών χωρών. Η διαδρομή αυτή συνεχίζει να προκαλεί προβληματισμό, καθώς δεν καθίσταται σαφές, εάν πρόκειται για μία μακροπρόθεσμη απομάκρυνση από τη Βαλκανική διαδρομή ή αν οι εγκληματικές οργανώσεις απλά εκμεταλλεύονται τα χαμηλότερα επίπεδα επιβολής του νόμου κατά μήκος της διαδρομής αυτής.

Σημαντικό ρόλο όμως, διαδραματίζει και η οδός μέσω του Νότιου Καυκάσου, δια μέσου της Μαύρης Θάλασσας. Η νότια περιοχή του Καυκάσου, αποτελεί έναν εναλλακτικό κόμβο διέλευσης, για τη διακίνηση μεγάλων ποσοτήτων ηρωίνης, από το Ιράν προς την ΕΕ.

Χάρτης 4²⁰

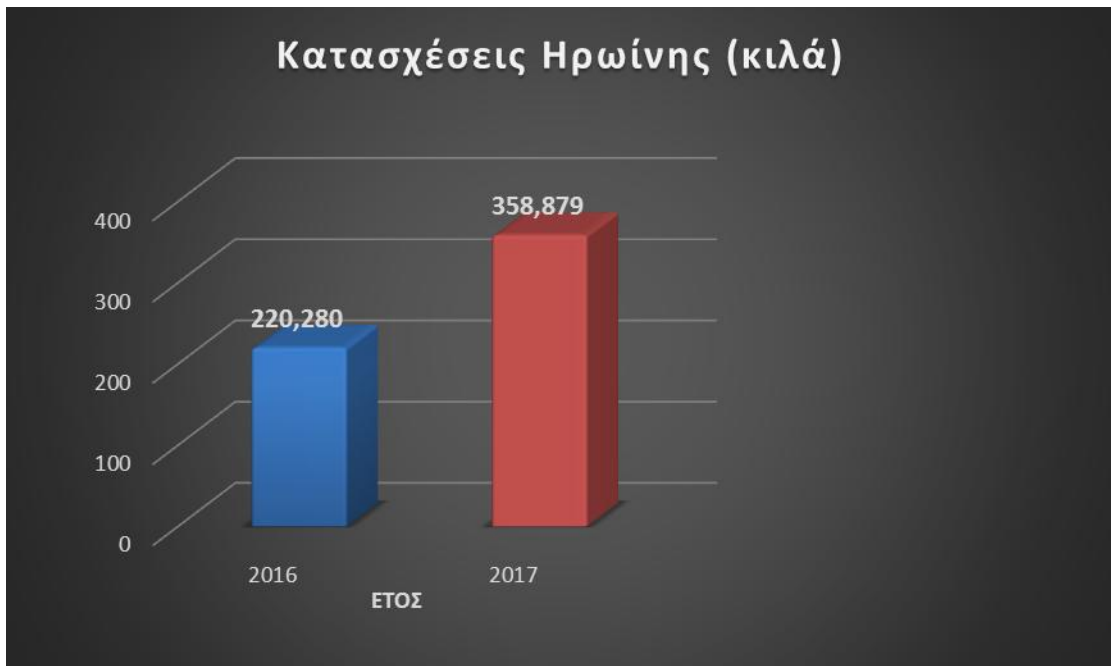
Κατά το έτος 2017 εντοπίστηκε ικανός αριθμός παράνομων εργαστηρίων (με ειδικά σύνεργα και εξοπλισμό), όπου πραγματοποιούνταν η αποθήκευση, η νόθευση και η επανατυποποίηση των ουσιών, καθώς και ποσότητες ουσιών για τη νόθευση της ηρωίνης.

Η συνολική ποσότητα ηρωίνης που κατασχέθηκε στη Χώρα μας από τις αρχές επιβολής του νόμου, κατά το έτος 2017 ήταν **358,879** κιλά, εμφανίζοντας σημαντική αύξηση σε σχέση με το έτος 2016 (**62,92%**).

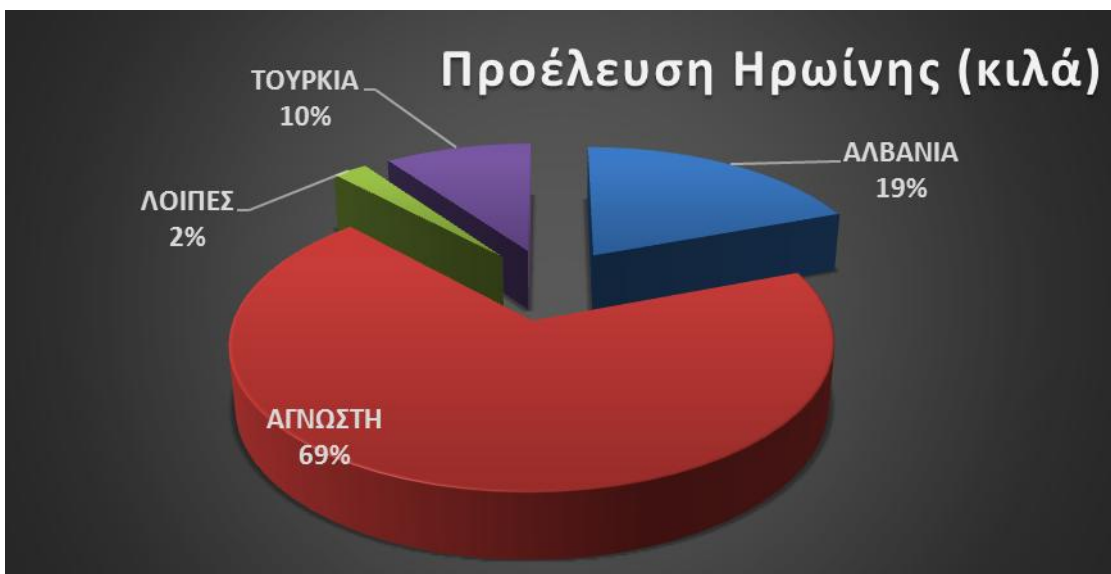
Παρακάτω παρατίθενται οι συνολικές κατασχέσεις ηρωίνης, οι χώρες προέλευσής της και οι κατασχέσεις κατά Περιφερειακή Ενότητα.

²⁰ Πηγή: United Nations Office on Drugs and Crime; World Drug Report 2017.

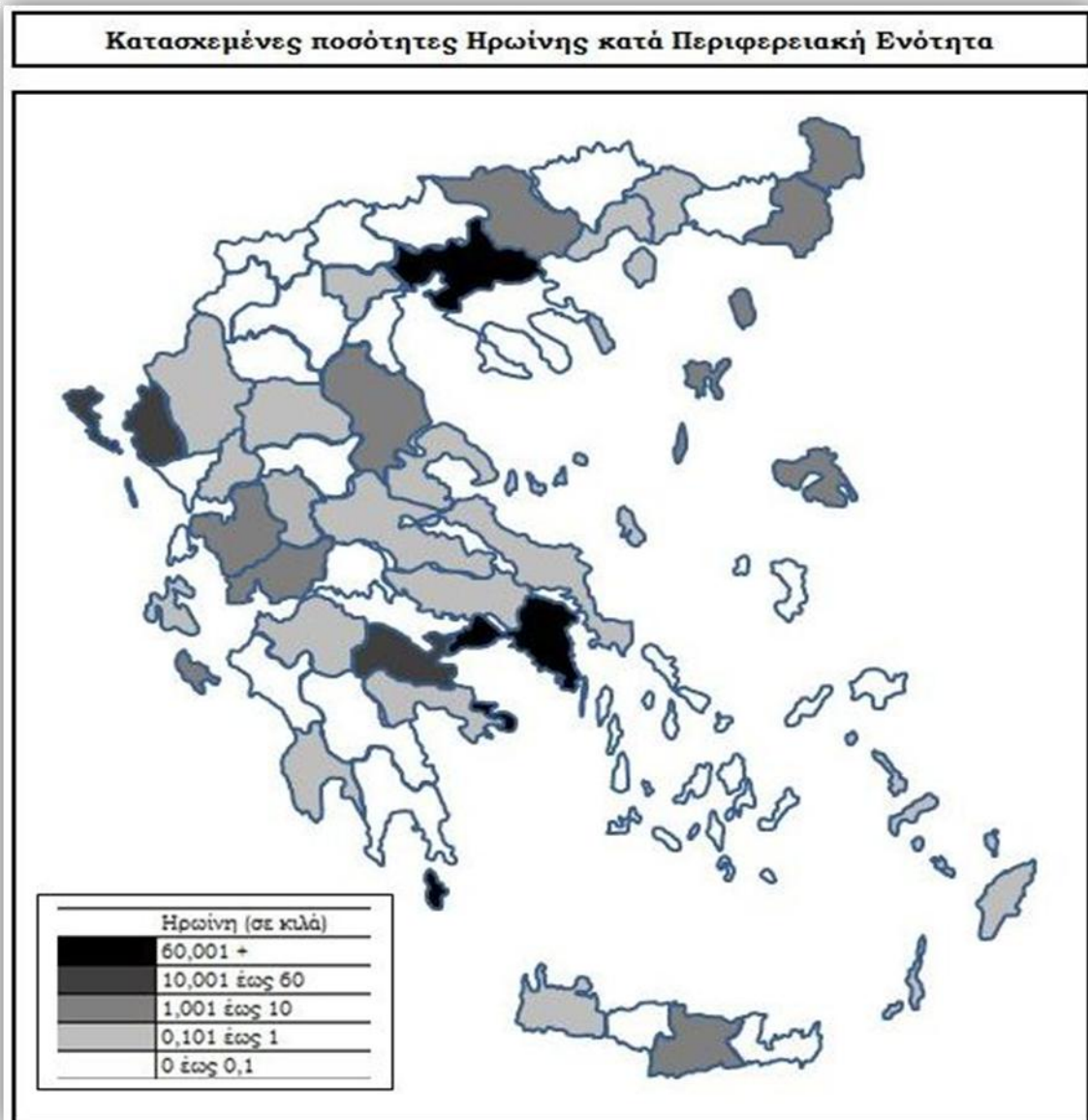
ΓΡΑΦΗΜΑ 12

ΓΡΑΦΗΜΑ 13

ΧΑΡΤΗΣ 5

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι:

- ένα μεγάλο ποσοστό της κατασχεμένης ηρωίνης ανά χώρα προέλευσης, προέρχεται από την Αλβανία, ήτοι της τάξεως του 19% και ένα ποσοστό 10% από την Τουρκία, σε αντίθεση με το έτος 2016, όπου το μεγαλύτερο ποσοστό προέρχονταν από την Τουρκία, της τάξεως του 33% και ένα μικρό ποσοστό από την Αλβανία (3%). Το γεγονός αυτό καταδεικνύει το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η Αλβανία και στη διακίνηση της ηρωίνης.
- εντός της Ελληνικής επικράτειας για το έτος 2017, οι μεγαλύτερες κατασχέσεις ηρωίνης πραγματοποιήθηκαν στην Περιφέρεια Αττικής (περίπου 191,7) κιλά, με σημαντική αύξηση της τάξεως 162,04%, σε

σχέση το 2016 (περίπου 73,2) κιλά και ακολούθως στην Περιφέρεια Θεσσαλονίκης, Ηπείρου, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων και Κρήτης.

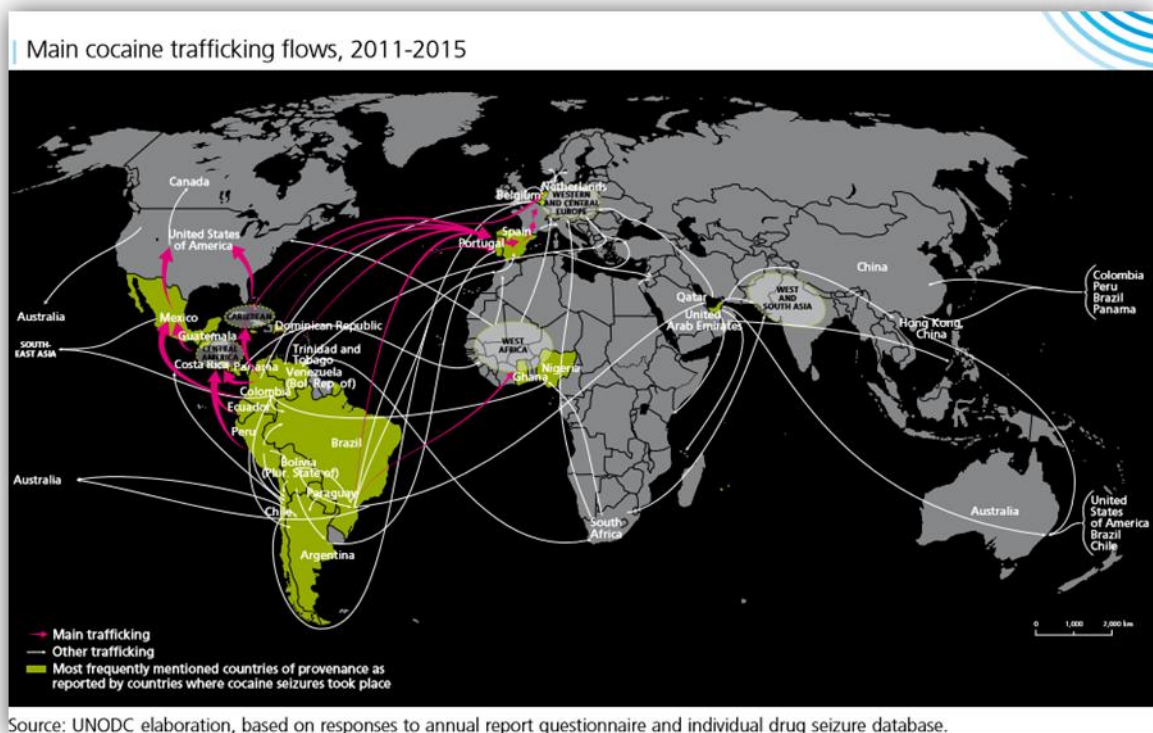
Οι **τρόποι και τα μέσα** που παρατηρήθηκαν στη **διακίνηση-εισαγωγή** ηρωίνης στη Χώρα μας κατά το έτος 2017, ήταν τα ακόλουθα:

- με ΙΧΕ οχήματα: οι συσκευασίες ήταν τοποθετημένες στον χώρο των αποσκευών ή σε διάφορα σημεία εσωτερικά των οχημάτων, τόσο σε μηχανικά μέρη αυτών, όσο και σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες. Καταγράφηκαν περιπτώσεις κατά τις οποίες τα οχήματα ήταν κλεμμένα ή ενοικιασμένα.
- με οχήματα δημοσίας χρήσης (λεωφορεία): επιβάτες λεωφορείων, που φέρουν στις αποσκευές τους, επιμελώς κρυμμένες, τις ναρκωτικές ουσίες.
- με όχημα τύπου Camper: οι συσκευασίες των ναρκωτικών ουσιών ήταν τοποθετημένες σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες και το δρομολόγιο του οχήματος περιελάμβανε την έξοδο από τη Χώρα μας, μέσω του λιμένα της Ηγουμενίτσας, προς Ιταλία.
- με φορτηγό όχημα: οι συσκευασίες των ναρκωτικών ουσιών ήταν τοποθετημένες σε ειδική κρύπτη και το δρομολόγιο του οχήματος περιελάμβανε την έξοδο από τη Χώρα μας προς Ιταλία, μέσω του λιμένα Ηγουμενίτσας.
- με ταχυδρομικά δέματα: προς την χώρα μας μέσω ταχυδρομείου και εταιρειών ταχυμεταφορών, σε δέματα προερχόμενα από την Ουγκάντα, τη Μαδαγασκάρη, την Κένυα και τη Μοζαμβίκη.
- αεροπορικώς: μέσω κυρίως του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος», με τις ποσότητες να αποκρύπτονται από τους δράστες ενδοσωματικά ή στις αποσκευές.

3.2.1.3. Κοκαΐνη.

Η Κολομβία αποτελεί τη σημαντικότερη χώρα προέλευσης κοκαΐνης στον κόσμο, με περίπου 1.460.000 στρέμματα γης, να καλλιεργούνται για την παραγωγή φύλων κόκας, ακολουθούμενη από το Περού και τη Βολιβία. Η κοκαΐνη διακινείται από τη Νότια Αμερική προς την Ευρώπη²¹, η οποία αποτελεί σημαντικό προορισμό²², τόσο αεροπορικώς όσο και δια θαλάσσης και εισάγεται απευθείας από χώρες της Νότιας Αμερικής, όπως τη Βραζιλία, τη Βενεζουέλα, την Αργεντινή ή μέσω της Κεντρικής Αμερικής, την περιοχή της Καραϊβικής, καθώς και της Δυτικής Αφρικής. Τα κύρια σημεία εισόδου της στην Ευρώπη είναι η Ισπανία και δευτερευόντως η Γαλλία, η Ιταλία, η Πορτογαλία και η χώρα μας. Αντίστοιχα τα σημεία εισόδου δια θαλάσσης στη Βόρεια Ευρώπη είναι η Ολλανδία, το Βέλγιο και η Γερμανία.

Χάρτης 6

Η Ελλάδα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης συνεχίζει να αποτελεί ιδανική χώρα για τη θαλάσσια μεταφορά κοκαΐνης, είτε απευθείας από τις χώρες παραγωγής της, είτε μέσω των ενδιάμεσων λιμένων της Ισπανίας και της Ιταλίας. Έτσι, φορτία κοκαΐνης διακινούνται με πλοία εντός εμπορευματοκιβωτίων

²¹ Ενδεικτικά, κατά το έτος 2017 οι Αρχές της Κολομβίας κατάσχεσαν φορτίο, το οποίο περιείχε 12 τόνους κοκαΐνης, ποσότητα που αποτελεί ρεκόρ για τη χώρα. Το φορτίο αυτό άνηκε στην ισχυρότερη συμμορία του οργανωμένου εγκλήματος στη Λατινοαμερικανική χώρα, η οποία δραστηριοποιείται στη διακίνηση ναρκωτικών.

²² Σύμφωνα με έρευνες, η πτωτική τάση χρήσης κοκαΐνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία αναφερόταν τα προηγούμενα χρόνια, έχει διακοπεί. Κατά τη χρονική περίοδο 2016-2017 σημειώθηκε μεγάλη αύξηση της χρήσης στην Ευρώπη.

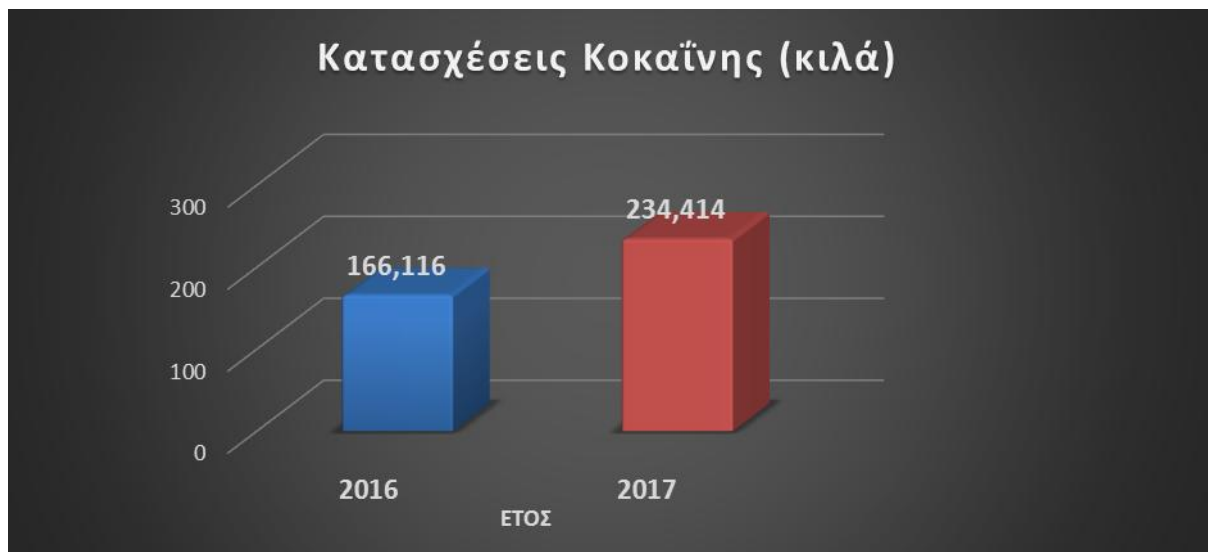
(Containers) με την κάλυψη νόμιμου φορτίου. Η Ελλάδα λειτουργεί κυρίως ως πύλη εισόδου της ουσίας στην Ε.Ε., με προορισμό τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης και δευτερευόντως ως χώρα προορισμού για εγχώρια κατανάλωση.

Παράλληλα, παρατηρείται η διακίνηση, μικρότερων ποσοτήτων, αεροπορικώς, από τις παραγωγούς χώρες της Λατινικής Αμερικής μέσω Ασιατικών, Ευρωπαϊκών χωρών ή ακόμα και Αφρικανικών χωρών (Γερμανία, Ελβετία, Ην. Αραβικά Εμιράτα, Κατάρ, Αίγυπτος).

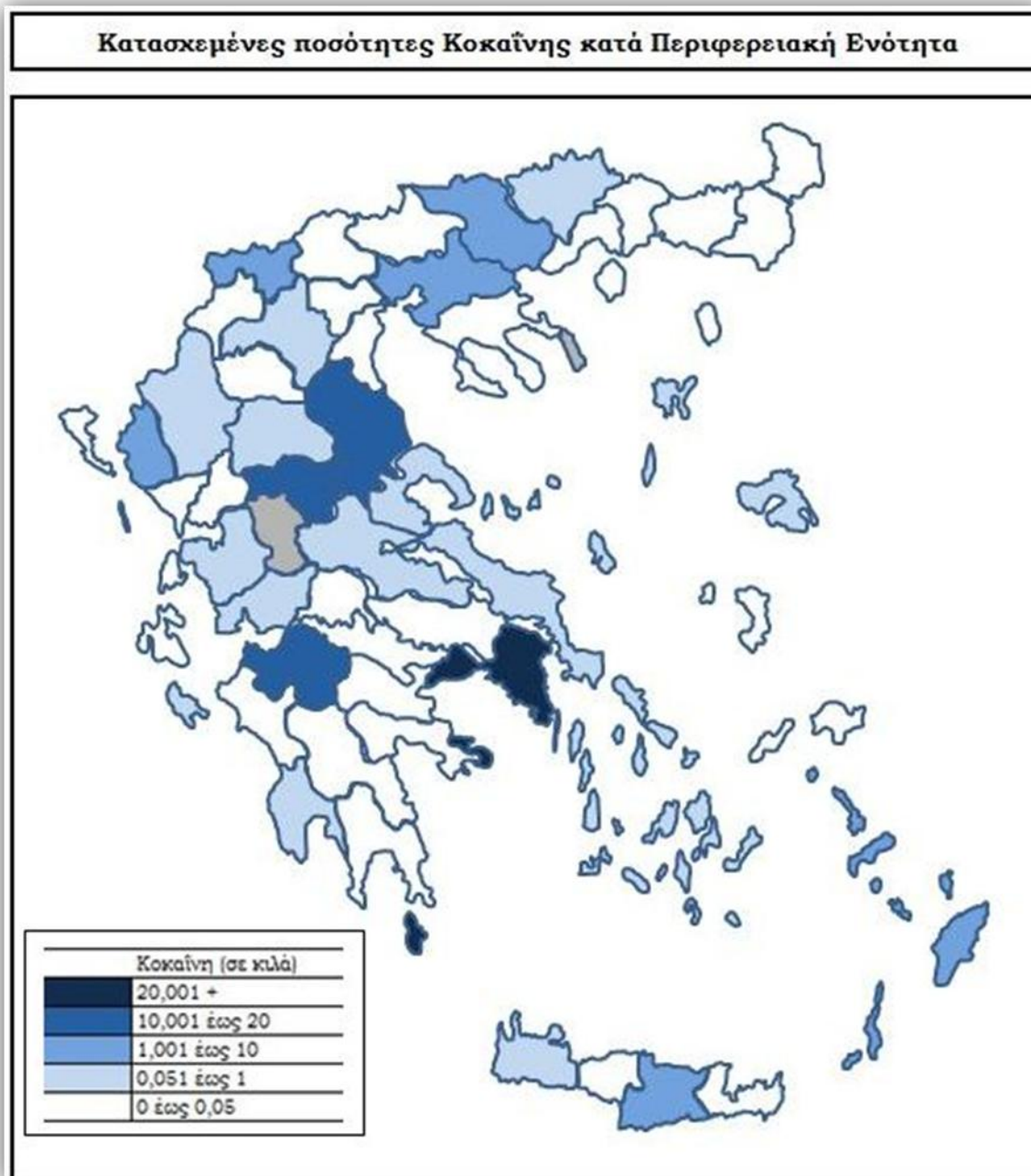
Η συνολική ποσότητα κοκαΐνης που κατασχέθηκε στη Χώρα μας το έτος **2017** ήταν **234,414** κιλά, εμφανίζοντας αύξηση, σε σχέση με το 2016 (**41,11%**), ακολουθώντας την τάση του προηγούμενου έτους κατά το οποίο είχε καταγραφεί αύξηση (κατά **63,61%**) σε σχέση με το 2015.

Στο παρακάτω Γράφημα και Χάρτη παρατίθενται οι κατασχέσεις κοκαΐνης συνολικά και ανά Περιφερειακή Ενότητα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 14

ΧΑΡΤΗΣ 7

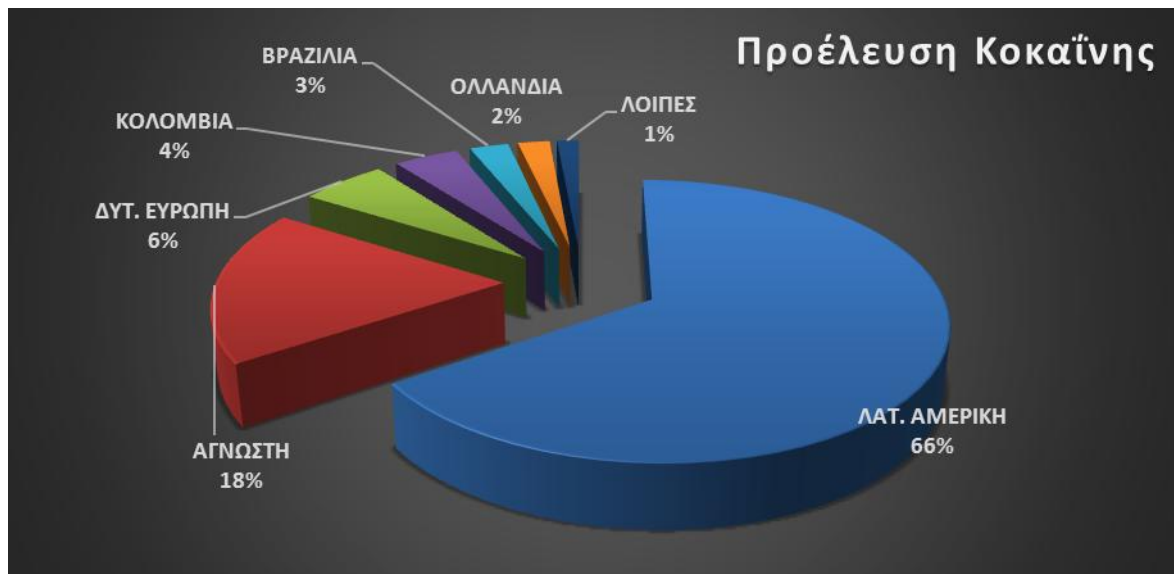

Όπως φαίνεται στον παραπάνω χάρτη, οι μεγαλύτερες ποσότητες κοκαΐνης για το έτος **2017** κατασχέθηκαν κυρίως στην περιοχή της Αττικής (περίπου 182 κιλά), με σημαντική αύξηση της τάξεως 186,97%, σε σχέση με το 2016 (περίπου 63,4 κιλά) και ακολούθως στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, Δυτ. Ελλάδος και Θεσσαλονίκης. Το γεγονός ότι οι μεγαλύτερες κατασχέσεις εμφανίζονται στην Περιφέρεια Αττικής, πιθανόν να οφείλεται στον μεγάλο αριθμό εμπορευμάτων που διακινούνται δια μέσου του λιμένα Πειραιά.

Στο παρακάτω γράφημα, το οποίο αναφέρει την προέλευση των ποσοτήτων κοκαΐνης που κατασχέθηκαν, επιβεβαιώνεται το συμπέρασμα ότι μεγάλες ποσότητες κοκαΐνης μεταφέρονται και διακινούνται απευθείας από χώρες της

Νοτίου - Κεντρικής Αμερικής, ενώ σημαντική είναι η εισαγόμενη από Δυτική Ευρώπη ποσότητα κοκαΐνης.

ΓΡΑΦΗΜΑ 15

Οι τρόποι και τα μέσα που παρατηρήθηκαν στη διακίνηση - εισαγωγή κοκαΐνης στη χώρα μας κατά το έτος 2017 ήταν τα ακόλουθα:

- Φορτηγά οχήματα: οι συσκευασίες βρίσκονταν τοποθετημένες μέσα στην καμπίνα του οδηγού φορτηγού οχήματος διεθνών μεταφορών, σε ειδικά διαμορφωμένη κρύπτη. Το όχημα είχε εισέλθει στη Χώρα από λιμένα Πατρών, μέσω Ιταλίας προερχόμενο από Δυτική Ευρώπη.
- Οχήματα Ι.Χ.Ε.: στον χώρο των αποσκευών ή σε διάφορα σημεία εσωτερικά των οχημάτων, τόσο στα μηχανικά μέρη αυτών, όσο και σε ειδικές κρύπτες, που κατασκευάστηκαν για τον σκοπό αυτό.
- Αεροπορικώς: μέσω του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος» και του Διεθνούς Αερολιμένα Θεσσαλονίκης «Μακεδονία», με τις ποσότητες να αποκρύπτονται: α) στις αποσκευές των επιβατών, σε πτήσεις κυρίως από Η.Π.Α., Χονγκ-Κόνγκ, Παναμά (μέσω Μαδρίτης), Γαλλία, Ολλανδία (Άμστερνταμ), Βραζιλία (μέσω Ντουμπάι), Περού (μέσω Ολλανδίας) και Τανζανία, β) ενδοσωματικά, κυρίως με τη μέθοδο της κατάποσης, σε πτήσεις κυρίως από Νιγηρία (μέσω Κωνσταντινούπολης), από Άμστερνταμ (μέσω Ζυρίχης), από Ντίσελντορφ Γερμανίας και Βρυξέλλες.
- ταχυδρομικά δέματα: μέσω ταχυδρομείου και εταιρειών ταχυμεταφορών σε δέματα με προορισμό τη Χώρα μας και προέλευση την Κολομβία, τη Γαλλία, την Τανζανία, τον Παναμά, την Παραγουάη και τις Η.Π.Α. Επισημαίνεται ότι οι Αρχές της Βραζιλίας, της Αργεντινής και του Περού κατάσχουν κάθε χρόνο μεγάλο πλήθος δεμάτων – επιστολών που περιέχουν μικροποσότητες συνήθως κοκαΐνης και έχουν ως προορισμό τη χώρα μας.

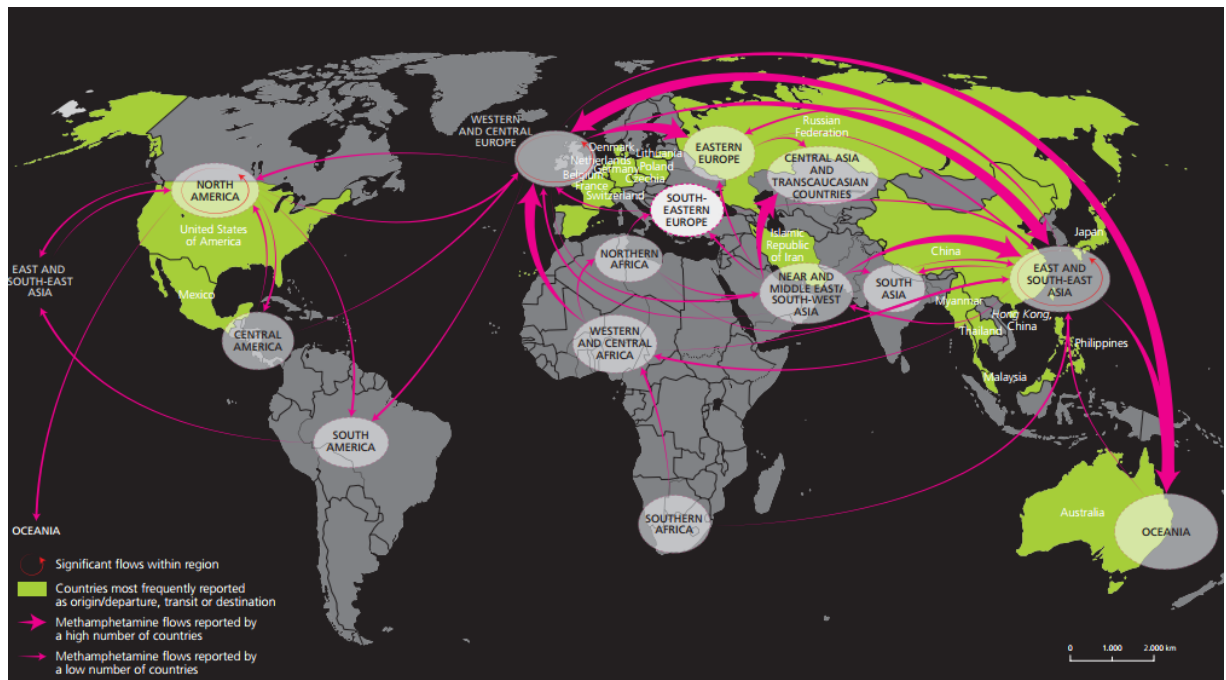
Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η κατάσχεση από την Ελληνική Αστυνομία, περίπου 5,4 κιλών χαρτονιών και ημερολογίων εμποτισμένων με κοκαΐνη. Η χρήση της συγκεκριμένης μεθοδολογίας μεταφοράς και διακίνησης κοκαΐνης σε μη ανιχνεύσιμη μορφή, με εμποτισμένα

χαρτόνια και ημερολόγια, εμφανίζεται για πρώτη φορά στις Ευρωπαϊκές Αστυνομικές Αρχές. Η εν λόγω εγκληματική οργάνωση που εξαρθρώθηκε, εμποτίζε σε χαρτόνια με διαφημιστικές απεικονίσεις, ποσότητες κοκαΐνης μετά από κατάλληλη επεξεργασία και εν συνεχεία τις διακινούσε σε παράνομες αγορές τόσο του εσωτερικού, όσο και του εξωτερικού. Ο εμποτισμός του χαρτικού υλικού γινόταν κυρίως στη Βολιβία και ταχυδρομικώς έφτανε στην Ελλάδα, όπου γινόταν η αντίστροφη διαδικασία διαχωρισμού της κοκαΐνης από το χαρτί, επαναφοράς στην κανονική της μορφή και εν συνεχεία νόθευση με άλλες ουσίες και προώθηση.

3.2.1.4. Συνθετικά Ναρκωτικά.

Τα συνθετικά ναρκωτικά είναι, μετά την κάνναβη, οι πιο διαδεδομένες ναρκωτικές ουσίες στην Ευρώπη. Σε αντίθεση με την παραγωγή ηρωίνης και κοκαΐνης, η παρασκευή συνθετικών ναρκωτικών δεν περιορίζεται γεωγραφικά, καθώς η διαδικασία δεν περιλαμβάνει την εκχύλιση των δραστικών συστατικών από τα φυτά, που πρέπει να καλλιεργηθούν σε ορισμένες συνθήκες για να αναπτυχθούν. Η Ευρώπη έχει κομβικό ρόλο στην παραγωγή και διακίνηση συνθετικών ναρκωτικών σε όλο τον κόσμο.

Χάρτης 8

Στην Ελλάδα, η εξάπλωση των συνθετικών ναρκωτικών δεν βρίσκεται στα επίπεδα άλλων κρατών. Η τάση ωστόσο που φαίνεται να αναπτύσσεται και περιλαμβάνει περισσότερες χώρες της Ευρώπης στον τομέα της παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, επιβεβαιώθηκε το έτος 2017. Η εξάρθρωση οργανωμένης εγκληματικής ομάδας που παρασκεύασε στη Χώρα μας, μεγάλο αριθμό δισκίων (κατασχέθηκαν 634.246 δισκία) συνθετικού ναρκωτικού σκευάσματος (Cartagon), με σκοπό τη διακίνηση και προορισμό εξαγωγής την Τουρκία, αποτέλεσε ίσως την υπόθεση με τη σημαντικότερη διαφοροποίηση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, ως προς τον τρόπο δράσης των εγκληματικών ομάδων στη Χώρα μας.

3.2.2. Εγκληματικές Ομάδες

Αρ. ΕΟ (2017)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Εμπλεκόμενες Χώρες που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο των ερευνών
126	Νομοθεσία Περί όπλων Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα Νομοθεσία περί αλλοδαπών, Πλαστογραφία, Αποδοχή και Διάθεση Προϊόντων Εγκλήματος, Κυκλοφορία παραχαραγμένων νομισμάτων, Αντίσταση, Απειθεία	43	14	70	Προέλευσης: Αλβανία Βουλγαρία Τουρκία Χώρες λατινικής Αμερικής, Ιταλία Ολλανδία, Γερμανία Ενδιάμεσες (transit): , Ελλάδα, Γερμανία Προορισμού: Ελλάδα Γερμανία Τουρκία Χώρες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης

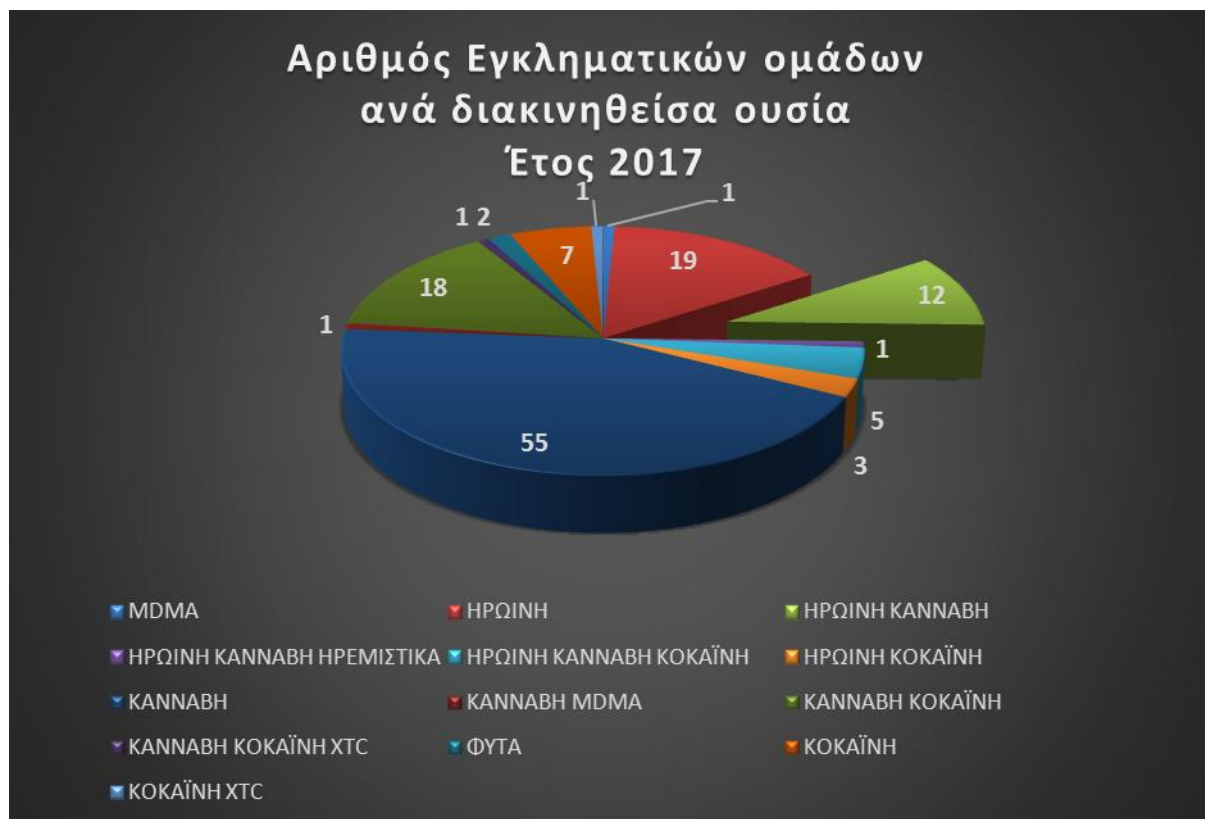
Τα εγκληματικά δίκτυα των ναρκωτικών, σε παγκόσμιο επίπεδο, παρουσιάζουν μεγάλη οργάνωση και προσαρμοστικότητα στις συνθήκες που διαμορφώνονται από τις δράσεις των διωκτικών αρχών. Τα οικονομικά κέρδη και η υψηλή τεχνογνωσία, τους επιτρέπουν να επενδύουν σε μέσα διακίνησης (αεροσκάφη, οχήματα, πλοία, ταχύπλοα, ναρκο-υποβρύχια κ.α.), σε τεχνολογίες (τηλεπικοινωνίες, διαδικτυακές υπηρεσίες κ.α.) και σε «συνεργασίες» με στελέχη των κρατικών μηχανισμών, αναζητώντας το στρατηγικό πλεονέκτημα. Επιπρόσθετα, δεν διστάζουν να προβαίνουν σε επιθετικές ενέργειες τόσο κατά των αρχών επιβολής του νόμου, όσο και κατά αντιπάλων εγκληματικών οργανώσεων, προκειμένου να «προστατέψουν» τις παράνομες δραστηριότητές τους. Η εφευρετικότητα και η εξέλιξή τους στους τρόπους απόκρυψης είναι αξιοσημείωτη.

Το 2017, στη Χώρα μας εξαρθρώθηκαν συνολικά εκατόν είκοσι έξι (126) εγκληματικές ομάδες, οι οποίες αποτελούνταν συνολικά από (1195) μέλη.

Η πλειοψηφία αυτών (70, σε ποσοστό 56% επί του συνόλου) ήταν μικτές (εγχώριες και αλλοδαπές), με τα μέλη τους να είναι κυρίως ημεδαποί και τους Αλβανούς υπηκόους να ακολουθούν στη δεύτερη θέση. Επίσης, παρουσιάζουν ιεραρχική δομή (σε ποσοστό 76,19% επί του συνόλου), με την ύπαρξη ενός ηγετικού μέλους που οργανώνει τις διακινήσεις και συντονίζει τις ενέργειες των λοιπών περιφερειακών μελών, οι ρόλοι των οποίων είναι σαφώς διαχωρισμένοι. Έχει παρατηρηθεί ότι συνήθως τα ηγετικά μέλη αποφεύγουν την άμεση συμμετοχή τους στη διακίνηση για την αποφυγή της σύλληψής τους.

Επίσης, η πλειοψηφία αυτών (93) δραστηριοποιούνταν στη διακίνηση κάνναβης ενώ άξιο μνείας είναι το γεγονός ότι μεγάλο ποσοστό εξ αυτών (39) δραστηριοποιούνταν στη διακίνηση περισσότερων της μίας ουσίας (Polydrug groups), με το συνδυασμό κάνναβης και κοκαΐνης να υπερισχύει.

ΓΡΑΦΗΜΑ 16

Η δράση των συγκεκριμένων ομάδων σε πολλές περιπτώσεις συνδυάζεται και με άλλες εγκληματικές δραστηριότητες, όπως παραβάσεις της νομοθεσίας περί όπλων και περί αλλοδαπών, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα, πλαστογραφία, κυκλοφορία παρακαταγμένων νομισμάτων, κ.ά.

Προκειμένου οι εν λόγω ομάδες να παραπλανήσουν τις διωκτικές αρχές και να αποφύγουν τη σύλληψη, χρησιμοποιούν πληθώρα αντιμέτρων, όπως χρήση νοικιασμένων οχημάτων και μέτρων αντιπαρακολούθησης (προπομποί-τσιλιαδόροι-ασύρματοι επικοινωνίας), εγκατάσταση συστημάτων καταγραφής εικόνας και ήχου σε οικίες που χρησιμοποιούσαν ως χώρους αποθήκευσης ή εργαστήρια, συχνή εναλλαγή τ/φ συνδέσεων, χρήση τ/φ συνδέσεων που

ανήκουν σε ανύπαρκτα άτομα (ghost numbers), χρήση προσωνυμίων και συνθηματικών εκφράσεων. Συνηθισμένη είναι επίσης η χρήση για τις μεταξύ τους επικοινωνίες εφαρμογών του διαδικτύου, δεδομένου των δυσχερειών που υφίστανται στην καταγραφή των πραγματοποιούμενων διαμέσου αυτών συνομιλιών. Παράλληλα, προκειμένου νομιμοποιήσουν τα παράνομα κέρδη τους, εκμεταλλεύονταν μεταξύ άλλων εμπορικές εταιρίες (χρήση κερδισμένων δελτίων ΟΠΑΠ κ.λπ.).

Ειδικότερα, οι εγκληματικές ομάδες που ασχολούνται με τη **διακίνηση κάνναβης** είναι στην πλειοψηφία τους ανομοιογενείς και τα μέλη τους είναι κυρίως ημεδαποί, με τους υπηκόους Αλβανίας να ακολουθούν στη δεύτερη θέση, ενώ μικρή είναι η συμμετοχή υπηκόων άλλων χωρών (Αλγερία, Βουλγαρία, Τουρκία, Πακιστάν). Επιπρόσθετα, η τάση που εμφανίζεται στην Ευρώπη όσον αφορά στις καλλιέργειες εσωτερικών χώρων και περιλαμβάνει τη δράση οργανωμένων εγκληματικών ομάδων, αποτελούμενων από υπηκόους Βιετνάμ, επιβεβαιώθηκε και στη Χώρα μας.

Από τις (55) εγκληματικές ομάδες που ασχολούνται με τη διακίνηση κάνναβης αποκλειστικά, οι δεκατρείς (13) απαρτιζόνταν από ημεδαπούς υπηκόους (κατά συντριπτική πλειοψηφία), οι τέσσερις (4) απαρτιζόνταν από υπηκόους Αλβανίας (κατά συντριπτική πλειοψηφία) και οι είκοσι εννέα (29, σε ποσοστό 52,72% επί του συνόλου), τόσο από ημεδαπούς όσο και από Αλβανούς πολίτες, γεγονός που καταδεικνύει τη συνεργασία μεταξύ ημεδαπών και Αλβανών στον υπόψη τομέα.

Ο τρόπος δράσης των εγκληματικών ομάδων που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη **διακίνηση ηρωίνης**, διακρίνεται στα στάδια της εισαγωγής, της εσωτερικής διακίνησης και της προώθησης των ναρκωτικών σε άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. Τα στάδια παραγωγής, επεξεργασίας και συγκέντρωσης υλοποιούνται εκτός της Ελλάδας. Η εσωτερική διακίνηση γίνεται κυρίως στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα, Θεσσαλονίκη). Αξιοσημείωτη είναι η ύπαρξη εργαστηρίων νόθευσης της ηρωίνης, με στόχο την αύξηση της προς διάθεση ποσότητας και κατ' επέκταση του προσδοκώμενου κέρδους.

Οι εν λόγω εγκληματικές ομάδες είναι κατά κύριο λόγο ομοιογενείς, με τα μέλη τους να είναι στη συντριπτική τους πλειοψηφία ημεδαποί (και σε μεγάλο βαθμό ΡΟΜΑ) και ακολούθως Αλβανοί. Χαρακτηριστική είναι, η ολοένα και μεγαλύτερη συμμετοχή - εμπλοκή Αλβανών διακινητών, στη διακίνηση μεγάλων ποσοτήτων ηρωίνης στη Χώρα μας, οι οποίοι συνεργάζονται στενά, τόσο με μέλη Ε.Ο. που δραστηριοποιούνται στην Τουρκία, όσο και με ημεδαπούς. Οι Ελληνικές εγκληματικές οργανώσεις παραμένουν ενεργές, συνεργαζόμενες με προμηθευτές από την Αλβανία, την Τουρκία και τη Βουλγαρία.

Κύριο χαρακτηριστικό των εγκληματικών δικτύων **διακίνησης κοκαΐνης** είναι η ίδρυση εταιρειών "βιτρίνες" (shell companies), για τη διευκόλυνση διακίνησης των ναρκωτικών μαζί με τα εμπορεύματά τους, αλλά και τη νομιμοποίηση των εσόδων τους (ίδρυση εταιρειών, αγορά ακινήτων και μέσων μεταφοράς ή

αποστολή χρηματικών ποσών σε υπεράκτιες εταιρίες). Επιπρόσθετα, όσον αφορά τις υπηκοότητες των μελών, οι ομάδες είναι ανομοιογενείς και προκύπτει ότι σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν Έλληνες και Αλβανοί και ακολουθούν, αλλά σε σημαντικά μικρότερο ποσοστό, υπήκοοι Βουλγαρίας, Κολομβίας και Βενεζουέλας.

Οι εγκληματικές ομάδες που ασχολούνται με τη **διακίνηση περισσότερων της μίας ουσίας** (polydrug groups) είναι στην πλειοψηφία τους ανομοιογενείς και απαρτίζονται κυρίως από ημεδαπούς και υπηκόους Αλβανίας, με τους ημεδαπούς να υπερτερούν.

3.3 Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας.

3.3.1. Παρούσα κατάσταση.

Τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας (ληστείες, κλοπές-διαρρήξεις, κλοπές τροχοφόρων) εξακολουθούν να προσελκύουν σημαντικό αριθμό εγκληματικών ομάδων στη Χώρα μας και το 2017. Περαιτέρω, συνεχίζεται η αυξητική τάση στα εν λόγω εγκλήματα, η οποία παρατηρήθηκε τα προηγούμενα έτη, εκτός από τις ληστείες, όπου διαπιστώνεται μείωση της τάξης του **-9,59%**.

Ειδικότερα, σε σχέση με το προηγούμενο έτος (2016), οι καταγεγραμμένες τελεσμένες ληστείες παρουσίασαν μείωση της τάξης του **9,59%** (4.271 έναντι 4.724), οι κλοπές-διαρρήξεις ελαφρά αύξηση της τάξης του **0,83%** (75.707 έναντι 75.083 τελεσμένων κλοπών-διαρρήξεων) και οι κλοπές τροχοφόρων αύξηση της τάξης του **29,97%** (34.026 έναντι 26.180).

Εκτιμάται ότι οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες ευθύνονται για ένα μικρό ποσοστό στα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας [**15%** στις ληστείες και **5 έως 8%** στις κλοπές-διαρρήξεις και κλοπές τροχοφόρων]²³.

Αναφορικά με τη διακίνηση και διάθεση κλεμμένων οχημάτων, η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί χώρα «πηγή», «διέλευσης» (transit) [κυρίως από χώρες της Ε.Ε. προς Αλβανία, Βουλγαρία, Τουρκία, Γεωργία, Αρμενία, Ρωσία & λοιπές Ασιατικές Χώρες] και «προορισμού».

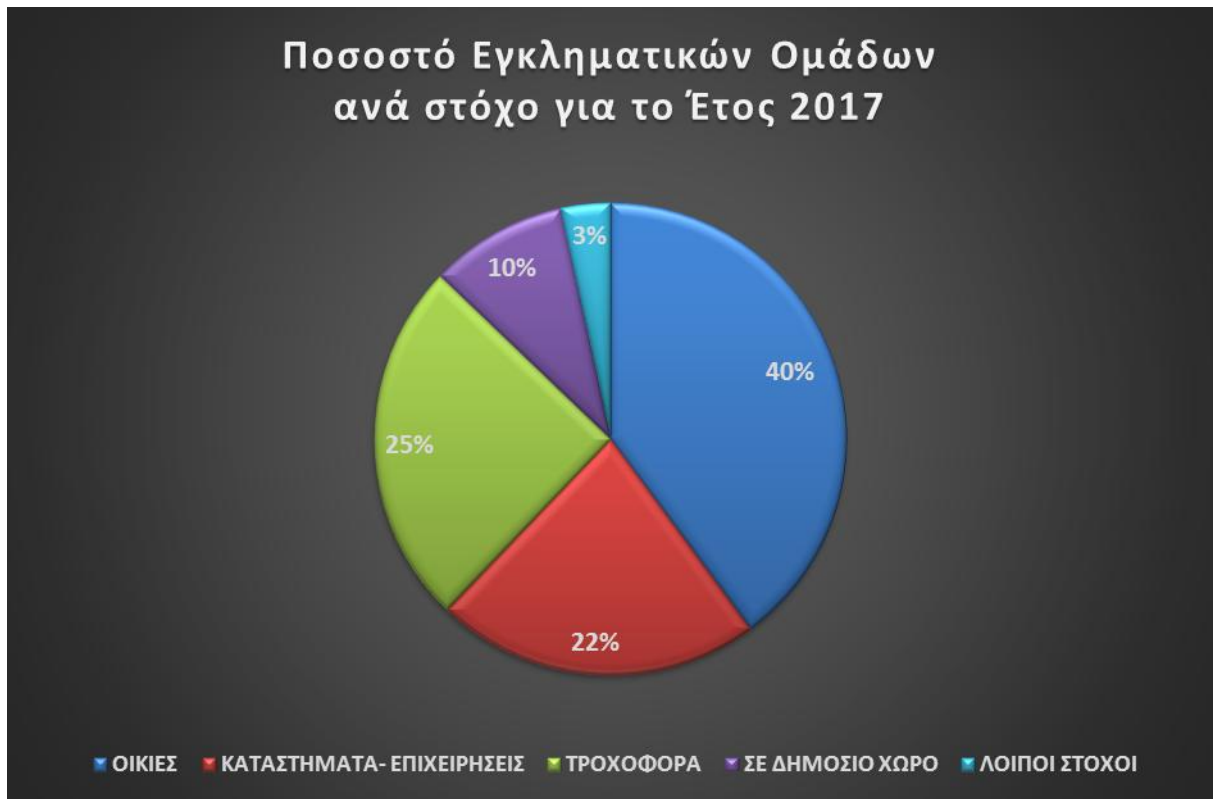
Το έτος 2017, σε σχέση με το προηγούμενο έτος (2016), επήλθε μικρή μεταβολή στους στόχους των εγκληματικών ομάδων. Παρατηρείται μικρή άνοδος στις οικίες (**40%** έναντι 35% το 2016), στα καταστήματα- επιχειρήσεις (**22%** έναντι 17%) και στα τροχοφόρα (**25%** έναντι 18%), με αντίστοιχη κάμψη εγκλημάτων σε δημόσιο χώρο (**10%** έναντι 13%) και στα λοιπά εγκλήματα (**3%** έναντι 17%).

Το συνολικά αποκομισθέν κέρδος των παραπάνω εγκληματικών ομάδων υπολογίζεται στα **10.231.000** Ευρώ περίπου.

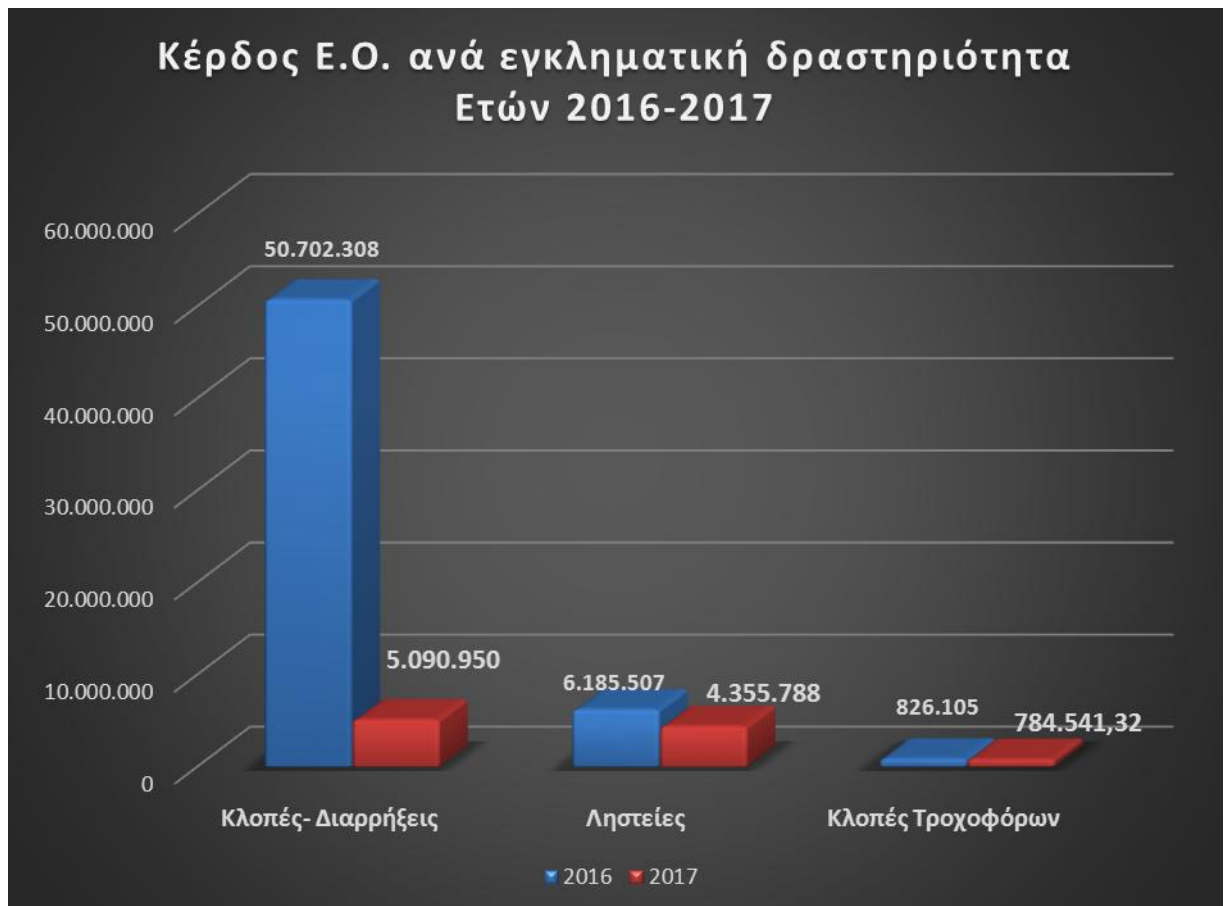
[Βλ. αναλυτικά παρακάτω Γραφήματα]

²³ Το ποσοστό αυτό αφορά τις εξακριβωμένες υποθέσεις-εγκλήματα. Εκτιμάται ότι το ποσοστό αυτό πιθανόν να είναι αρκετά μεγαλύτερο, καθώς σε αρκετές περιπτώσεις καθίσταται δυσχερές, από τις δικωτικές αρχές, η σύνδεση των εγκλημάτων με τις εγκληματικές ομάδες, λόγω έλλειψης ικανών αποδεικτικών στοιχείων.

ΓΡΑΦΗΜΑ 17

ΓΡΑΦΗΜΑ 18

3.3.2.Εγκληματικές Ομάδες.

Το 2017 εξαρθρώθηκαν συνολικά εκατόν σαράντα οκτώ (**148**) εγκληματικές ομάδες. Αποτελούνταν συνολικά από εβδοκόντα τριάντα έξι (736) μέλη. Εξ αυτών, η πλειοψηφία των ομάδων (91) είχαν ως κύρια εγκληματική δραστηριότητα τις κλοπές-διαρρήξεις και οι λοιπές, (34) τις ληστείες και (23) τις κλοπές τροχοφόρων.

Στην πλειοψηφία τους ήταν εγχώριες (σε ποσοστό **51%** επί του συνόλου) και ομοιογενείς (σε ποσοστό **68%** επί του συνόλου). Περαιτέρω, η πλειοψηφία των εγχώριων ομάδων (σε ποσοστό **57%** επί συνόλου αυτών) αφορούσαν ομάδες με μέλη άτομα ΡΟΜΑ.

Μικρός αριθμός ομάδων (σε ποσοστό **8%** επί του συνόλου) εμφάνιζαν πολυδιάστατη εγκληματική δραστηριότητα έχοντας, κυρίως, ευρεία ποικιλία στόχων (καταστήματα-επιχειρήσεις, οικίες, σε βάρος οδηγών αυτοκινήτων και πεζών σε δημόσιους χώρους). Περαιτέρω, ελάχιστος αριθμός αυτών (σε ποσοστό **1%** επί του συνόλου) διαπιστώθηκε ότι εμπλεκόταν και σε εγκληματική δραστηριότητα αλλότρια και ανεξάρτητη με την κύρια (διακίνηση ναρκωτικών ουσιών, εκβίαση, απάτες, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες).

Οι κυριότερες χώρες προέλευσης των μελών τους ήταν Ελλάδα, Αλβανία, Γεωργία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Πακιστάν, Καζακστάν, Μολδαβία, Κολομβία, Σερβία και Αλγερία.[Βλ. αναλυτικότερα Παρακάτω Πίνακα και Γραφήματα]

ΓΡΑΦΗΜΑ 19

Αριθμός ΕΟ (2017)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Άγνωστη	Περιοχές Δράσης
148	Ανθρωποκτονία Αρπαγή Απάτη Αποδοχή κλεμ. Προϊόντων Εκβίαση Εμπρησμός Νομοθεσία Περί Όπλων Σωμ. Βλάβες Πλαστογραφία Νομοθεσία Περί Εξαρτ. Ουσιών Νομοθεσία Περί Τελωνειακού Κώδικα Νομοθεσία Περί Αλλοδαπών Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα Υφαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης Σωματεμπορία Εμπρησμός Φθορές	76	44	20	8	Σε όλη σχεδόν την Ελληνική Επικράτεια

Ειδικότερα, όσον αφορά τις εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στις **Κλοπές - Διαρρήξεις**, πρέπει να επισημανθούν τα εξής:

Οι Ελληνικές, Αλβανικές και Γεωργιανές ομάδες (αμιγείς ή μη) συνεχίζουν και το 2017 να διαδραματίζουν κυρίαρχο ρόλο στη συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα.

Στις Ελληνικές ομάδες, κυρίαρχες είναι οι ομάδες με μέλη, κατά συντριπτική πλειοψηφία, ΡΟΜΑ (σε ποσοστό **65%** επί των εγχώριων ομάδων). Οι ομάδες αυτές είναι κατά κύριο λόγο ιεραρχικές και τα μέλη τους έχουν, ως επί το πλείστον συγγενικές ή/και φιλικές σχέσεις μεταξύ τους.

Η δράση τους συνήθως είναι τοπική, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό (**78%**) δρούσε σε επίπεδο Νομού. Ακολουθούσε ένα μικρό ποσοστό που

δραστηριοποιείται σε επίπεδο Περιφέρειας (**8%**) και σε επίπεδο Επικράτειας (**8%**).

Όσον αφορά στις διεθνείς διασυνδέσεις των ομάδων, αυτές παρουσιάζονται περιορισμένες (ένα ποσοστό **6%** εμφάνισε διεθνή δράση). Ωστόσο, στη Χώρα μας εξακολουθούν να δραστηριοποιούνται ορισμένα μέλη διεθνών εγκληματικών οργανώσεων.

Σε σχέση με το 2016, δεν διαπιστώνονται αλλαγές στις μεθοδολογίες δράσης (*modi operandi*). Οι κυριότερες εξακολουθούν να είναι: η είσοδος με παραβίαση εξώθυρας, παραθύρων, μπαλκονόπορτας ή/και άλλων βοηθητικών χώρων των οικιών ή/και καταστημάτων-επιχειρήσεων (με θραύση, αποκοπή ομφαλού κλειδαριάς, ριφιφι) με τη χρήση διάφορων αυτοσχέδιων ή μη, εργαλείων & εξοπλισμού (κατσαβίδι, λοστός, κλειδί «*passé-partout*», πιστωτικές κάρτες, φιάλες με εύφλεκτο αέριο κ.α.), η είσοδος από ανασφάλιστα σημεία ή/και προσποιούμενος υπάλληλο εταιρίας (ΔΕΗ, Ασφαλιστικής, ΔΥΟ, κτλ.) ή έμπορο.

Επισημαίνεται ότι το 2017 εξαρθρώθηκαν τρεις (3) εγκληματικές ομάδες οι οποίες προέβαιναν σε διαρρήξεις ΑΤΜ **με τη μέθοδο «PLOFKRAAK»**²⁴, σε διάφορα μέρη στην Ελληνική Επικράτεια.

Η μεταφορά των κλοπιμαίων γίνεται με ΙΧΕ-ΙΧΦ αυτοκίνητα (κυρίως κλεμμένα, είτε ιδιοκτησίας των μελών των ομάδων ή/και συγγενικών μελών τους, μισθωμένα ή/και πολυτελή ΙΧΕ προκειμένου μην κινούν υποψίες) σε ασφαλείς τοποθεσίες-«καβάτζες» ή/και σε χώρες της αλλοδαπής (Αλβανία, Βουλγαρία, Ρουμανία).

Συνήθως πρόκειται για ευέλικτες και ολιγομελείς ομάδες (2-6 ατόμων) και λιγότερο πολυμελείς (6-12 άτομα). Ωστόσο, το 2017 είχαμε την εξάρθρωση έξι (6) εγκληματικών δικτύων (αριθμό μελών άνω των 12). Οι πολυμελείς ομάδες και τα δίκτυα κατά τη δράση τους χωρίζονται σε μικρότερες ομάδες (των 2-6 ατόμων), για λόγους ευελιξίας.

Η επιλογή των στόχων εξακολουθεί να πραγματοποιείται βάσει της συλλογής πληροφοριών, μέσω επιτήρησης των θυμάτων, κατόπτευσης οικιών και καταστημάτων, των γειτόνων, οικιακών βοηθών, τραπεζικών υπαλλήλων ή άλλων τρόπων (μέσα κοινωνικής δικτύωσης Διαδικτύου, αγγελίες εφημερίδων ή/και αγγελίες στο Διαδίκτυο, κ.λπ.). Στόχο τους αποτελούν κυρίως χρήματα, κοσμήματα (και άλλα τιμαλφή), ηλεκτρονικές συσκευές (Laptops, Tablets, κινητά τηλέφωνα κ.λπ.), ηλεκτρικές συσκευές, ταξιδιωτικά ή/και άλλα έγγραφα.

Τα μέλη των ομάδων εκμεταλλεύονται τις νομότυπες δομές για τη μετακίνησή τους (ΔΧΕ αυτ-τα, μίσθωση οχημάτων από εταιρίες ενοικιάσεων), την πώληση των κλοπιμαίων (ενεχυροδανειστήρια, εταιρίες ανακύκλωσης μετάλλων,

²⁴ Με τη συγκεκριμένη μέθοδο διάρρηξης οι δράστες ανοίγοντας οπή με διαρρηκτικό εργαλείο στο ΑΤΜ ή/και μέσα από τη θυρίδα παραλαβής των χρημάτων, διαχύουν μίγμα εύφλεκτου αερίου και στη συνέχεια δημιουργώντας σπινθήρα προκαλούν έκρηξη σε αυτό.

ιστοσελίδες αγγελιών και λοιπές εφαρμογές στο Διαδίκτυο) ή/και διακίνηση των χρημάτων ή/και κλοπιμαίων (εταιρίες μεταφοράς χρημάτων, εταιρίες ταχυμεταφορών).

Επίσης, η πλειοψηφία των ομάδων (σε ποσοστό **53%**) χρησιμοποιούν συνήθη αντίμετρα (χρήση τσιλιαδόρων, κλεμμένων ή/και μισθωμένων αυτοκινήτων, τοποθέτηση κλεμμένων πινακίδων σε αυτοκίνητα ιδιοκτησίας τους, κάλυψη πινακίδων κυκλοφορίας με μεμβράνες, συχνή αλλαγή οχημάτων, κάλυψη χαρακτηριστικών με κουκούλες και γάντια κατά τη διάπραξη των εγκλημάτων, χρήση «ghost numbers»²⁵ για τις επικοινωνίες των μελών τους, απενεργοποίηση συναγερμού) ή/και πιο ισχυρά αντίμετρα σύλληψης (εφαρμογή μέτρων αντιπαρακολούθησης, χρήση κωδικοποιημένων μηνυμάτων & ψευδωνύμων κατά τις επικοινωνίες τους, αποφυγή χρήσης κινητών τηλεφώνων, ακρόαση καναλιών επικοινωνίας αστυνομικών αρχών μέσω ασυρμάτων που προμηθεύονται προς το σκοπό αυτό, αναχώρηση σε χώρα καταγωγής τους προκειμένου αποφύγουν σύλληψη μετά τη διάπραξη των εγκλημάτων, πυρπόληση των οχημάτων που χρησιμοποιούν κατά τη διάπραξη των εγκλημάτων).

Σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε η συνεργασία, έναντι σχετικής αμοιβής, μελών των ομάδων με στελέχη δημόσιων οργανισμών για συλλογή πληροφοριών, προκειμένου να διευκολύνουν την εγκληματική τους δραστηριότητα και ζημιώσουν Δημόσιες Επιχειρήσεις.

Οι ομάδες συνήθως δεν έχουν μεγάλη χρονική διάρκεια δράσης (η πλειοψηφία των ομάδων που εξιχνιάστηκαν είχαν διάρκεια έως 6 μήνες), αλλά είναι υπεύθυνες για τη διάπραξη μεγάλου αριθμού διαρρήξεων (εμφανίζουν μαζικότητα επιθέσεων). Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, διαπιστώθηκε ότι η δράση τους έφθανε σε βάθος 4 ετών.

Η σύλληψη των μελών τους συνήθως αναστέλλει τη δράση τους. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις έχει διαπιστωθεί η συνέχιση της δραστηριότητάς τους (είτε με αντικατάσταση των επιχειρησιακών -περιφερειακών μελών που συνελήφθησαν, είτε μέσα από το σωφρονιστικό κατάστημα, όπου τα ηγετικά μέλη συνεχίζουν να κατευθύνουν τη δράση των λοιπών μη συλληφθέντων μελών) ή/και η εκ νέου ενεργοποίησή τους (σε περιπτώσεις αποφυλάκισης των μελών αυτών). Περαιτέρω, εξακριβώθηκε ότι, τα μέλη των ομάδων, σε ποσοστό **52%**, είχαν ποινικό παρελθόν.

Αναφορικά με τις εγκληματικές ομάδες που εμπλέκονται σε **Ληστείες** επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Οι Ελληνικές ομάδες έχουν κυρίαρχο ρόλο (ποσοστό **64%** επί του συνόλου των ομάδων, απαρτίζονταν από μέλη, κατά συντριπτική πλειοψηφία, ημεδαπούς).

²⁵ Πρόκειται για κάρτες κινητής τηλεφωνίας που ταυτοποιούνται μαζικά σε αλλοδαπούς (συνήθως) ή ημεδαπούς («αχυράνθρωποι») που ουδεμία σχέση έχουν με τον αληθή χρήστη αυτών.

Στις αλλοδαπές ομάδες κυρίαρχες εξακολουθούν να είναι οι Αλβανικές (ποσοστό **54%** επί του συνόλου των αλλοδαπών ομάδων, απαρτίζονταν από μέλη, κατά συντριπτική πλειοψηφία, Αλβανικής υπηκοότητας). Και εδώ εξακολουθεί να είναι έντονη η συμμετοχή ατόμων ΡΟΜΑ, σε αντίστοιχο περίπου βαθμό με τις κλοπές-διαρρήξεις (ποσοστό **61%** επί του συνόλου των εγκώριων ομάδων, απαρτίζονταν από μέλη, κατά συντριπτική πλειοψηφία, καταγωγής ΡΟΜ). Επιπρόσθετα, στις ημεδαπής προελεύσεως ομάδες παρατηρείται και συμμετοχή ομογενών από χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ., αλλά σε πολύ μικρότερο βαθμό σε σχέση με τους ΡΟΜΑ (**5%**).

Πρόκειται συνήθως για ολιγομελείς ομάδες (έως 6 μέλη), με τοπική δράση (κυρίως σε επίπεδο Νομού ή/και Περιφέρειας) και σύντομη χρονική διάρκεια δράσης (έως έξι μηνών). Ένα μικρό μέρος των ομάδων αυτών έχουν διεθνή δράση.

Περαιτέρω, το 2017 διαπιστώθηκε η δράση πολυμελών (6-12 μέλη) ή/και εγκληματικών δικτύων (άνω των 12 μελών), των οποίων η διάρκεια επεκτεινόταν σε βάθος ετών (έως 2 έτη).

Στις ομάδες αυτές η χρήση βίας είναι συχνή και σύμφυτη της υπόψη εγκληματικής δραστηριότητας (ασκείται κυρίως στα θύματα αλλά και εναντίον αστυνομικών κατά την καταδίωξη) και σε ορισμένες περιπτώσεις έντονη (πρόκληση κακώσεων στα θύματα για αποκάλυψη κρυψώνων τιμαλφών ή/και χρημάτων).

Για την εξουδετέρωση της αντίστασης των θυμάτων χρησιμοποιείται από τους δράστες βία (κυρίως σωματική), αλλά και όπλα, αυτοσχέδια ή μη (μαχαίρια, πιστόλια, καραμπίνες, πολεμικά τυφέκια, κατσαβίδια, λοιπά αιχμηρά αντικείμενα, συσκευές εκκένωσης ηλεκτρικής ενέργειας).

Όσον αφορά την επιλογή των στόχων, η πλειοψηφία των ομάδων δραστηριοποιούνταν σε ληστείες στο δρόμο (σε βάρος πεζών, οδηγών ΙΧΕ-ΙΧΦ-ΔΧΕ-ΔΧΦ αυτ/των, ανηλίκων και ηλικιωμένων), σε καταστήματα-επιχειρήσεις (ΕΛ.ΤΑ., καταστήματα ΠΡΟ.ΠΟ, πρατήρια υγρών καυσίμων, κατ/τα ψιλικών, εταιρίες-επιχειρήσεις) και σε οικίες. Για την επιλογή των θυμάτων χρησιμοποιούν διάφορους τρόπους (πληροφοριοδότες, επιτήρηση στόχων-θυμάτων, αγγελίες εφημερίδων, διαδίκτυο)[Βλ. αναλυτικότερα ενότητα περί κλοπών-διαρρήξεων].

Αναφορικά με τα αντίμετρα σύλληψης που χρησιμοποιούν, αλλά και τους τρόπους μεταφοράς και διάθεσης κλοπιμαίων, ισχύουν *mutatis mutandis* όσα αναφέρθηκαν παραπάνω (Βλ. αναλυτικότερα ενότητα περί κλοπών-διαρρήξεων).

Η σύλληψη των μελών τους συνήθως αναστέλλει τη δράση τους. Ωστόσο και εδώ υπήρξαν αρκετές ομάδες, στις οποίες διαπιστώθηκε η συνέχιση της δραστηριότητάς τους (είτε με αντικατάσταση των επιχειρησιακών-περιφερειακών μελών που συνελήφθησαν, είτε μέσα από το σωφρονιστικό κατάστημα όπου τα

ηγετικά μέλη συνεχίζουν να κατευθύνουν τη δράση των λοιπών μη συλληφθέντων μελών) ή/και η εκ νέου ενεργοποίησή τους (σε περιπτώσεις αποφυλάκισης των μελών αυτών). Περαιτέρω, εξακριβώθηκε ότι, τα μέλη των ομάδων, σε ποσοστό **42%**, είχαν ποινικό παρελθόν.

Αναφορικά με τις ομάδες που δραστηριοποιούνται στις **κλοπές και διακίνηση κλεμμένων τροχοφόρων**, μνημονεύονται τα ακόλουθα:

Κυρίαρχες εξακολουθούν να είναι οι Ελληνικές-εγχώριες ομάδες (σε ποσοστό **78%** επί του συνόλου), με τη συμμετοχή ομάδων, απαρτιζομένων από άτομα ΡΟΜΑ, αλλά σε μικρότερο ποσοστό (**18%**) σε σχέση με λοιπά εγκλήματα κατά ιδιοκτησίας. Επίσης, παρατηρείται και συμμετοχή ομογενών από χώρες πρώην Ε.Σ.Σ.Δ., αλλά σε μικρότερο ποσοστό (**8%**).

Όσον αφορά τους αλλοδαπούς υπηκόους-μέλη των ομάδων (αλλοδαπές ή/και εγχώριες & αλλοδαπές), κυρίαρχοι είναι οι υπήκοοι Αλβανίας (ποσοστό **40%** επί συνόλου αλλοδαπών) και ακολουθούν οι υπήκοοι Πακιστάν και Σερβίας.

Η πλειοψηφία αυτών (ποσοστό **65%** επί του συνόλου) ήταν ολιγομελείς (έως 6 μέλη) και ευέλικτες. Ωστόσο, το 2016 υπήρξαν και περιπτώσεις πολυμελών ομάδων (6-12 μέλη) σε ποσοστό **31%** ή/και εγκληματικών δικτύων (άνω των 12 μελών) σε ποσοστό **4%**.

Επίσης, ο μεγαλύτερος αριθμός αυτών (ποσοστό **65%** επί του συνόλου των ομάδων) δραστηριοποιούνταν σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο (επίπεδο Νομού ή Περιφέρειας). Ωστόσο, ένας μικρός αριθμός αυτών είχε πανελλήνια δράση (ποσοστό **13%**) και διασυνοριακή δράση (προωθούσαν τα κλεμμένα αυτ/τα στην Αλβανία, Γεωργία και χώρες της Αφρικής). Η διάρκεια δράσης τους κυμαίνονταν από 1-12 μήνες, ωστόσο υπήρξαν και ορισμένες ομάδες με ορίζοντα δράσης αρκετά έτη (έως και 9 έτη).

Η εισαγωγή [είτε ως χώρα-«προορισμός», είτε ως χώρα-«διέλευσης» (transit)] και η εξαγωγή των κλεμμένων οχημάτων, στη/από τη Χώρα μας, από/προς χώρες της Ε.Ε. (Γερμανία, Ιταλία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Αυστρία) ή/και από/προς Τρίτες Χώρες (Αλβανία, Τουρκία, Μολδαβία, π.Γ.Δ.Μ., Αρμενία, Γεωργία, Ρωσία, Ιράκ, Λίβανος, χώρες Αφρικής) πραγματοποιείται μέσω των λιμένων (Πάτρας, Ηγουμενίτσας & Πειραιά κυρίως) ή/και από άλλα θεσμοθετημένα σημεία (χερσαία)[Σ.Σ. Κήπων, Ορμενίου, Προμαχώνα, Κακαβιάς και Ευζώνων].

Τα κλεμμένα οχήματα τα διακινούν είτε ακέραια, είτε τα τεμαχίζουν και διακινούν τα ανταλλακτικά αυτών στην εγχώρια και διεθνή αγορά (κυρίως Αλβανία, π.Γ.Δ.Μ., Κόσσοβο, Σερβία, Ρωσία, Ιταλία, Γερμανία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Γεωργία, Νιγηρία), φορτωμένα σε πλοία ή/και κρυμμένα σε εμπορευματοκιβώτια (containers), μαζί με άλλα υλικά-εμπορεύματα, ή/και με διεθνείς εμπορικές αμαξοστοιχίες ή/και μέσα σε φορτηγά (συνοδευόμενα συνήθως από πλαστά στοιχεία κυκλοφορίας ή/και έγγραφα εμπορευμάτων) ή/και οδηγούμενα (τα πολυτελή κυρίως) από μέλη των ομάδων (συνοδευόμενα από πλαστές άδειες & πινακίδες κυκλοφορίας ή/και παραποιημένους αρ. πλαισίου).

Σε αυτό το στάδιο εμπλέκονται συνήθως μικτές αλλοδαπές και ελληνικές εγκληματικές ομάδες, με διεθνή χαρακτήρα (κυρίως ομάδες προερχόμενες από Λετονία, Λιθουανία, Ρουμανία, Πολωνία, Μολδαβία, Νιγηρία). Αξίζει να επισημανθεί ότι φαίνεται να υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της υπηκοότητας ή/και εθνικότητας του μέλους και της χώρας που εκλάπη ή/και προορίζεται το κλεμμένο αυτοκίνητο.

Η πλειοψηφία των ομάδων (**66%**) δραστηριοποιούνταν σε κλοπές ΙΧΕ αυτοκινήτων, ακολουθούν οι κλοπές σε μοτοσυκλέτες (**24%**) και ακολούθως οι κλοπές ΙΧΦ-ΔΧΦ αυτοκινήτων (**10%**). Στα ΙΧΕ αυτοκίνητα παρατηρήθηκε προτίμηση σε μάρκες όπως TOYOTA COROLLA, TOYOTA CARINA, BMW, HYUNDAI, NISSAN, SMART, OPEL, FORD, στα ΙΧΦ αυτ-τα σε μάρκες όπως TOYOTA HILUX, NISSAN NAVARA, PICKUP, L140, VW TARO & MITSUBISHI και στις μοτ/τες κυρίως στις μάρκες HONDA, YAMAHA και BMW.

Οι ομάδες αυτές διαθέτουν υψηλό βαθμό εξειδίκευσης και τεχνογνωσία, ανάλογα με το είδος των οχημάτων στο οποίο «ειδικεύονται», καθώς χρησιμοποιούν ειδικά λογισμικά και τεχνολογία (φορητούς Η/Υ) για παράκαμψη του «immobilizer» και αχρήστευση των συσκευών εντοπισμού («GPS tracker devices»). Η πρόσβαση στην τεχνολογία αυτή είναι σχετικά εύκολη, καθώς διατίθεται από εταιρίες της αλλοδαπής (Ιταλία και Βουλγαρία κυρίως), μέσω διαδικτύου.

Επίσης, χρησιμοποιούν διάφορα αντίμετρα σύλληψης, όπως τέλεση των κλοπών κατά τις νυχτερινές ώρες, απόκρυψη αυτοκινήτων σε περικλειστούς χώρους στάθμευσης ή αποθήκες ή οδούς μικρής κυκλοφορίας, παραποίηση χαρακτηριστικών κυκλοφορίας τους (αριθμών πλαισίου αυτοκινήτων, πινακίδων κυκλοφορίας και αδειών κυκλοφορίας), αλλαγή εξωτερικής εμφάνισης αυτοκινήτου, τεμαχισμός-καταστροφή χαρακτηριστικών αναγνώρισης αυτοκινήτων (απόξεση αρ. πλαισίου, καταστροφή πινακίδων κυκλοφορίας), χρήση τσιλιαδόρων κατά την κλοπή των οχημάτων, χρήση προπομπών κατά τη μεταφορά των κλεμμένων αυτοκινήτων, κάλυψη των χαρακτηριστικών τους (γάντια-κουκούλες), χρήση «ghost numbers» κατά τις επικοινωνίες των μελών τους, χρήση κωδικών κατά τις τ/φ τους συνομιλίες, χρήση εφαρμογών διαδικτύου (skype, viber) για πραγματοποίηση τηλεφωνικών συνδιαλέξεων μεταξύ τους, ακρόαση καναλιών επικοινωνίας της Αστυνομίας, χρήση από τα μέλη πλαστών εγγράφων ταυτότητας.

Διαθέτουν ένα ευρύ δίκτυο συνεργατών για τη διάθεση και νομιμοποίηση των οχημάτων (συνεργεία αυτοκινήτων, φανοποιούς, μηχανικούς, πλαστογράφους).

Εκμεταλλεύονται ευρέως και συστηματικά νομότυπες επιχειρηματικές δομές (όπως διαλυτήρια οχημάτων-ανακύκλωσης μετάλλων - «σκραπατζίδικα», συνεργεία αυτοκινήτων, φανοποιεία, επιχειρήσεις εμπορίας μεταχειρισμένων αυτοκινήτων και ανταλλακτικών, ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης, εταιρίες ενοικιάσεων οχημάτων, μισθωμένα ταξί, ενεχυροδανειστήρια, διεθνείς εταιρίες μεταφορών εμπορευμάτων), για τη μεταφορά-απόκρυψη, τεμαχισμό, διάθεση

και εμπορία των κλεμμένων οχημάτων ή/και ανταλλακτικά αυτών. Σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε η διατήρηση καταστημάτων εμπορίας ανταλλακτικών και μεταχειρισμένων αυτοκινήτων, ως «βιτρινών» για τη νομιμοποίηση εσόδων από τις εγκληματικές τους δραστηριότητες.

3.4 Λαθρεμπόριο προϊόντων.

3.4.1. Παρούσα Κατάσταση.

Το λαθρεμπόριο προϊόντων αποτελεί σταθερά πεδίο ανάπτυξης εγκληματικής δραστηριότητας στη Χώρα μας, το οποίο τα τελευταία χρόνια εμφανίζεται ιδιαίτερα οξυμένο και λαμβάνει χώρα σε όλη την επικράτεια.

Κύρια μορφή λαθρεμπορίου συνεχίζει να αποτελεί η διακίνηση και διάθεση λαθραίων καπνικών προϊόντων, ακολουθούμενη από το λαθρεμπόριο οινοπνευματωδών ποτών και σε μικρότερη έκταση το λαθρεμπόριο υγρών καυσίμων και ελαίου. Επίσης αξιοσημείωτη είναι και η διακίνηση και διάθεση απομιμητικών προϊόντων.

Το συνολικό κέρδος των ομάδων, για το 2017, δεν είναι δυνατόν να αποτιμηθεί (στην κατοχή των συλληφθέντων και μόνον κατασχέθηκαν **1.200.000 ευρώ**²⁶). Το λαθρεμπόριο συχνά τελείται σε συνδυασμό με άλλα αδικήματα όπως η πλαστογραφία, πλαστογραφία παραστατικών εγγράφων (τιμολόγια, ταξιδιωτικά έγγραφα κ.λπ.), η διακίνηση ναρκωτικών ουσιών, η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κ.λπ. και έχει σοβαρές συνέπειες για την εθνική οικονομία, λόγω της απώλειας πολλών εκατομμυρίων ευρώ από φόρους και δασμούς.

Λαθρεμπόριο τσιγάρων: Η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί κυρίως «ενδιάμεση (transit)» χώρα (από χώρες της Ασίας & Αν. Αφρικής, με προορισμό χώρες της Κεντρικής, Βόρειας & Δυτικής Ευρώπης) και χώρα «προορισμού» (από Βουλγαρία, Ρωσία, Ουκρανία και Ιταλία Ουκρανία, Λευκορωσία, μέσω Μαυροβουνίου, π.Γ.Δ.Μ., Μολδαβίας, Βουλγαρίας ή/και από Ασιατικές Χώρες μέσω Κύπρου και Τουρκίας).

Τα καπνικά προϊόντα αποτέλεσαν και το 2017 την πλειοψηφία του συνόλου των προϊόντων που διακινήθηκαν παράνομα. Ειδικότερα, οι Διοικητικές Αρχές επιλήφθηκαν συνολικά σε 2.179 υποθέσεις λαθρεμπορίας τσιγάρων (έναντι 1.532 το 2016 και 1.894 το 2015) και 453 υποθέσεις λαθρεμπορίας καπνού (έναντι 878 το 2016 και 765 το 2015), κατά τις οποίες κατασχέθηκαν συνολικά 381.413.371 τεμάχια τσιγάρων (έναντι 546.389.730 το έτος 2016 και 634.972.879 το 2015) και 88.647.696 γραμμάρια καπνού (έναντι 5.840.680 γρ. το έτος 2016 και 4.170.987 γρ. το 2015). Από τα παραπάνω στοιχεία

²⁶ Το ποσό αυτό είναι ενδεικτικό και το ελάχιστο εκτιμώμενο, καθώς στην πλειοψηφία των υποθέσεων δεν κατέστη δυνατό να διακριβωθεί-υπολογιστεί το κέρδος των εγκληματικών ομάδων από τις επιληφθείσες Διοικητικές Αρχές.

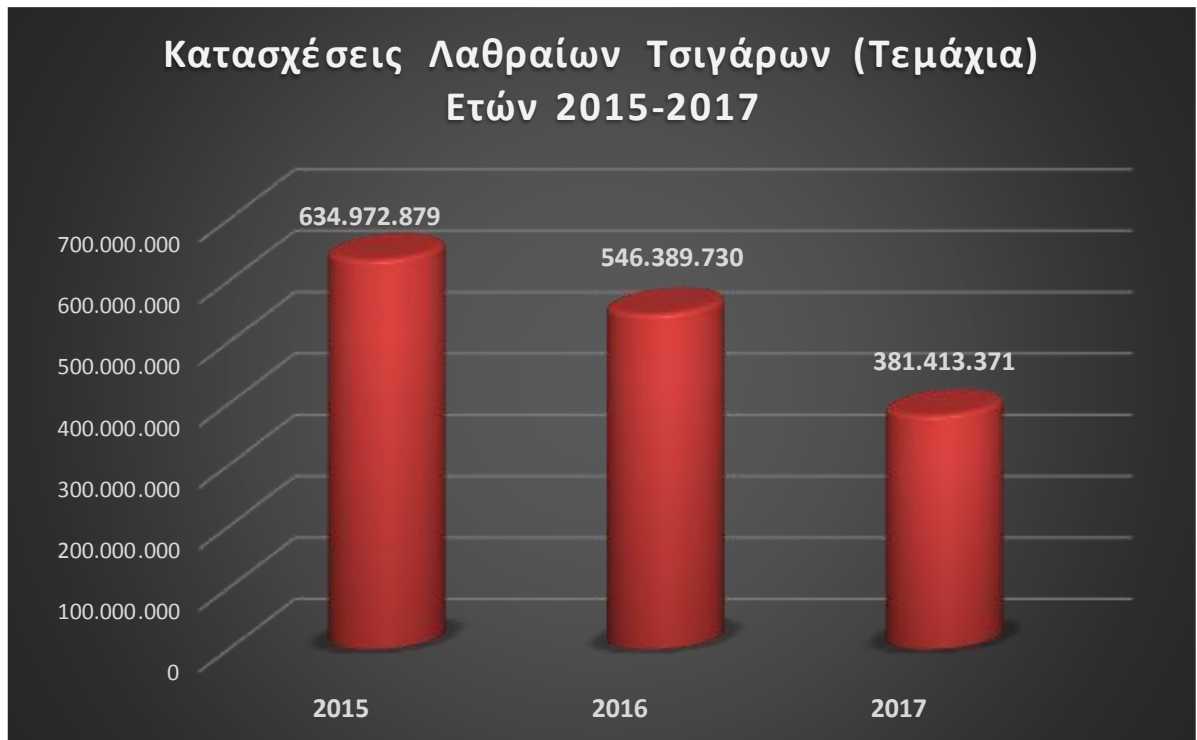
προκύπτει αύξηση των υποθέσεων λαθρεμπορίας τσιγάρων με μείωση της συνολικής κατασχεθείσας ποσότητας τσιγάρων (+42% & -29% αντίστοιχα) και μείωση στις υποθέσεις και μεγάλη αύξηση στη συνολικά κατασχεθείσα ποσότητα λαθραίου καπνού (-48,41% και +1.418,23% αντιστοίχως).

Επισημαίνεται ότι το 2017, το μεγαλύτερο ποσοστό των κατασχέσεων τσιγάρων (93% επί του συνόλου) αφορούσε σε ποσότητες μέχρι 50.000 τεμάχια (συνολικά καλύπτουν μόλις το 3,8% της συνολικά κατασχεθείσας ποσότητας). Αντίθετα, σε ποσοστό 0,9% του συνολικού αριθμού υποθέσεων κατασχέθηκε το 91% της συνολικά κατασχεθείσας ποσότητας. [Βλ. αναλυτικά παρακάτω Γραφήματα].

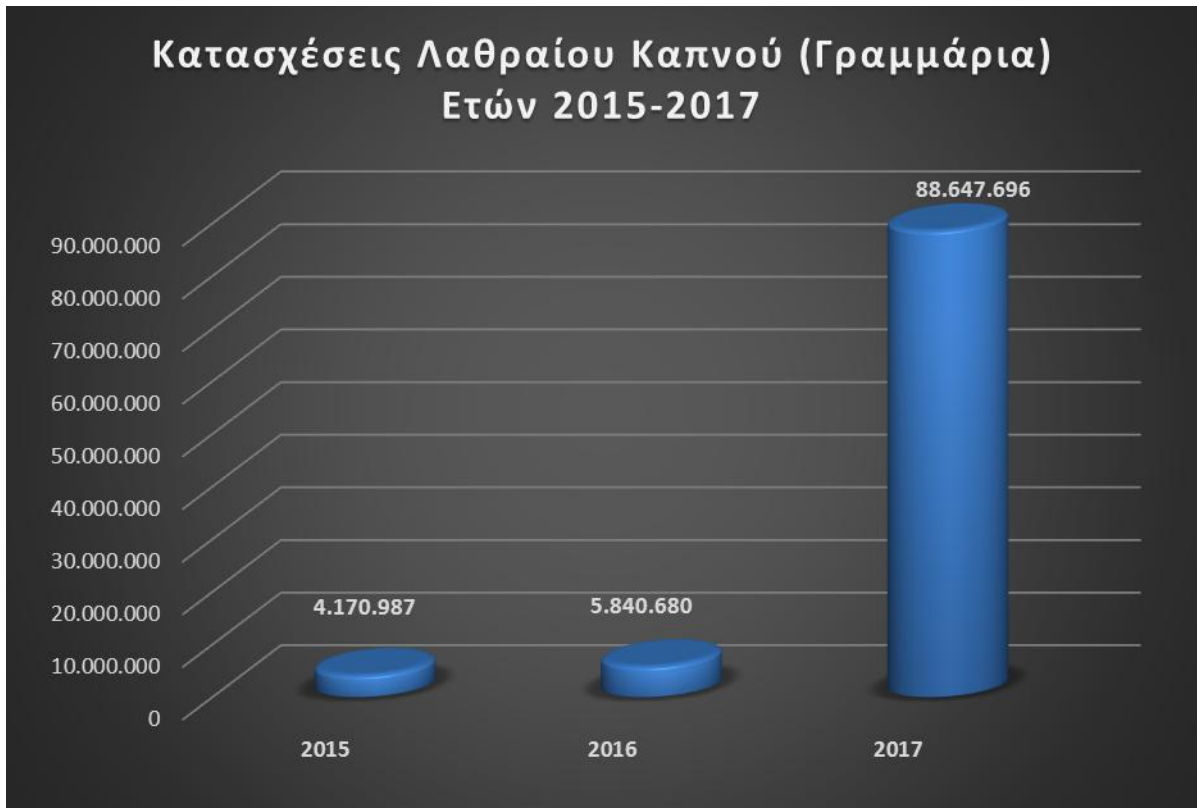
ΓΡΑΦΗΜΑ 20

ΓΡΑΦΗΜΑ 21

ΓΡΑΦΗΜΑ 22

ΓΡΑΦΗΜΑ 23

ΓΡΑΦΗΜΑ 24

Οι διαφυγόντες δασμοί & φόροι των ανωτέρω κατασχεθεισών ποσοτήτων λαθραίων τσιγάρων και καπνού ανέρχονται συνολικά σε 72.452.197 και 9.376.207 ευρώ αντίστοιχα (έναντι 97.749.986 και 923.980,68 ευρώ το έτος 2016 αντίστοιχα).

Η πλειονότητα των κατασχεθέντων τσιγάρων προέρχονταν από ελεύθερες ζώνες και συγκαταλέγονται στην κατηγορία των λεγόμενων “CHEAP WHITES” ή “ILLICIT WHITES”, ήτοι φθηνών λευκών τσιγάρων, τα οποία προέρχονται από τρίτες χώρες και η διάθεσή τους εντός της Ε.Ε. γίνεται μόνο μέσω της λαθρεμπορικής οδού (π.χ. ROYAL, AMERICAN LEGEND, PRESIDENT, DE SANTIS, EVA & EVA SLIMS, REGINA, BF, DIANA, RGD, κ.λπ.). Τα λοιπά ανήκαν σε αμιγώς Ελληνικές μάρκες ή/και μάρκες των τεσσάρων πολυεθνικών καπνοβιομηχανιών και των θυγατρικών τους.

Λαθρεμπόριο προϊόντων απομίμησης: Το έτος 2017 οι διωκτικές αρχές επελήφθησαν σε 371 περιπτώσεις απομιμητικών προϊόντων και κατασχέθηκαν συνολικά 1.510.540 τεμάχια προϊόντων απομίμησης. Τα κατασχεθέντα αφορούσαν κυρίως απομιμήσεις διαφόρων επώνυμων προϊόντων (μπαταρίες, πορτοφόλια, είδη ρουχισμού, παπούτσια, ρολόγια, φορητά τηλέφωνα, γυαλιά, τσάντες, διάφορα αξεσουάρ, κράνη μοτοσυκλετών κ.λπ.).

Οι κυριότερες χώρες προέλευσης των προϊόντων απομίμησης εξακολουθούν να είναι η Κίνα, το Χόνγκ-Κόνγκ, η Τουρκία, η Σιγκαπούρη, η Ταϊλάνδη, η Ινδία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, οι Φιλιππίνες και η Βουλγαρία.

Λαθρεμπόριο καυσίμων & οينوπνευματωδών ποτών: Οι συγκεκριμένες μορφές λαθρεμπορίου εξακολουθούν να προσελκύουν οργανωμένες εγκληματικές ομάδες και το 2017. Οι σχετικές υποθέσεις της νοθείας και λαθρεμπορίας καυσίμων αφορούσαν υγρά καύσιμα (κυρίως βενζίνη).

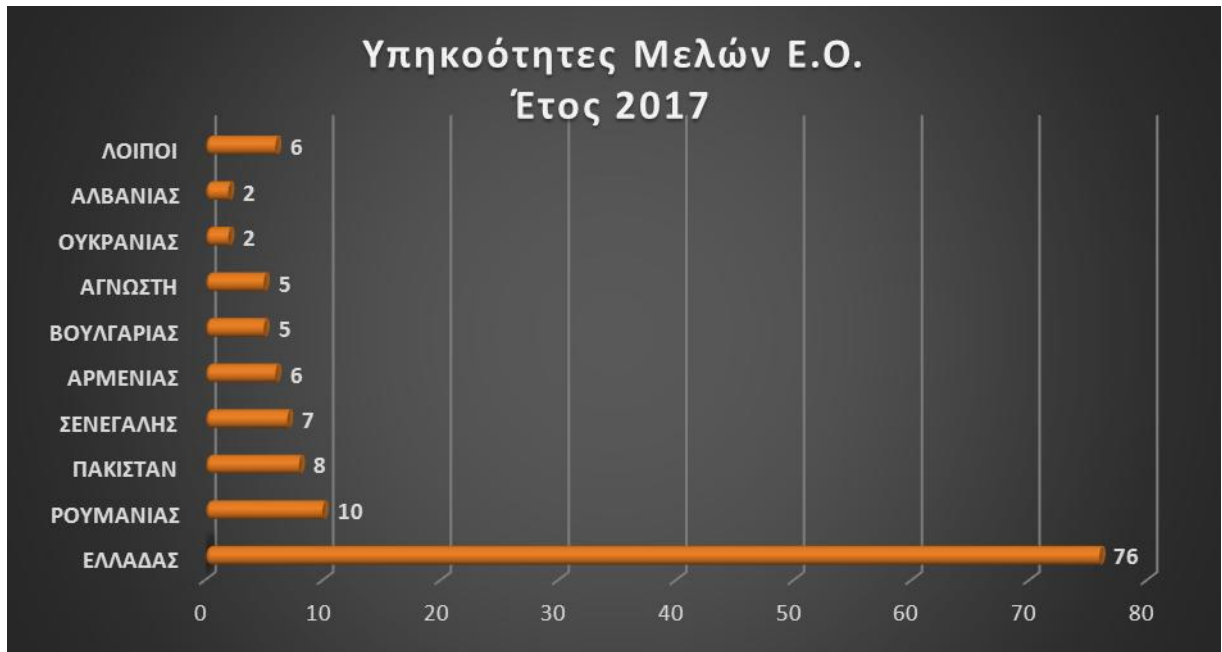
3.4.2. Εγκληματικές Ομάδες.

Αρ. ΕΟ (2017)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Εμπλ. Χώρες
13	Απάτη Πλαστογραφία Υπεξαίρεση Νομοθεσία Περί Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα Νομοθεσία Περί Αλλοδαπών (διευκόλυνση Παράνομης εξόδου από ελληνικό έδαφος – είσοδος διαμονή υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια) Αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες Νομοθεσία περί οργάνωσης της αγοράς πετρελαιοειδών Νομοθεσία περί όπλων	12	0	1	Προέλευσης: Βουλγαρία Χώρες Μ. & Άπω Ανατολής Κίνα Ουκρανία Ρωσία Ιταλία Ενδιάμεσες (transit): Ελλάδα Βουλγαρία Προορισμού: Ελλάδα, Γερμανία, Ιταλία, Μάλτα, Ολλανδία, Ουγγαρία, Γερμανία, Βουλγαρία, Ηνωμένο Βασίλειο,

Κατά το έτος **2017** δραστηριοποιήθηκαν συνολικά δεκατρείς (**13**) εγκληματικές ομάδες. Αποτελούνταν συνολικά από εκατόν είκοσι επτά (**127**) μέλη.

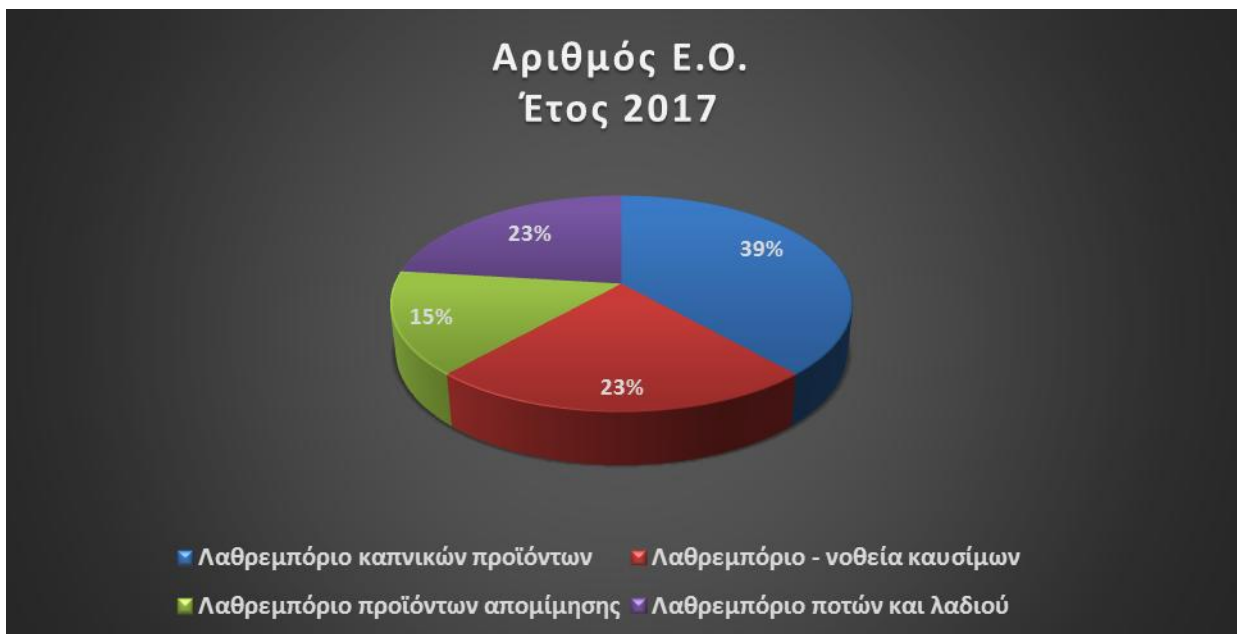
Η πλειοψηφία των εν λόγω ομάδων (σε ποσοστό **84%**) ήταν εγχώριες (αμιγείς ή μικτές) και ομοιογενείς (σε ποσοστό **54%**)[εγχώριες ή/και αλλοδαπές]. Οι κυριότερες χώρες προέλευσης των μελών τους ήταν η Ελλάδα, η Ρουμανία, το Πακιστάν, η Σενεγάλη, η Αρμενία, η Βουλγαρία, το Μπανγκλαντές, η Ουκρανία η Αλβανία.

ΓΡΑΦΗΜΑ 25

Περαιτέρω, η πλειοψηφία αυτών (4) αφορούσε το λαθρεμπόριο τσιγάρων, (3) το λαθρεμπόριο και νοθεία καυσίμων και ακολουθούσε η διακίνηση απομιμητικών προϊόντων και το λαθρεμπόριο οινοπνευματωδών ποτών.

ΓΡΑΦΗΜΑ 26

Επρόκειτο για ολιγομελείς (μέχρι 6 μέλη, σε ποσοστό **39%** επί του συνόλου), πολυμελείς (6-12 μέλη, σε ποσοστό **38%**) ή/και εγκληματικά δίκτυα (άνω των 12 μελών, σε ποσοστό **23%**).

Η πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **54%** επί του συνόλου) είχε διασυνοριακή-διεθνή διάσταση. Ακολούθως, δραστηριότητα σε τοπικό ή/και περιφερειακό επίπεδο ανέπτυξε ένα ποσοστό **31%** επί του συνόλου, ενώ **15%** δραστηριοποιούνταν σε όλη την επικράτεια.

Από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι η πλειοψηφία των ομάδων δεν εμπλέκονταν σε άλλες εγκληματικές δραστηριότητες-αγορές.

Αναφορικά με την **εισαγωγή και διακίνηση λαθραίων τσιγάρων και καπνού** μνημονεύονται τα ακόλουθα:

Κυρίαρχες είναι οι ημεδαπής προελεύσεως ομάδες (αμιγείς ή/και μικτές). Στις ομάδες αυτές συνεχίζεται η υψηλή συμμετοχή (**50%** επί του συνόλου) ομογενών από χώρες πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. (Καζακστάν, Αρμενία, Γεωργία, Κιργιστάν, Ρωσία).

Η πλειοψηφία των ομάδων (**69%**) είχε ιεραρχική δομή. Τα εγκληματικά δίκτυα είχαν πιο χαλαρή δομή, με ύπαρξη συνεργαζόμενων υποομάδων-πυρήνων.

Ως προς τους τρόπους εισαγωγής και μεταφοράς των λαθραίων τσιγάρων στην ελληνική επικράτεια, δεν εντοπίζονται αλλαγές σε σχέση με το 2016, αλλά οι κυριότεροι εξακολουθούν να είναι:

❖ **Η χερσαία μεταφορά:** με αυτοκίνητα (επιβατηγά ή/και φορτηγά) από θεσμοθετημένα ή μη, σημεία εισόδου (από/προς Αλβανία, Βουλγαρία, π.Γ.Δ.Μ., Τουρκία, Ιταλία) [αφορά πλειοψηφία υποθέσεων], μέσα σε ειδικές κρύπτες ή/και καλυπτόμενα από άλλο νόμιμο μεταφερόμενο προϊόν (τρόφιμα, είδη ένδυσης, συσκευές, νωπά οπωροκηπευτικά κ.λπ.) ή/και με λεωφορεία, κρυμμένα στις αποσκευές επιβατών

❖ **Η ενάλια μεταφορά:** με πλοία και μεταφόρτωση τσιγάρων σε μικρότερα σκάφη τα οποία εκφορτώνουν σε ερημικές παραλίες της Δυτικής (Αιτωλοακαρνανία) και Νότιας Ελλάδας (Κρήτη) [προέρχονται από λιμάνια των χωρών της Κίνας, Βιετνάμ, Σιγκαπούρης, Μαλαισίας, Ταιβάν, Τζιμπουτί]. Για την κάλυψη του παράνομου φορτίου χρησιμοποιούν διάφορα προϊόντα, όπως έπιπλα, είδη ένδυσης, λαχανικά, χαρτικά, κτλ.

❖ **Η εναέρια μεταφορά:** κρυμμένα σε αποσκευές επιβατών πτήσεων.

Επισημαίνεται ότι οι μεγαλύτερες ποσότητες μεταφέρονται με πλοία.

Στην περαιτέρω διακίνηση και διάθεση των καπνικών προϊόντων στους τελικούς καταναλωτές της εγχώριας αγοράς, εμπλέκονται τόσο ημεδαπές όσο και αλλοδαπές ομάδες (Πακιστανικές κυρίως), οι οποίες δρουν σε τοπικό (στα μεγάλα αστικά κέντρα), περιφερειακό ή/και πανελλήνιο επίπεδο. Η διακίνηση πραγματοποιείται με διάφορους τρόπους (με ΙΧΕ-ΙΧΦ-ΔΧΕ αυτ-τα & μοι/τες, με λεωφορεία του ΚΤΕΛ, με εταιρίες ταχυμεταφορών). Η πώληση-διάθεση των

λαθραίων τσιγάρων λαμβάνει χώρα κυρίως σε υπαίθριες-λαϊκές αγορές, κατ-τα (ψιλικά, περίπτερα, κ.λπ.) και στο δρόμο.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί η περίπτωση πολυμελούς εγκληματικής ομάδας, τα μέλη της οποίας, αφού παρασκεύαζαν και συσκευάζαν λαθραία τσιγάρα, τα διακινούσαν τόσο στη χώρα μας όσο και σε χώρες του εξωτερικού, μέσω παραστατικών που εξέδιδαν εικονικές εταιρείες, που είχαν ιδρυθεί από τα μέλη της οργάνωσης και από «αχυρανθρώπους» προς το σκοπό αυτό.

Οι εγκληματικές ομάδες χρησιμοποιούν ευρέως τις νομότυπες δομές για τη διευκόλυνση (ίδρυση εικονικών εταιριών διεθνών μεταφορών για μεταφορά λαθραίων τσιγάρων, αλίευση και διαφήμιση προϊόντων μέσω Διαδικτύου, αποστολή λαθραίων τσιγάρων με εταιρίες ταχυδιανομής) και απόκρυψη των εγκληματικών τους δραστηριοτήτων και κερδών (μίσθωση αποθηκών και οικιών, νομιμοποίηση εσόδων μέσω αγοράς κερδισμένων δελτίων Ο.Π.Α.Π.).

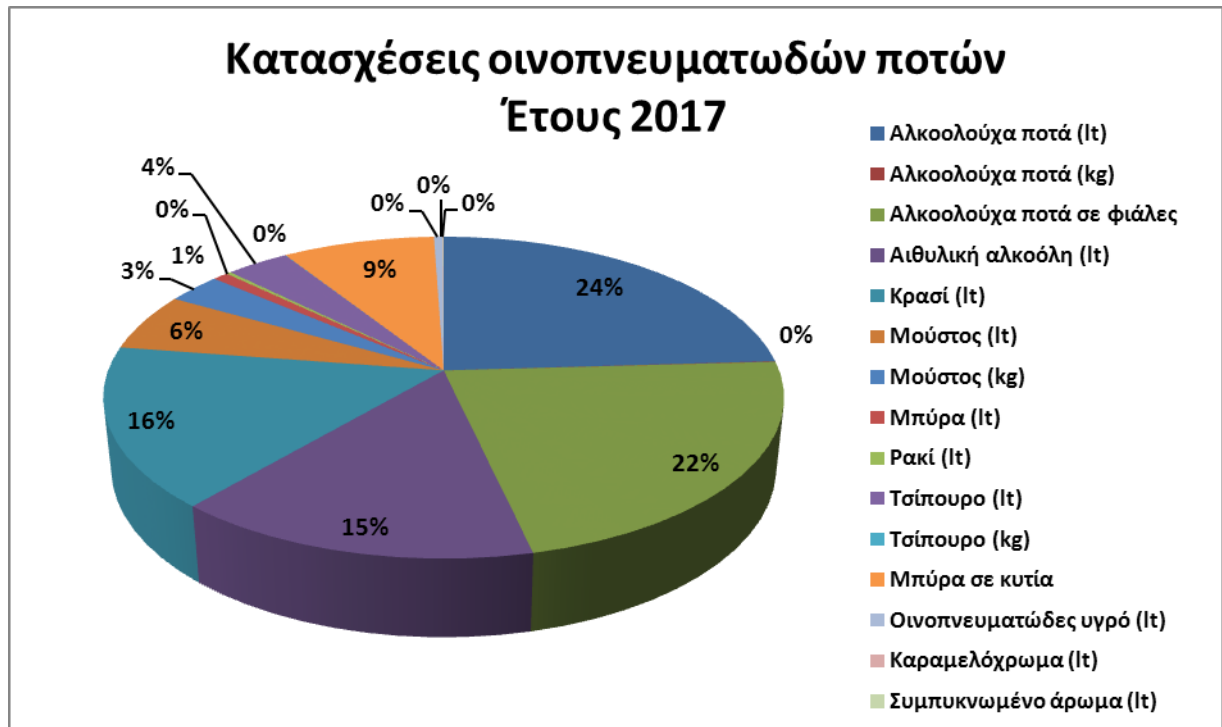
Επιπλέον, λαμβάνουν συνήθη [όπως: χρήση προπομπών και τσιλιαδόρων κατά τη μεταφορά των λαθραίων, αποθήκευση λαθραίων σε «καβάτζες» (οικίες, αποθήκες, πανεπιστημιακοί χώροι), χρήση «ghost numbers», δημιουργία κρυπτών στα οχήματα, χρήση ψευδών στοιχείων ταυτότητας για μεταφορά λαθραίων, χρήση πλαστών παραστατικών κατά τη μεταφορά λαθραίων, χρήση συσκευών ενδοεπικοινωνίας για επικοινωνία μελών τους) ή/και πιο ισχυρά αντίμετρα σύλληψης, όπως εφαρμογή μέτρων αντιπαρακολούθησης, χρήση «επιχειρησιακών» συσκευών και καρτών κινητής τηλεφωνίας, χρήση συνθηματικών κατά τις επικοινωνίες των μελών τους, ίδρυση εικονικών εταιριών με τρίτα άτομα- «αχυράνθρωπους» για μεταφορά λαθραίων ή/και απόκρυψη εγκληματικής δραστηριότητας, εγκατάσταση καμερών σε χώρους αποθήκευσης λαθραίων, χρήση θερμικών καμερών κ.λπ.

Από τα διαθέσιμα στοιχεία δεν προέκυψε οποιαδήποτε μορφή διαφθοράς.

Η διακίνηση και εισαγωγή των λαθραίων οινοπνευματωδών ποτών στη Χώρα μας, πραγματοποιείται κυρίως δια των χερσαίων συνόρων με διάφορα μεταφορικά μέσα (Ι.Χ.Ε., Ι.Χ.Φ. αυτ-τα κ.λπ.), μέσω θεσμοθετημένων ή μη, σημείων της Χώρας, με το παράνομο εμπόρευμα να προέρχεται στις περισσότερες των περιπτώσεων από τη Βουλγαρία.

Το έτος 2017 η Ελληνική Αστυνομία επελήφθη σε διακόσιες οχτώ (208) υποθέσεις λαθρεμπορίου οινοπνευματωδών ποτών και αλκοόλης, κατά τις οποίες προέβη σε κατάσχεση συνολικά 20.622,810 λίτρων αλκοολούχων ποτών, 19.141 αλκοολούχων ποτών σε φιάλες, 13.812 λίτρων κρασιού, 12.766 λίτρων αιθυλικής αλκοόλης, 5.000 λίτρων μούστου.

ΓΡΑΦΗΜΑ 27

Και εδώ σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι ημεδαπές ομάδες, ενώ παρατηρείται σημαντική συμμετοχή (σε ποσοστό **35%** επί του συνόλου των ημεδαπών) ομογενών από χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. (Αρμενία, Γεωργία, Ουζμπεκιστάν). Από τους αλλοδαπούς, σημαντική συμμετοχή έχουν οι υπήκοοι Ουκρανίας, Αρμενίας, Βουλγαρίας και Αλβανίας. Οι ομάδες εισάγουν, από Βουλγαρία κυρίως, είτε καθαρή αλκοόλη με την οποία αναμιγνύουν και εμφιαλώνουν τα ποτά σε αυτοσχέδια εργαστήρια, είτε γνήσια ποτά, στα οποία στη συνέχεια τοποθετούν ελληνικές ετικέτες. Η διακίνηση-μεταφορά πραγματοποιείται κυρίως με μεταφορικές εταιρίες, ενώ η διάθεσή τους στους καταναλωτές λαμβάνει χώρα μέσω επιχειρήσεων πώλησης ποτών (κάβες) ή/και κατ/των (κέντρα διασκέδασης, υγειονομικού ενδιαφέροντος, κ.λπ.)

Εξαρθρώθηκαν τρεις (3) εγκληματικές ομάδες. Ως προς τον τρόπο δράσης αξίζει να γίνει αναφορά σε υπόθεση, στην οποία διαπιστώθηκε η λειτουργία -2- οργανώσεων που δρούσαν παράλληλα και σε συνεργασία, οι οποίες εισήγαγαν από Βουλγαρία αλκοολούχα ποτά και καθαρή αλκοόλη για νόθευση ποτών, χρησιμοποιώντας νομότυπες επιχειρηματικές δομές (κάβες – εμφιαλωτήρια), τα οποία ακολουθώντας διοχέτευαν στην εγχώρια αγορά (καταστήματα, ιδιώτες).

Ως προς τα χρησιμοποιούμενα αντίμετρα σύλληψης ισχύουν όσα αναφέρθηκαν παραπάνω (στη διακίνηση καπνικών προϊόντων).

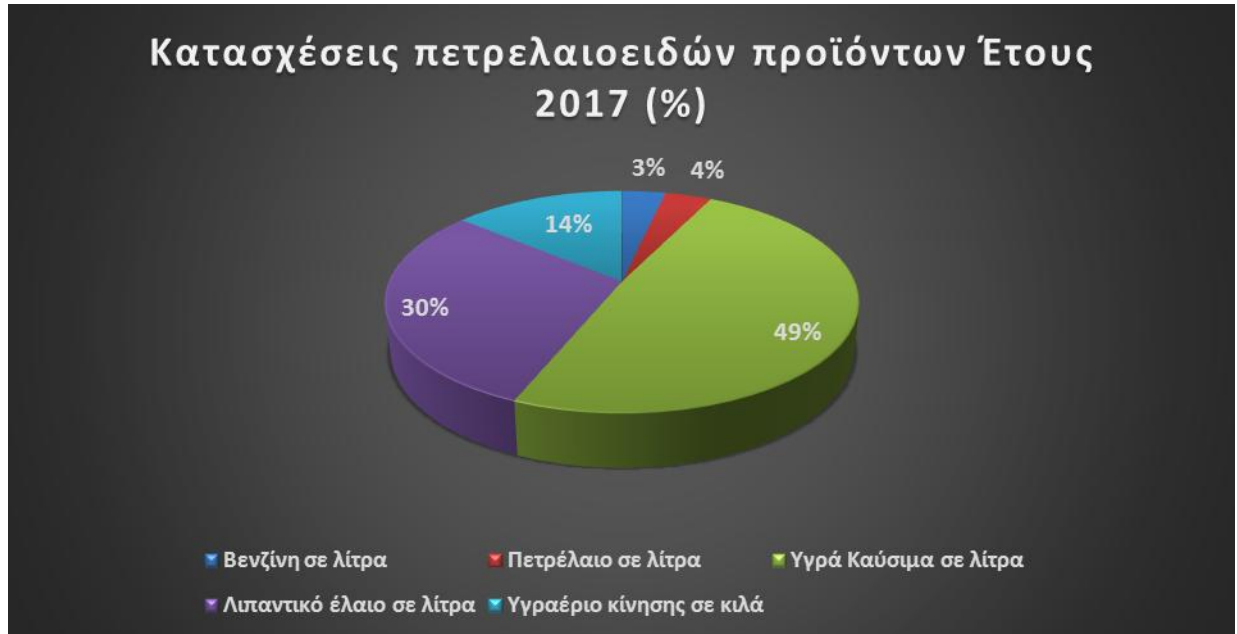
Αναφορικά με τη **λαθραία διακίνηση και διάθεση καυσίμων ως και τη νοθεία αυτών** με σκοπό την λαθρεμπορία, δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές σε σχέση με το 2016.

Το έτος 2017, η Ελληνική Αστυνομία επελήφθη σε εκατόν τριάντα μία (131) υποθέσεις λαθρεμπορίου πετρελαιοειδών, κατά τις οποίες κατασχέθηκαν

συνολικά 3.846,650 λίτρα βενζίνης, 4.115 λίτρα πετρελαίου, 32.337,39 λίτρα λιπαντικών ελαίων και 15.164 λίτρα υγραερίου.

Κυρίαρχες είναι οι ημεδαπής προέλευσης ομάδες (σε ποσοστό 93% επί του συνόλου), ακολουθούμενες από υπηκόους Βουλγαρίας (σε ποσοστό 7% επί του συνόλου).

ΓΡΑΦΗΜΑ 28

Κύρια μεθοδολογία αποτελεί:

Η εισαγωγή από νόμιμες εταιρείες πετρελαιοειδών της Βουλγαρίας με εικονικά φορολογικά παραστατικά, ειδικών διαλυτών χρωμάτων, αναμειγμένων με ενεργειακά προϊόντα (λιπαντικά έλαια), οι οποίοι διακινούνται στη χώρα μας με φορτηγά διεθνών μεταφορικών εταιρειών και αποθηκεύονται σε ειδικά διασκευασμένες προς τούτο αποθήκες σε περιοχές της Αττικής, από όπου τα μέλη της οργάνωσης διακινούν τμηματικά, με νόμιμα βυτιοφόρα, τους διαλύτες σε πρατήρια υγρών καυσίμων, όπου νοθεύουν τη βενζίνη κίνησης.

Το 2017 εξαρθρώθηκαν δύο (2) εγκληματικές ομάδες, οι οποίες εισήγαγαν από τη Βουλγαρία διαλύτες με Ι.Χ.Φ με πλαστά παραστατικά τα οποία μετέφεραν σε αποθήκες και ύστερα τα διοχέτευαν είτε σε νόμιμα πρατήρια υγρών καυσίμων, των οποίων οι ιδιοκτήτες ήταν μέλη των Ε.Ο., είτε σε ανεξάρτητα πρατήρια, που έκαναν παραγγελία καυσίμων.

Επίσης, (1) εγκληματική ομάδα δραστηριοποιείτο στην παράνομη εμφιάλωση υγραερίου οικιακής χρήσης, χρησιμοποιώντας φιάλες επώνυμων εταιρειών άνευ αδειάς τους ή πλαστογραφώντας ετικέτες και τάπες φιαλών υγραερίου και ακολούθως, αφού τις πλήρωναν με αέριο, τις διέθεταν προς πώληση ως γνήσιες.

Οι ομάδες για τη διάθεση των καυσίμων κάνουν ευρεία χρήση των υφιστάμενων νόμιμων δικτύων εισαγωγής και διακίνησης καυσίμων (πρατήρια υγρών καυσίμων, διεθνείς μεταφορικές εταιρείες, βυτιοφόρα για μεταφορά, κ.λπ.).

Επίσης, ως προς τα αντίμετρα σύλληψης που χρησιμοποιούν, ισχύουν *mutatis mutandis* όσα αναφέρθηκαν παραπάνω (βλ. κεφ. για διακίνηση τσιγάρων).

Αναφορικά με την **εισαγωγή και διακίνηση των προϊόντων απομίμησης** στη Χώρα μας, κυρίαρχες είναι οι αλλοδαπές ομάδες. Από τους αλλοδαπούς, σημαντική συμμετοχή στις ομάδες έχουν οι υπήκοοι Σενεγάλης. Τα απομιμητικά προϊόντα εισάγονται κυρίως από χώρες όπως Τουρκία, Βουλγαρία, Κίνα, από διάφορα, θεσμοθετημένα ή μη, σημεία εισόδου της Ελληνικής επικράτειας (παρέβρια περιοχή E/T μεθορίου, E/B και E/A μεθόριος) κρυμμένα μέσα σε φορητά αυτοκίνητα ή σε νόμιμα φορτία πλοίων. Στη συνέχεια μεταφέρονται με αυτοκίνητα ή φορητά σε αποθήκες ή/και στα μεγάλα αστικά κέντρα, όπου διοχετεύονται στους καταναλωτές. Στην πώληση-διάθεση των προϊόντων, εμπλέκονται συνήθως αλλοδαποί μετανάστες (υπηκοότητας Σενεγάλης και Κίνας κυρίως).

Οι ομάδες τείνουν να εκμεταλλεύονται το διαδίκτυο (κυρίως για παραγγελίες πρώτων υλών και προμήθεια-αγορά προϊόντων, τα οποία κυκλοφορούν νόμιμα σε χώρες της αλλοδαπής όπως Η.Π.Α., Καναδάς, Κίνα), τις εταιρίες ταχυμεταφορών (ΕΛΤΑ, εταιρίες courier) και μεταφοράς χρημάτων για την αποστολή-διακίνηση των απομιμητικών προϊόντων και των κερδών τους.

Η διάθεση-πώληση των απομιμητικών προϊόντων λαμβάνει χώρα στο δρόμο είτε σε υπαίθριες-λαϊκές αγορές είτε μέσω νομότυπων δομών (εμπορικά καταστήματα, καταστήματα συμπληρωμάτων διατροφής, γυμναστήρια, κ.λπ.).

Ως προς τα αντίμετρα σύλληψης που χρησιμοποιούν οι ομάδες, ισχύουν *mutatis mutandis* όσα αναφέρθηκαν παραπάνω (βλ. κεφ. για διακίνηση τσιγάρων).

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί η εξάρθρωση δύο (2) εγκληματικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνταν στο **παράνομο εμπόριο θαλασσιών ειδών** (προστατευόμενα είδη άγριας ζωής που απειλούνται με εξαφάνιση).

Στο πλαίσιο ευρωπαϊκής επιχείρησης, που διοργανώθηκε από τη Europol σε συνεργασία με την Τελωνειακή Υπηρεσία και την συνδρομή της Ελληνικής Αστυνομίας (Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας), εξαρθρώθηκε κύκλωμα στο οποίο συμμετείχαν ελληνικές επιχειρήσεις και αφορούσε στην παράνομη διακίνηση του προστατευόμενου είδους χελιών (*Anguilla Anguilla*) από την Ισπανία στην Ελλάδα, τα οποία στη συνέχεια εξάγονταν παράνομα στην Κίνα.

Η δεύτερη οργάνωση δραστηριοποιούνταν στην παράνομη αλιεία ολοθουροειδών (*HOLOTHURIA*), με κοινή ονομασία «Αγγούρι της Θάλασσας», η αναπαραγωγή των οποίων προστατεύεται και, ύστερα από επεξεργασία, τυποποίηση και συσκευασία γινόταν εξαγωγή τους, κυρίως σε Ευρωπαϊκές χώρες, σε ομοεθνείς των δραστών, αφού το είδος αυτό είναι βρώσιμο στην ασιατική κουζίνα.

3.5 Εμπορία Ανθρώπων.

3.5.1. Παρούσα Κατάσταση.

Σε σχέση με το 2016 δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές στη Χώρα μας, ως προς τη συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα. Η Ελλάδα εξακολουθεί να είναι «χώρα προορισμός» σε μεγάλο ποσοστό υποθέσεων, αλλά και «ενδιάμεση (transit)» χώρα (με προορισμό κυρίως Χώρες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης) και σε ορισμένες περιπτώσεις χώρα «πηγή» θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, με σκοπό την εγχώρια εκμετάλλευσή τους.

Οι υποθέσεις που απασχόλησαν τις ελληνικές διωκτικές αρχές εμφανίζονται μειωμένες και το **2017**, ακολουθώντας τη σχετική τάση (**21** υποθέσεις έναντι **25** το 2016 και **32** το 2015). Ομοίως, μειωμένος εμφανίζεται και ο αριθμός θυμάτων (**38** θύματα - 24 ενήλικα και 14 ανήλικα- έναντι **46** το 2016 και **57** το 2015). Παραπέμφθηκαν στη δικαιοσύνη εκατόν σαράντα επτά (147) δράστες. Από τις εν λόγω υποθέσεις, δεκατέσσερις (14) συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά οργανωμένων διεθνικών εγκληματικών ομάδων.

Από τις προαναφερόμενες υποθέσεις προκύπτει ότι πρωτεύουσα μορφή εμπορίας ανθρώπων ήταν η σεξουαλική εκμετάλλευση και ακολουθεί η στρατολόγηση, διακίνηση ανθρώπων με σκοπό την εκμετάλλευση της επαιτείας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 29

Η σεξουαλική εκμετάλλευση είναι η μορφή εμπορίας ανθρώπων με τον μεγαλύτερο αριθμό υποθέσεων στην Ελλάδα. Αντιστοίχως, μεγαλύτερος είναι και ο αριθμός των **δραστών** που συνελήφθησαν – κατηγορήθηκαν για υποθέσεις σεξουαλικής εκμετάλλευσης, συγκριτικά με τον αριθμό των δραστών που δραστηριοποιούνταν στην εμπορία ανθρώπων με σκοπό την εκμετάλλευση της επαιτείας.

Ως δράστες εμπορίας ανθρώπων διαπιστώθηκε ότι ήταν πρόσωπα δώδεκα (12) διαφορετικών εθνικοτήτων. Κυρίαρχη είναι η παρουσία Ελλήνων (συνολικά 64 δράστες), ακολουθούμενων από υπηκόους Αλβανίας, Βουλγαρίας και Ρουμανίας.

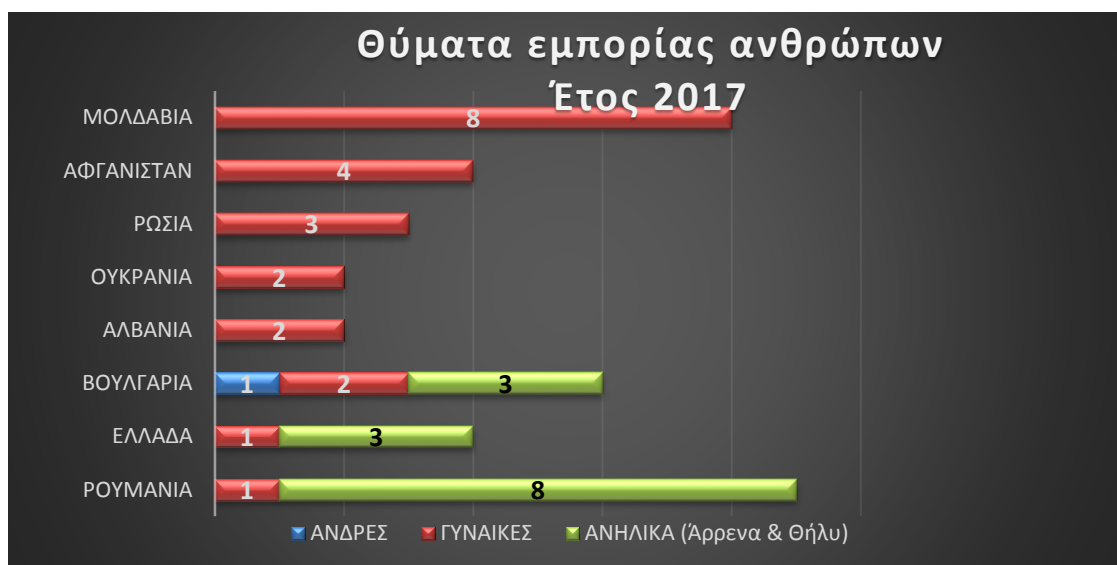
Στις διερευνηθείσες υποθέσεις, προκύπτει ότι το 72% των δραστών ήταν άνδρες και το 28% ήταν γυναίκες, καθώς συνελήφθησαν – κατηγορήθηκαν ενενήντα εννέα (99) άνδρες και τριάντα οκτώ (38) γυναίκες.

Τα **θύματα** εμπορίας ανθρώπων ήταν τόσο γυναίκες (σε ποσοστό 87%), όσο και άνδρες (σε ποσοστό 13%). Το συντριπτικά υψηλό ποσοστό των γυναικών τελεί σε άμεση - λογική συνάφεια με το γεγονός ότι η κυρίαρχη μορφή εμπορίας ανθρώπων ήταν η σεξουαλική εκμετάλλευση.

Ως θύματα διαπιστώθηκε ότι ήταν πρόσωπα από οκτώ (8) διαφορετικές χώρες. Οι βασικότερες χώρες «πηγή» θυμάτων εμπορίας ανθρώπων για τη Χώρα μας, ήταν η Ρουμανία, η Μολδαβία και η Βουλγαρία.

Επιπροσθέτως, διαπιστώθηκε ότι μεταξύ των θυμάτων ένα μεγάλο ποσοστό ήταν ανήλικοι (37%). Η στρατολόγηση και διακίνηση ανηλίκων έγινε με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση και την εκμετάλλευση της επαιτείας. Κυριότερες χώρες «πηγή» ανηλίκων θυμάτων εμπορίας ανθρώπων για τη Χώρα μας εξακολουθούν να είναι η Ρουμανία και η Βουλγαρία.

ΓΡΑΦΗΜΑ 30

3.5.2. Εγκληματικές Ομάδες.

Αριθμός Ε.Ο. για το 2017	Εγκλήματα με τα οποία παρατηρήθηκε διασύνδεση	Αλλοδαπές	Εγχώριες & αλλοδαπές	Εγχώριες	Χώρες Δραστηριο- ποίησης
14	<p>Βιασμός, Απειλή, Πλαστογραφία, παράβαση σφραγίδας Αρχής, Υφαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης, Αποπλάνηση παιδιών, Τεχνητή διακοπή εγκυμοσύνης, σωματική βλάβη απλή, Ασέλγεια σε ανήλικο έναντι αμοιβής, Παραμέληση εποπτείας ανηλίκου, Νομοθεσία Περί όπλων, Νομοθεσία Περί εξαρτησιογόνων ουσιών, Παράνομη μετανάστευση, Αντίσταση</p>	5	5	4	<p>Προέλευσης: Ελλάδα, Ρουμανία, Μολδαβία, , Ουκρανία, Βουλγαρία, Αλβανία, Αφγανιστάν, Ρωσία</p> <p>Προορισμός: Ελλάδα</p>

Το έτος 2017, διερευνήθηκαν (14) υποθέσεις, οι οποίες συγκέντρωναν τα χαρακτηριστικά διεθνικών οργανωμένων εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιούνταν στη σεξουαλική εκμετάλλευση. Δεν διαπιστώθηκε δραστηριοποίηση εγκληματικών ομάδων στην εκμετάλλευση της εργασίας.

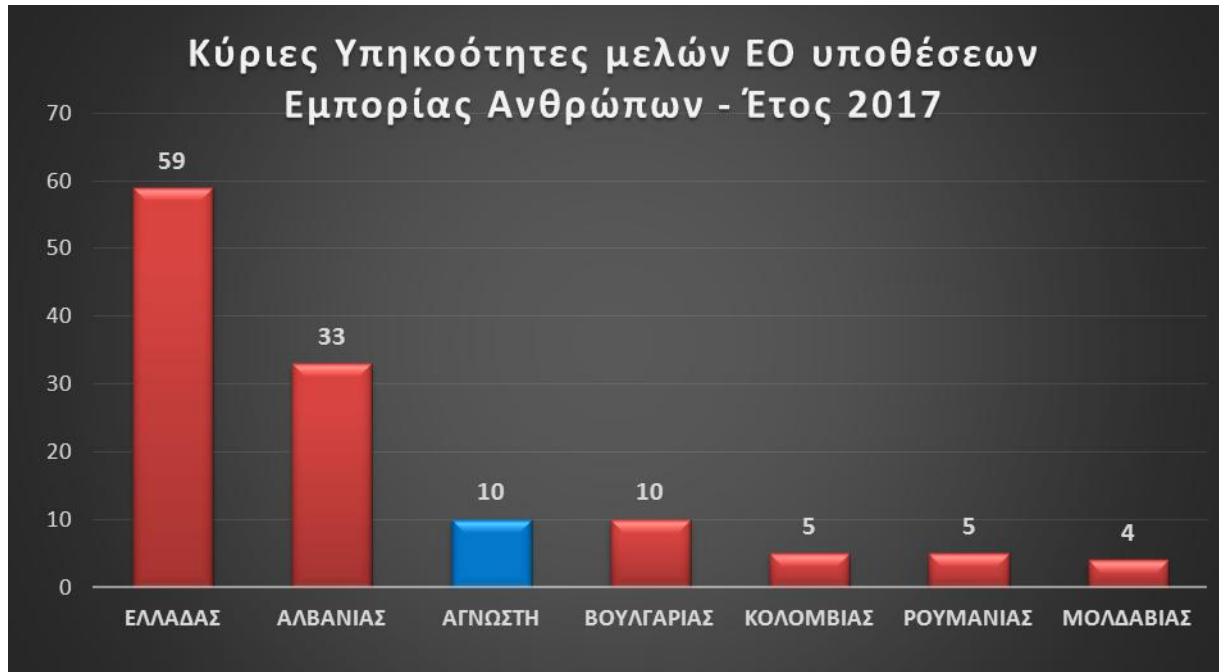
Οι εν λόγω ομάδες ήταν τόσο ανομοιογενείς-μικτές (5), όσο και ομοιογενείς (9). Στην πλειοψηφία τους ήταν ημεδαπές (9) (μικτές ή/και ομοιογενείς).

Επρόκειτο στην πλειοψηφία τους για ολιγομελείς (6 περιπτώσεις εγκληματικών ομάδων με σύσταση έως και 5 μέλη). Ωστόσο, διαπιστώθηκε η δράση πολυμελών (4 περιπτώσεις εγκληματικών ομάδων οι οποίες αποτελούνταν από 6

έως 12 μέλη) ή/και εγκληματικού δικτύου (4 περιπτώσεις εγκληματικών ομάδων με αριθμό μελών μεγαλύτερο του 12).

Για το έτος 2017 συνελήφθησαν – κατηγορήθηκαν συνολικά εκατόν τριάντα επτά (137) άτομα, ως μέλη εγκληματικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνταν σε υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων, με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση. Οι κύριες υπηκοότητες προέλευσης των μελών τους ήταν Ελλάδας, Αλβανίας, Βουλγαρίας, Ρουμανίας και Κολομβίας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 31

Δεν διαπιστώθηκε εμπλοκή των ομάδων σε άλλες εγκληματικές αγορές.

Σημαντικό ποσοστό των ομάδων (71,5%) είχαν διεθνή διάσταση και φέρονταν να συνεργάζονται με μέλη άλλων εγκληματικών ομάδων της αλλοδαπής. Οι λοιπές δρούσαν σε τοπικό επίπεδο (Νομού) ή επίπεδο περιφέρειας (21,5%), ενώ μία εγκληματική ομάδα είχε ενεργά της μέλη σε άλλες χώρες του εξωτερικού.

Στην πλειοψηφία των ομάδων (12) διαπιστώθηκε σαφής κατανομή ρόλων και ιεραρχική δομή: Συγκεκριμένα μέλη ασχολούνταν με τη στρατολόγηση (συνήθως γυναίκες-μέλη ομοεθνείς των θυμάτων) και άλλα με τη μεταφορά-υποδοχή-φύλαξη και εκμετάλλευσή τους. Τα ηγετικά μέλη των ομάδων ήταν κατά πλειοψηφία αλλοδαπής υπηκοότητας.

Από την ανάλυση των σχετικών υποθέσεων προκύπτει ότι, οι δράστες, στο σύνολο αυτών, είχαν στρατολογήσει τα θύματα εκμεταλλεζόμενοι την ευάλωτη κοινωνική θέση και τη δεινή οικονομική τους κατάσταση. Κύρια μεθοδολογία δράσης ήταν η μέσω της παροχής ψευδών υποσχέσεων αναφορικά με το είδος, τις συνθήκες εργασίας και την αμοιβή, απόσπαση της συναίνεσης των θυμάτων, που τους ακολούθησαν στη χώρα εκμετάλλευσης. Σε αρκετές περιπτώσεις, οι

ίδιοι οι δράστες στρατολογούσαν και μετέφεραν τα θύματα, οδικώς ή αεροπορικώς, στη χώρα μας.

Η σεξουαλική εκμετάλλευση λάμβανε χώρα σε οίκους ανοχής, σε δημόσιους χώρους («πεζοδρομιακή» πορνεία) ή σε ιδιωτικούς χώρους, με πραγματοποίηση κατ' οίκον «ερωτικών ραντεβού».

Οι ομάδες εκμεταλλεύονται νομότυπες δομές, όπως κέντρα διασκέδασης «stripshow», ξενοδοχεία, οίκους ανοχής, κέντρα αισθητικής-παροχής υπηρεσιών ευεξίας (μασάζ) για την εκπόρνευση των θυμάτων (κυρίως) ή/και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, για νομιμοποίηση των εγκληματικών προσόδων τους. Το Διαδίκτυο εξακολουθεί να αποτελεί μέσο διαφήμισης των προσφερόμενων υπηρεσιών αλλά και αλίευσης θυμάτων.

Οι ομάδες χρησιμοποιούν συνήθη αντίμετρα σύλληψης, όπως ο εφοδιασμός των θυμάτων με πλαστά έγγραφα, η χρήση «ghost numbers» και ψευδωνύμων κατά τις τηλεφωνικές επικοινωνίες των μελών τους. Σε μία περίπτωση διαπιστώθηκε ο χρηματισμός Αστυνομικών για συγκάλυψη της δράσης τους.

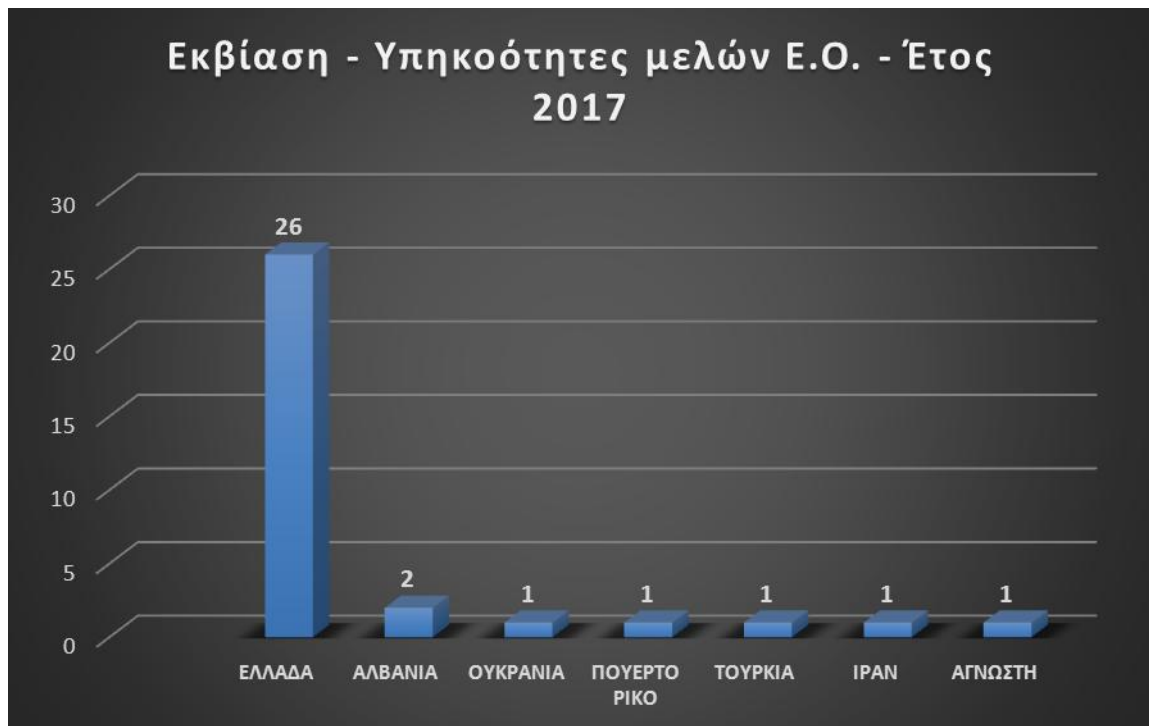
3.6 Εκβιάσεις.

3.6.1. Παρούσα Κατάσταση.

Η συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα εξακολουθεί και το 2017 να προσελκύει τόσο μεμονωμένους δράστες, όσο και εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στη Χώρα μας, σε μικρότερο ωστόσο βαθμό σε σχέση με το 2016. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας ασχολήθηκαν συνολικά με εκατόν πενήντα μία (**151**) υποθέσεις εκβίασης (αφορούν τελεσμένες και απόπειρες) (έναντι **158** το 2016), στην πλειοψηφία των οποίων δεν εξακριβώθηκε η εμπλοκή εγκληματικών ομάδων.

Περαιτέρω, εξακριβώθηκε η δράση πέντε (3) εγκληματικών ομάδων, οι οποίες απαρτιζόνταν συνολικά από τριάντα τρία (33) μέλη, εκ των οποίων η συντριπτική πλειοψηφία ήταν ημεδαποί.

ΓΡΑΦΗΜΑ 32

Οι στόχοι-θύματα των εγκληματικών ομάδων εξακολουθούν και το 2017 να αποτελούν, κατά κύριο λόγο, επιχειρηματίες, ιδιοκτήτες καταστημάτων, ιδιώτες και αλλοδαποί (μετανάστες κυρίως).

3.6.2. Εγκληματικές Ομάδες.

Αριθμός ΕΟ (2017)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Περιοχές Δράσης
3	Νομοθεσία Περί Όπλων & Εκρηκτικών Έκρηξη Διακεκριμένες Φθορές Παράνομη Μετανάστευση Επικίνδυνες Σωματικές Βλάβες Μαστροπεία Παράβαση Καθήκοντος	2	1	Αττική

Εκ του συνόλου των ανωτέρω υποθέσεων, εξαρθρώθηκαν δύο (2) ανεξάρτητες, αλλά με παράλληλη δράση εγκληματικές ομάδες, οι οποίες διέπραξαν το αδίκημα της εκβίασης, απαιτώντας από ιδιοκτήτες καταστημάτων, κυρίως υγειονομικού ενδιαφέροντος (π.χ. καφετέριες, μπαρ, ψητοπωλεία, νυχτερινά κέντρα, αλλά και πρατήρια υγρών καυσίμων), κάποιο χρηματικό ποσό για την προστασία του καταστήματος. Σε αρνητική περίπτωση, σκηνοθετούσαν περιστατικά συμπλοκών στα καταστήματα ή με απειλή βίας τόσο σε βάρος των ιδιοκτητών και υπαλλήλων αυτών, όσο και μελών της οικογένειάς τους, οδηγούσαν τους ιδιοκτήτες να καταφύγουν στη λύση της «προστασίας».

Οι εν λόγω ομάδες παρουσίαζαν χαρακτηριστικά εγκληματικού δικτύου (15 μέλη κάθε μία εξ αυτών), ήταν εγχώριες (αμιγείς-ομοιογενείς), χωρίς μεγάλη χρονική διάρκεια δράσης (έως 23 μήνες) και είχαν τοπική διάσταση (σε επίπεδο Νομού), δραστηριοποιούμενες στην περιοχή της Αττικής. Επιπλέον, ήταν ιεραρχικά δομημένες ομάδες, με αρχηγικά και εκτελεστικά στελέχη, με συγκεκριμένες αρμοδιότητες και εσωτερική πειθαρχία. Επισημαίνεται δε ότι διακριβώθηκε και συνεργασία μεταξύ των εγκληματικών οργάνωσεων, οι οποίες

μοίραζαν τις περιοχές δραστηριοποίησης και τα καταστήματα, στα οποία παρείχαν εκβιαστικά προστασία.

Δεν προέκυψε εμπλοκή των ομάδων με άλλες εγκληματικές αγορές-δραστηριότητες, πλην όμως, όπως διαπιστώθηκε, τα μέλη διέπρατταν και άλλες αξιόποινες πράξεις (αγοραπωλησίες ναρκωτικών και αναβολικών ουσιών, πρόκληση σωματικών βλαβών για λογαριασμό τρίτων κ.α.), για τις οποίες προφανώς ενεργούσαν κατ' ιδίαν και όχι στο πλαίσιο της ομάδας. Οι ομάδες διαπιστώθηκε ότι διαπλέκονταν με δημόσιους λειτουργούς (Αστυνομικούς). Η εμπλοκή αστυνομικών στις υπό εξέταση υποθέσεις, καταδεικνύει την ευκολία άσκησης επιρροής και διαφθοράς σε στελέχη του δημοσίου τομέα.

Οι κυριότερες μορφές εκβίασης, που διαπιστώθηκαν, το έτος 2017 είναι οι εξής:

- Η αρπαγή και παράνομη κατακράτηση αλλοδαπών (μεταναστών κυρίως με οικονομική άνεση), και η εκβίαση συγγενών τους για καταβολή χρηματικών ποσών, ώστε να αφεθούν ελεύθεροι (εμπλέκονται αλλοδαπές, κυρίως, εγκληματικές ομάδες).
- Η «παροχή προστασίας» σε καταστήματα ή νυχτερινά κέντρα με την απειλή βίας (πρόκλησης σωματικών βλαβών στους ιδιοκτήτες ή υπαλλήλους αυτών, υλικών ζημιών σε αυτές, άσκησης ψυχολογικής βίας).
- Η κλοπή ηλεκτρονικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και η εκβίαση μέσω διαδικτύου ιδιωτών/παθόντων κλοπής, προς αποφυγή δημοσιοποίησης τους.

Βασικό χαρακτηριστικό της δράσης των εν λόγω εγκληματικών ομάδων εξακολουθεί να αποτελεί η έντονη χρήση ή η απειλή χρήσης τόσο ψυχολογικής, όσο και σωματικής βίας προς τα θύματά τους.

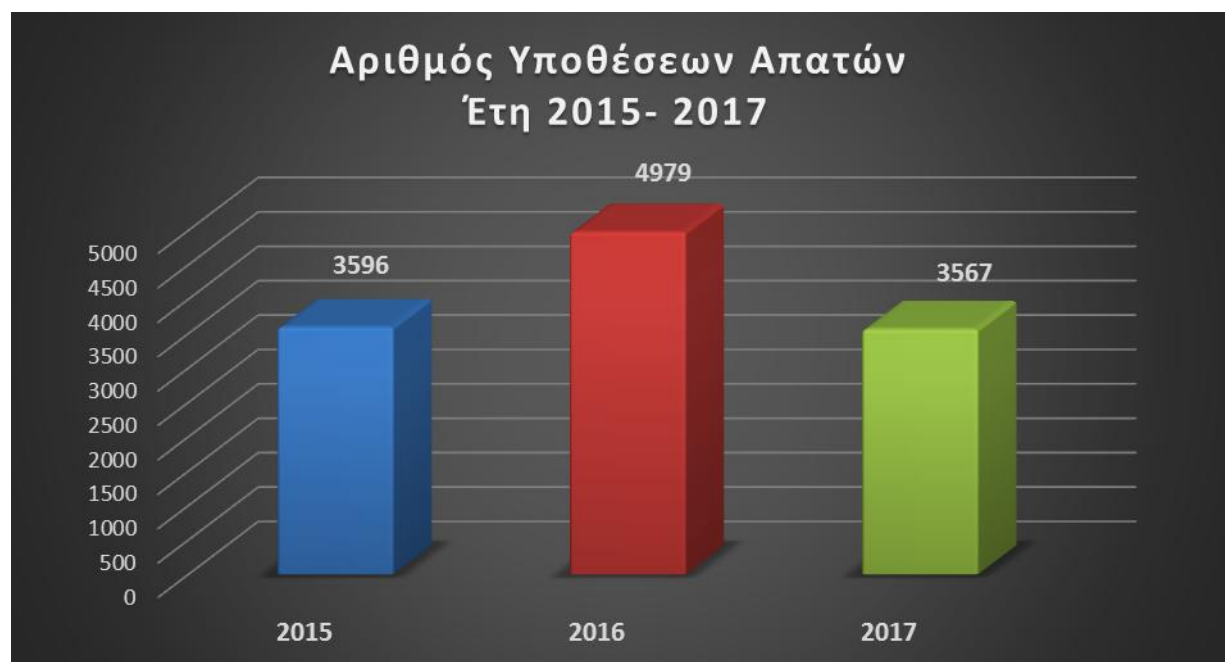
Οι ομάδες εμφανίζουν ευελιξία και προσαρμοστικότητα στις μεθόδους έρευνας των διωκτικών αρχών, λαμβάνοντας ισχυρά αντίμετρα (χρήση «ghostnumbers», αποφυγή τ/φ συνομιλιών, τ/φ επικοινωνία με κωδικοποιημένες εκφράσεις, χρήση ψευδώνυμων). Τυχόν σύλληψη των ηγετικών μελών τους δεν επηρεάζει τη δράση τους, καθώς, συνεχίζουν τη δραστηριότητα και μέσα από τα σωφρονιστικά καταστήματα.

3.7 Οργανωμένες απάτες.

3.7.1. Παρούσα κατάσταση.

Οι απάτες εξακολουθούν να αποτελούν και το έτος 2017 μια ιδιαίτερα προσοδοφόρα εγκληματική δραστηριότητα, εμφανίζοντας ωστόσο μείωση σε σχέση με το 2016 (**3.567** υποθέσεις απάτης έναντι **4.979** το 2016, ήτοι μείωση σε ποσοστό **28,36%** ενώ ταυτοποιήθηκαν συνολικά **1.038** δράστες έναντι **1.241** δραστών το 2016, ήτοι μείωση σε ποσοστό **16,36%**) (Γραφήματα 33 και 34). Το γεγονός ότι μειώθηκαν οι απάτες, συνδέεται άμεσα με την ενημερωτική καμπάνια που εκκίνησε η ΕΛ.ΑΣ. (έκδοση και διαμοίραση ενημερωτικού φυλλαδίου, σποτάκι στην τηλεόραση, το ραδιόφωνο και το διαδίκτυο, συνεχής ανάδειξη του φαινομένου μέσω των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης, ημερίδες-διαλέξεις ανά την επικράτεια), που είχαν ως αποτέλεσμα την ενημέρωση των ατόμων τρίτης ηλικίας και την αποφυγή θυματοποίησής τους.

ΓΡΑΦΗΜΑ 33

Η συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται γενικά από μεγάλη ποικιλομορφία, ως προς τη χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία δράσης των δραστών. Τις περισσότερες φορές τελείται σε συνδυασμό με άλλα αδικήματα, όπως αυτά της πλαστογραφίας, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κ.λπ. και σε ελάχιστες περιπτώσεις με τα αδικήματα της κλοπής, υπεξαίρεσης και της ληστείας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 34

Τα θύματα εξακολουθούν να είναι ιδιώτες (υπερήλικα άτομα κατά πλειοψηφία, καταναλωτές, επιχειρηματίες και ιδιοκτήτες μικροεπιχειρήσεων), εταιρίες (τραπεζικά ιδρύματα, εταιρίες κινητής τηλεφωνίας) και το Δημόσιο (ΙΚΑ, ΟΑΕΕ κτλ.).

Το συνολικό κέρδος που αποκόμισαν οι οργανωμένες ομάδες από τη συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα υπολογίζεται σε **13.025.138,14** Ευρώ.

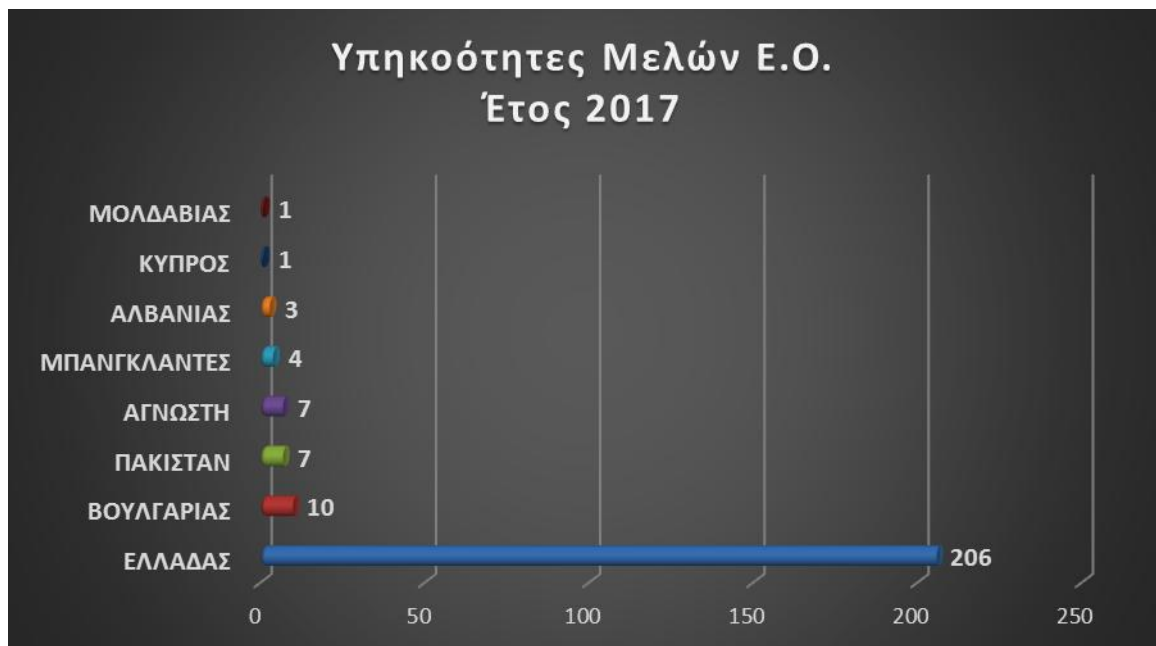
3.7.2. Εγκληματικές ομάδες.

Αριθμός ΕΟ (2016)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Περιοχές Δράσης
25	Πλαστογραφία Κλοπή Υπεξαίρεση Εκβίαση Κατοχή Ναρκοτικών	18	6	1	Αττική Θεσ/νίκη Λιβαδειά Ναύπλιο Αλεξανδρούπολη Λάρισα Δράμα Ρόδος Σέρρες

Το έτος 2017 εξαρθρώθηκαν είκοσι τέσσερις **(24)** εγκληματικές ομάδες, αποτελούμενες συνολικά από διακόσια τριάντα οκτώ **(238)** μέλη.

Κυρίαρχο ρόλο εξακολουθούν να έχουν οι εγχώριες (ομοιογενείς-αμιγείς) ομάδες (σε ποσοστό **72%** επί του συνόλου των ομάδων). Οι κυριότερες υπηκοότητες προέλευσης των μελών τους ήταν Ελλάδας και Βουλγαρίας (Βλ. Γράφημα 35). Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα εμφανίζεται σημαντική συμμετοχή ατόμων ΡΟΜΑ (σε ποσοστό **27%** επί συνόλου ημεδαπών υπηκόων).

ΓΡΑΦΗΜΑ 35

Το μέγεθός τους ποικίλλει, αλλά στην πλειοψηφία τους (**64%** επί του συνόλου) επρόκειτο για ολιγομελείς (έως έξι μέλη). Ωστόσο, σε αρκετές περιπτώσεις (**16%** επί του συνόλου) ήταν πολυμελείς (6-12 μέλη), ενώ σε πέντε περιπτώσεις επρόκειτο για ολόκληρα εγκληματικά δίκτυα (άνω των 12 μελών).

Σημαντικό ποσοστό των ομάδων (**52%** επί του συνόλου) δρούσε σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο (επίπεδο Νομού ή Περιφέρειας), όπως επίσης και εξίσου σημαντικό (**44%** επί του συνόλου) είχε πανελλήνιο πεδίο δράσης, ενώ σε μικρότερο ποσοστό είχαν διεθνή-διασυνοριακή διάσταση (**12%** επί του συνόλου). Σημαντικός αριθμός των ομάδων δραστηριοποιούνταν τόσο στην Αττική & Θεσσαλονίκη, όσο και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας (εμφανίζουν κινητικότητα).

Η πλειοψηφία των ομάδων δεν εμφάνισε πολυδιάστατη εγκληματική δραστηριότητα. Ωστόσο, μια ομάδα δραστηριοποιούνταν και σε κλοπές ΙΧΕ αυτοκινήτων.

Τα μέλη τους εμφανίζονται ιδιαίτερος ευρηματικά ως προς τις μεθόδους εξαπάτησης και τείνουν να εκμεταλλεύονται τις νέες τεχνολογίες (φορητά τηλέφωνα, Η/Υ), το διαδίκτυο και τις νομότυπες δομές, για αλίευση πελατών

ή/και για να διευκολύνουν (διακίνηση χρημάτων μέσω εταιριών μεταφοράς χρημάτων, λειτουργία Γραφείων Ευρέσεως Εργασίας, ταξιδιωτικών γραφείων, μετακίνηση με ΜΜΜ & ΔΧΕ αυτ-τα) και αποκρύψουν τις εγκληματικές δραστηριότητές τους. Χαρακτηρίζονται από μαζικότητα αδικημάτων (ευνοεί σε αυτό η τεχνολογία, όπως η χρήση φορητών τηλεφώνων και του Διαδικτύου για αλίευση των θυμάτων).

Η πλειοψηφία των ομάδων (ποσοστό **62%** επί του συνόλου) είχαν σχετικά σύντομο χρονικό ορίζοντα δράσης (1-6 μήνες), αλλά είναι υπεύθυνες για τέλεση μεγάλου αριθμού απατών (εμφανίζουν μαζικότητα επιθέσεων). Σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε η δράση ετών (έως επτά και οκτώ έτη).

Οι ομάδες, σε ορισμένες περιπτώσεις, εμφανίζουν υψηλό βαθμό εξειδίκευσης, διαθέτοντας εξοπλισμό για πλαστογράφηση εγγράφων, είτε συνεργάζονται με πλαστογράφους, για τη διευκόλυνση των εγκληματικών τους δραστηριοτήτων.

Σε σχέση με το 2016 δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές ως προς τις μεθοδολογίες δράσης των εγκληματικών ομάδων, οι κυριότερες των οποίων αναφέρονται παρακάτω:

- Εξαπάτηση μέσω τ/φ επικοινωνίας (προέβαιναν σε μεγάλο αριθμό κλήσεων) υπερήλικων κυρίως ιδιωτών, υποδυόμενοι δικηγόρους, αστυνομικούς ή/και ιατρούς και με το πρόσχημα εμπλοκής συγγενικού τους προσώπου σε θανατηφόρο τροχαίο δυστύχημα ή/και τροχαίο ατύχημα με τραυματισμό, αποσπούσαν χρηματικά ποσά προκειμένου να μην συλληφθεί ή με το πρόσχημα της δήθεν εσπευσμένης εισαγωγής συγγενών τους σε νοσοκομείο και την άμεση ανάγκη καταβολής χρηματικού ποσού για την επικείμενη εγχείρηση. Αυτή η μέθοδος συνεχίζει να απασχολεί και το 2017, αν και σε μικρότερο βαθμό.
- Εξαπάτηση με τη χρήση ιστοσελίδας διαδικτυακού εμπορίου. Δράστες εμφανιζόμενοι ως πωλητές οχημάτων, αναρτούσαν ψευδείς αγγελίες πώλησης οχημάτων στην ιστοσελίδα και σε επικοινωνία που ακολουθούσε με τα θύματα, έπειθαν αυτά να προβούν στην παροχή προκαταβολής για να «κλείσει η συμφωνία». Στη συνέχεια τα μέλη της ομάδας σταματούσαν κάθε επικοινωνία με τα θύματα.
- Εξαπάτηση του Δημοσίου μέσω της δημιουργίας ατομικών επιχειρήσεων με ψευδή στοιχεία και ανάπτυξη εμπορικής δραστηριότητας αυτών για βραχύ χρονικό διάστημα, με σκοπό την αποφυγή καταβολή νόμιμων φόρων, καθώς και την τροφοδότηση της κύριας επιχείρησης (νόμιμης) με προϊόντα σε τιμές, οι οποίες είναι αρκετά χαμηλότερες του ανταγωνισμού.
- Εξαπάτηση του Δημοσίου, με εικονικές ασφαλίσεις εργαζομένων σε εταιρείες, που είχαν δημιουργήσει εικονικά για τον σκοπό αυτό, μέσω της ηλεκτρονικής υποβολής ψευδών αναλυτικών περιοδικών δηλώσεων εργαζομένων στο Ι.Κ.Α., που δεν ανταποκρίνονταν σε πραγματική εργασία.

- Εξαπάτηση του Δημοσίου, μέσω παράνομων συνταγογραφήσεων ιδιαίτερα ακριβών φαρμάκων, εν αγνοία των ασφαλισμένων, έχοντας προηγουμένως υφαρπάξει τον Α.Μ.Κ.Α..
- Εξαπάτηση πολιτών μέσω διαφήμισης προς πώληση ταξιδιωτικών πακέτων σε προσφορά, με δύο (2) τρόπους: α) στο διαδίκτυο και β) στην τηλεόραση, πείθοντας τους ανυποψίαστους πολίτες, τουριστικά γραφεία και εταιρείες να προβούν στην αγορά των πακέτων, χωρίς εν τέλει να προσφέρουν τις υπηρεσίες για τις οποίες έχουν πληρωθεί.
- Εξαπάτηση πολιτών και ιδιοκτητών καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, μέσω της συσκευασίας πώλησης νοθευμένου ηλιέλαιου ως ελαιόλαδου. Τα νοθευμένα προϊόντα προωθούνταν στην εγχώρια αγορά ή εξάγονταν σε άλλες χώρες.
- Εξαπάτηση πολιτών, υπεύθυνων επιχειρήσεων και σωματείων καθώς και αντιπροσώπων του εκκλησιαστικού χώρου, μέσω της επίκλησης της ιδιότητας επιφανούς δικηγόρου ή μέλους δικαστικών αρχών ή μέλους της κυβέρνησης, ζητώντας οικονομική ενίσχυση για άτομο που χρήζει άμεσης χειρουργικής επέμβασης λόγω βαριάς αρρώστιας.
- Εξαπάτηση παραγωγών αγροτικών προϊόντων, με το πρόσχημα διάθεσης των προϊόντων τους μέσω κοινωνικών προγραμμάτων ή χυμοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό, λάμβαναν αγροτικά προϊόντα, χωρίς να καταβάλλουν τα οφειλόμενα στους παθόντες, εκδίδοντας μεταχρονολογημένες ακάλυπτες επιταγές. Για το σκοπό αυτό, είχαν συστήσει εταιρεία, λειτουργώντας ουσιαστικά ως «ριχτάδικο».
- Εξαπάτηση πολιτών μέσω ανάρτησης ψευδών αγγελιών πώλησης ηλεκτρονικών ειδών στο διαδίκτυο και κατάθεσης χρημάτων για την αγορά αυτών από τα θύματα σε λογαριασμούς πρακτόρων ΟΠΑΠ (χωρίς αυτοί να γνωρίζουν τους καταθέτες). Τα ποσά αυτά χρησιμοποιούνταν στη συνέχεια από τους δράστες σε στοιχηματικά παίγνια στα εν λόγω πρακτορεία, χωρίς να αποστέλλουν τα προϊόντα.
- Εξαπάτηση πολιτών με το πρόσχημα παροχής ηλεκτρικής ενέργειας από επώνυμη εταιρεία με χαμηλότερο κόστος και απαλλαγή από τα χρέη που οφείλουν στην εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας στην οποία ανήκουν.
- Τηλεφωνική προσέγγιση εμπόρων και επιτηδευματιών, κυρίως της επαρχίας, οι οποίοι είχαν αναρτήσει στο διαδίκτυο και τον Τύπο αγγελίες πώλησης τροφίμων και εμπορευμάτων και παραγγελία των προς πώληση προϊόντων. Αφού τους έπειθαν ότι είναι φερέγγυοι, τους ζητούσαν τραπεζικούς λογαριασμούς και ακολούθως κατάρτιζαν και τους απέστειλαν πλαστά αποδεικτικά τακτοποίησης της πληρωμής (εμβάσματα - επιταγές). Έτσι οι έμποροι απέστειλαν μέσω μεταφορικών εταιριών της επαρχίας, τα εμπορεύματα στην Αθήνα. Μετά την παράδοση του εμπορεύματος, από έτερο τοπικό μεταφορέα της Αθήνας, στο ακριβές σημείο παράδοσης και

μετά από επικοινωνία με τα τραπεζικά καταστήματα, διαπίστωναν την πλαστότητα των εμβασμάτων ή την πλαστότητα των επιταγών.

Οι ομάδες που δραστηριοποιούνται στην υπόψη δραστηριότητα χρησιμοποιούν τα συνήθη (όπως η χρήση «ghost numbers», πλαστών εγγράφων ταυτότητας ή/και αδειών διαμονής, μετακίνηση με ΜΜΜ και ΔΧΕ αυτ-τα, διαμονή σε ξενοδοχεία) ή/και πιο ισχυρά αντίμετρα σύλληψης (χρήση ψευδωνύμων και κωδικοποιημένων εκφράσεων κατά τις επικοινωνίες τους, δραστηριοποίηση των ηγετικών μελών των ομάδων εξ αποστάσεως μέσω της χρήσης φορητών τ/φ ή Διαδικτύου, συνεχείς και εικονικές αλλαγές έδρας της επιχείρησης κ.λπ.).

Η πλήρης εξιχνίαση και η σύλληψη των μελών τους συνήθως αναστέλλει τη δράση τους.

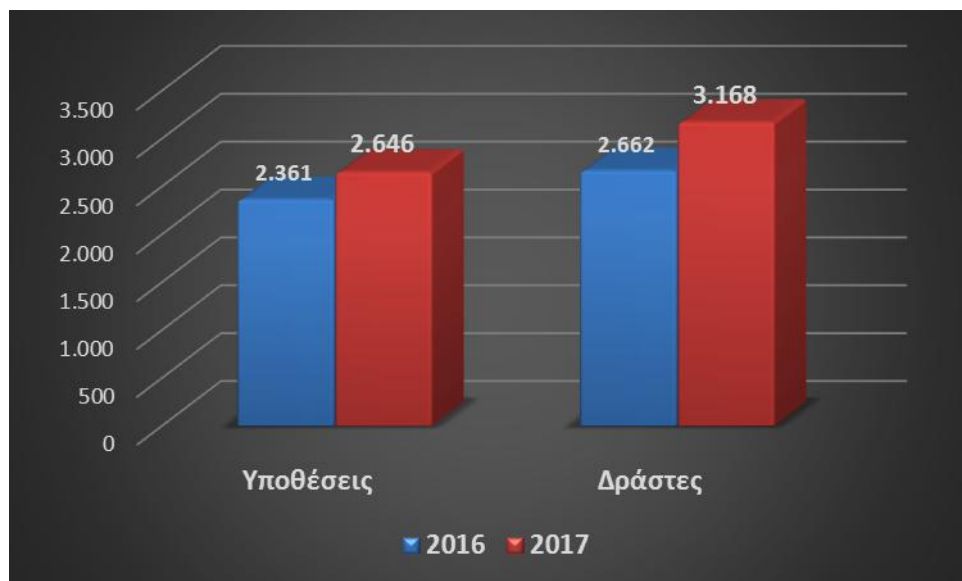
3.8 Πλαστογραφία.

3.8.1. Παρούσα κατάσταση.

Το αδίκημα της πλαστογραφίας αποτελεί μία εγκληματική δραστηριότητα, η οποία, ως επί το πλείστον, εμφανίζεται δευτερογενώς και συρρέει με έτερες μορφές εγκληματικής δραστηριότητας (κυρίως παράτυπη μετανάστευση, απάτες, κλοπές τροχοφόρων και διακίνηση κλεμμένων προϊόντων, λαθρεμπόριο προϊόντων κ.λπ.). Περαιτέρω, συσχετίζεται άμεσα με οικονομικής και διοικητικής φύσεως συναλλαγές, επηρεάζοντας σημαντικά την ομαλή διεξαγωγή τους.

Το 2017 παρατηρείται αυξητική τάση στον αριθμό των υποθέσεων (σε ποσοστό **12,75%**) και των δράστων (σε ποσοστό 19%) για το αδίκημα της πλαστογραφίας (αφορούν κατοχή, χρήση και κατάρτιση-νόθευση πλαστού εγγράφου), σε σχέση με το προηγούμενο έτος (Βλ. αναλυτικά παρακάτω Γράφημα).

ΓΡΑΦΗΜΑ 36

Τα θύματα της συγκεκριμένης εγκληματικής συμπεριφοράς ποικίλλουν και εξαρτώνται από τον τελικό αποδέκτη των πλαστογραφημένων προϊόντων (συνήθως Δημόσιες Υπηρεσίες, τραπεζικά ιδρύματα, πολίτες, εταιρίες).

3.8.2. Εγκληματικές Ομάδες.

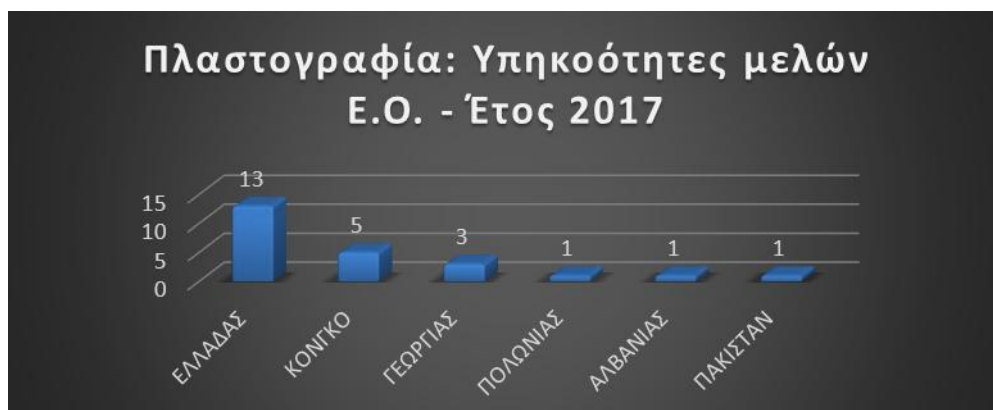
Αριθμός ΕΟ (2017)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Περιοχές Δράσης
4	<ul style="list-style-type: none"> Παράτυπη Μετανάστευση Απάτη Δωροδοκία υπαλλήλου Υφαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης 	1	2	1	Αττική Λέσβος

Το έτος 2017 η δραστηριοποίηση εγκληματικών οργανώσεων στην πλαστογράφηση εγγράφων συνίστατο στη δράση ολιγομελών κυρίως ομάδων (2-4 ατόμων), οι οποίες προέβαιναν στην κατάρτιση πλαστών πιστοποιητικών και αποδεικτικών της ταυτότητας εγγράφων (υπηρεσιακά σημειώματα, διαβατήρια, δελτία ταυτότητας διαφόρων χωρών, άδειες διαμονής, άδειες οδήγησης κ.λπ.) καθώς και εισιτηρίων των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.

Ειδικότερα, από τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας εξιχνιάστηκαν τρεις (3) υποθέσεις εγκληματικής δράσης, με δραστηριοποίηση στην κατάρτιση πλαστών αποδεικτικών της ταυτότητας εγγράφων και μία (1) υπόθεση στην κατάρτιση πλαστών εισιτηρίων των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.

Επιπρόσθετα, διαπιστώθηκε η εμπλοκή συνολικά είκοσι τεσσάρων (24) ατόμων, συνδεδεμένων με το αδίκημα της πλαστογραφίας πιστοποιητικών, με κύριες υπηκοότητες προέλευσης των μελών τους την Ελλάδα, το Κονγκό και τη Γεωργία (Βλ. παρακάτω Γράφημα).

ΓΡΑΦΗΜΑ 37

Η δράση των ομάδων emπεριέχει υψηλό βαθμό εξειδίκευσης (χρησιμοποιούν διάφορες ηλεκτρονικές εφαρμογές Η/Υ και του Διαδικτύου, Η/Υ, εκτυπωτές, σαρωτές, ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές, σφραγίδες, μεμβράνες με υδατογραφήματα και ιριδιζόντα στοιχεία ασφαλείας διαβατηρίων και λοιπό εξειδικευμένο τεχνολογικό εξοπλισμό), ενώ ο βασικός εξοπλισμός που χρησιμοποιούν είναι εύκολα διαθέσιμος στο νόμιμο εμπόριο και το Διαδίκτυο. Όλες οι ομάδες δρούσαν σε τοπικό επίπεδο (Νομός Αττικής και Λέσβου).

Οι παρεχόμενες «υπηρεσίες» ποικίλλουν και αφορούν κατάρτιση-νόθευση πλαστών ληξιαρχικών πράξεων γάμου, αδειών οδήγησης, ταξιδιωτικών (διαβατήρια και Δ.Α.Τ. χώρων της Ε.Ε. κυρίως) και λοιπών νομιμοποιητικών της παραμονής εγγράφων (άδειες διαμονής, βεβαιώσεις ΟΤΑ, προξενικές θεωρήσεις εισόδου, δελτία παροχής ασύλου, υπηρεσιακά σημειώματα αστυνομικών αρχών) και εισιτηρίων μέσων μαζικής μεταφοράς.

Η κατάρτιση των πλαστών εγγράφων συνήθως λαμβάνει χώρα σε διαμερίσματα ή δωμάτια ξενοδοχείου (εντοπίστηκαν δύο αυτοσχέδια εργαστήρια κατάρτισης και νόθευσης πλαστών εγγράφων) και πραγματοποιείται είτε με τη νόθευση γνήσιων εγγράφων, είτε με την κατάρτιση εξ υπαρχής πλαστών (κυρίως ταξιδιωτικών εγγράφων).

Οι ομάδες εξακολουθούν να εκμεταλλεύονται ευρέως τις νομότυπες δομές όπως του ταχυδρομικού τομέα (μέσω αεροδρομίου), για την αποστολή-παραλαβή δεμάτων. Επίσης, εκμεταλλεύονται τη λειτουργία διαφόρων καταστημάτων (περίπτερα), για παράδοση-διακίνηση-κατάρτιση των πλαστών εγγράφων.

Επιπρόσθετα, διαπιστώθηκε η εμπλοκή συμβολαιογραφείων, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν από εγκληματική οργάνωση για την κατάρτιση πλαστών εγγράφων, καθώς και η διαφθορά υπαλλήλων δημόσιων Υπηρεσιών για τη διευκόλυνση της όλης διαδικασίας, μέσω παροχής πιστοποιητικών εγγράφων έναντι οικονομικού ωφελήματος.

Οι ομάδες χρησιμοποιούσαν συνήθη αντίμετρα σύλληψης όπως, διαμόρφωση κρυφών χώρων σε διαμερίσματα (καβάζες) για κατάρτιση πλαστών ή νόθευση γνήσιων εγγράφων, χρήση «ghost numbers» κ.λπ..

3.9 Διακίνηση όπλων, πυρομαχικών & εκρηκτικών υλών.

3.9.1. Παρούσα Κατάσταση.

Σε σχέση με το 2016 δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές στη Χώρα μας, ως προς τη συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα. Η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί χώρα «προορισμού» (οπλισμός προερχόμενος από Αλβανία, Βουλγαρία, Π.Γ.Δ.Μ., Σερβία, Κόσσοβο, Μαυροβούνιο), για την κάλυψη των αναγκών της «εγχώριας» αγοράς (μεμονωμένους δράστες ή/και ομάδες που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας), αλλά και «ενδιάμεση» (transit) χώρα [κυρίως με προορισμό την Τουρκία, Συρία, Ιράκ, Λιβύη ή/και χώρες της Ε.Ε.], ένεκα της γεωγραφικής της θέσης.

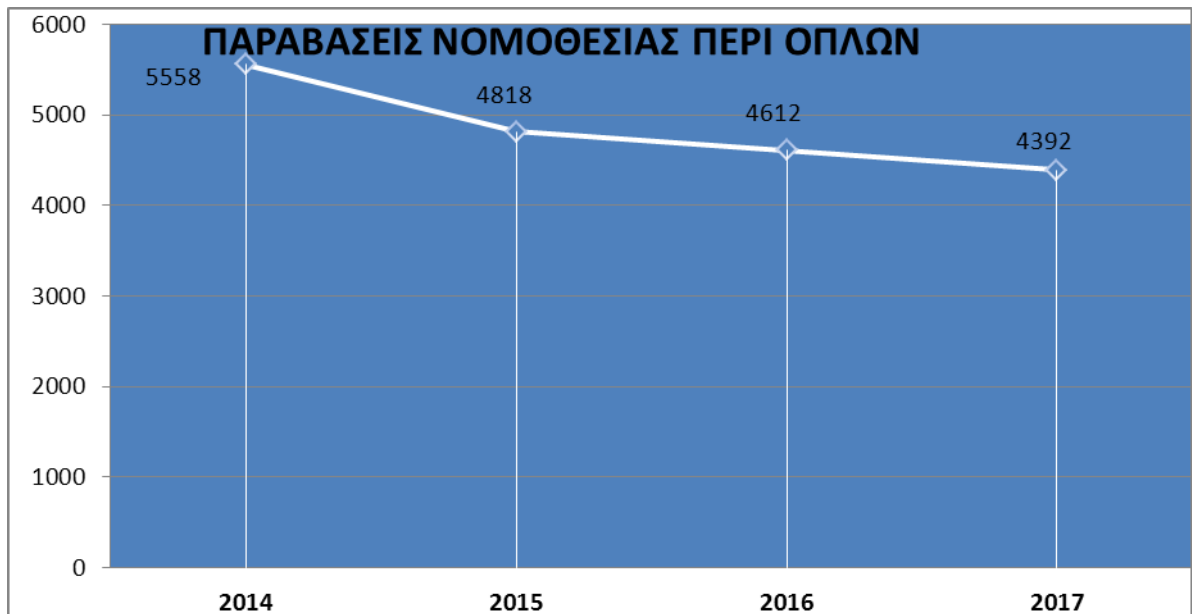
Από το σύνολο των κατασχέσεων των όπλων στην Ελληνική Επικράτεια το 2017, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτών αφορά σε κυνηγετικά όπλα & όπλα Flobert. Όσον αφορά τις παραβάσεις Νομοθεσίας Περί Όπλων, συνεχίζεται η πτωτική τάση και το 2017, σε σχέση με προηγούμενα έτη.

[Βλ. παρακάτω Γραφήματα]

ΓΡΑΦΗΜΑ 38

ΓΡΑΦΗΜΑ 39

Η παράνομη διακίνηση οπλισμού αποτελεί πεδίο προσέλκυσης εγκληματικών ομάδων, αλλά και μεμονωμένων δραστών-διακινητών, οι οποίοι έχουν διασυνδέσεις και συνεργάζονται «ad hoc»²⁷ με διάφορες εγκληματικές ομάδες, προμηθεύοντας τους παράνομα με οπλισμό.

²⁷Πρόκειται για το «crime as service model».

3.9.2. Εγκληματικές Ομάδες

Αριθμός ΕΟ (2017)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώ ριες	Αλλοδα πές	Εμπλεκό μενες Χώρες	Περιοχές Δράσης
1	Νομοθεσία Περί Φωτοβολιδών Νομοθεσία Περί εξαρτησιογόνων ουσιών	1	0	Ελλάδα Σερβία	Πειραιάς Νίκαια Δραπετσώνα Κορυδαλλός Άνω Λιόσια

Η παράνομη διακίνηση όπλων εξακολουθεί να αποτελεί, κατά κύριο λόγο, δευτερογενή εγκληματική δραστηριότητα των ομάδων που εμπλέκονται σε αυτήν. Το 2017, σε μία (1) περίπτωση διαπιστώθηκε η εμπλοκή οργανωμένης ομάδας, η οποία απαρτιζόταν από τρία (3) μέλη, και είχαν ως κύρια δραστηριότητα την παράνομη διακίνηση οπλισμού και πυρομαχικών.

Η διακίνηση αφορούσε όπλα που η οργάνωση προμηθευόταν παράνομα, είτε από Ελλάδα, είτε, κατόπιν παραγγελίας, από συνεργούς τους στο εξωτερικό (λ.χ. Σερβία), ή κατόπιν μετατροπής σε πυροβόλα όπλα. Για το λόγο αυτό, στην εν λόγω οργάνωση συμμετείχε μέλος που στο παρελθόν διατηρούσε κατάστημα κατασκευής και επισκευής μεταλλικών σκελετών και τμημάτων όπλων, ο οποίος είχε την τεχνική κατάρτιση και τις εξειδικευμένες τεχνικές γνώσεις για την πραγματοποίηση κάθε είδους τεχνικής παρέμβασης στα όπλα.

Η ομάδα ήταν ολιγομελής (3 μέλη).

Η υπηκοότητα των μελών ήταν Ελληνική.

Αναφορικά με τους τρόπους διακίνησης, δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές το 2017 σε σχέση με το 2016. Αυτή εξακολουθεί να πραγματοποιείται **χερσαία** [με οχήματα (Ι.Χ – Φ/Γ) σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες μέσω των θεσμοθετημένων σημείων εισόδου/εξόδου Χώρας (Αλβανίας, Τουρκίας, Βουλγαρίας, π.Γ.Δ.Μ.) ή/και πεζή από μη θεσμοθετημένα σημεία εισόδου και στη συνέχεια απόκρυψη σε συγκεκριμένα σημεία (κυρίως στην Ε/Α μεθόριο)],

Θαλάσσια (με πλοία φορτωμένα σε container, κρυμμένα με άλλα εμπορεύματα) και **εναέρια** (με aircouriers, οι οποίοι τα είχαν κρυμμένα σε αποσκευές).

Περαιτέρω, δημοφιλή **μεθοδολογία δράσης (modus operandi)** και το 2017 συνιστά η νόμιμη εισαγωγή από εταιρίες εμπορίας οπλισμού σε χώρες της Ε.Ε. (Βουλγαρία, Αυστρία κυρίως) διαφόρων αεροβόλων όπλων, πιστολιών κρότου-αερίου και λοιπών απενεργοποιημένων όπλων, φυσιγγίων κρότου-αερίου και η μετατροπή τους στη συνέχεια σε πυροβόλα όπλα και φυσίγγια αυτών, τα οποία διακινούνται στην εγχώρια αγορά. Προς τούτο, συνήθως μέλη τους διατηρούν νομίμως καταστήματα εμπορίας όπλων.

Οι τιμές αγοράς των πυροβόλων όπλων κυμαίνονται από 500 έως 5.000 Ευρώ (αναλόγως του τύπου, προέλευσης, χρονολογίας μοντέλου όπλου κ.λπ.) και των πυρομαχικών κυμαίνονταν από 40 έως 80 ευρώ (αναλόγως του διαμετρήματος των φυσιγγίων).

Οι ομάδες αυτές εμφανίζουν υψηλό βαθμό ειδίκευσης, καθώς συμμετέχουν σε αυτές μέλη με εξειδικευμένες γνώσεις και εξοπλισμό για τη μετατροπή-τροποποίηση των όπλων.

Επίσης, τείνουν να εκμεταλλεύονται τις νομότυπες δομές για τη διακίνηση των εγκληματικών τους προσόδων (εταιρίες μεταφοράς χρημάτων, ταχυμεταφορών, τραπεζικά ιδρύματα, λεωφορεία του ΚΤΕΛ), αλλά και του παράνομου οπλισμού (εταιρίες ταχυμεταφορών, καταστήματα εμπορίας όπλων, σκοπευτικές λέσχες, σύσταση ναυτιλιακών εταιριών στην αλλοδαπή). Περαιτέρω, αναπτύσσουν συνεργασίες με νόμιμους εμπόρους και εταιρίες εμπορίας όπλων στην αλλοδαπή, εισάγοντας νόμιμα τον οπλισμό στη χώρα μας, τον οποίο στη συνέχεια τον τροποποιούν-μετασκευάζουν.

Επιπρόσθετα, κάνουν ευρεία χρήση των νέων τεχνολογιών [Διαδίκτυο (SurfaceWeb), «Darknet»], για την αλίευση πελατών και διακίνηση του οπλισμού. Το «Σκοτεινό Δίκτυο (Darknet)»²⁸ συνιστά διεθνώς δημοφιλές πεδίο ανεύρεσης πελατών και διακινητών οπλισμού, η δε αποστολή-διακίνηση του οπλισμού λαμβάνει χώρα κυρίως μέσω εταιριών ταχυμεταφοράς.

Οι ομάδες λαμβάνουν τα συνήθη αντίμετρα σύλληψης, όπως χρήση «ghost numbers», συνθηματικών εκφράσεων κατά τις επικοινωνίες τους, απόκρυψη οπλισμού σε μισθωμένες οικίες ή/και αποθήκες (καβάζες), απόκρυψη σε άλλα νόμιμα μεταφερόμενα φορτία.

²⁸Χαρακτηριστικό στοιχείο είναι ότι επιμερίζεται σε σκοτεινά δίκτυα κρυμμένα βαθιά μέσα στον ιστό. Επίσης, γνώρισμα του σκοτεινού διαδικτύου είναι και τα δίκτυα ανωνυμίας, όπως το Tor, που λειτουργεί μέσω μιας σειράς ανώνυμων συνδέσεων.

3.10 Παραχάραξη.

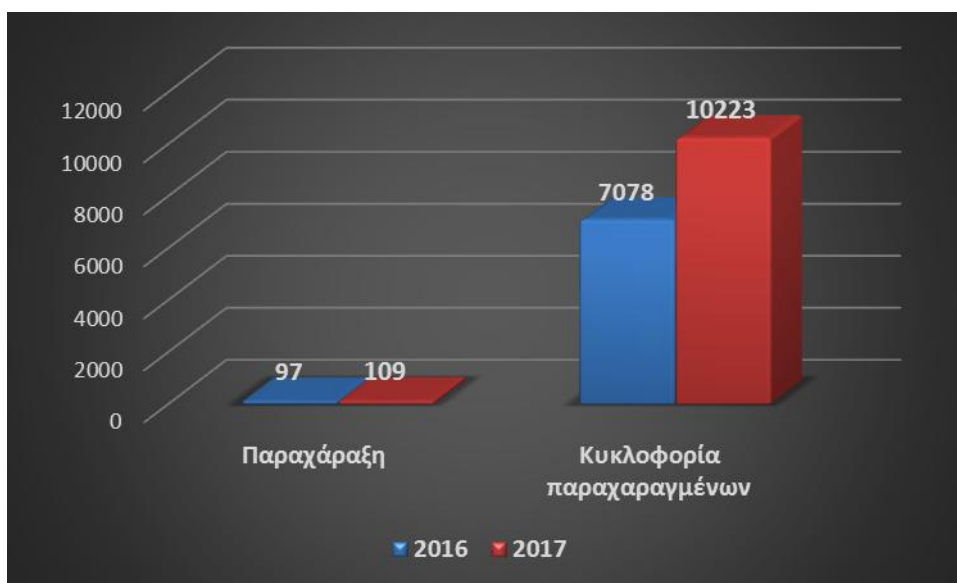
3.10.1. Παρούσα κατάσταση.

Η παραχάραξη χαρτονομισμάτων συνιστά πηγή εύκολου προσπορισμού κέρδους, σε μία περίοδο που λόγω των οικονομικών συνθηκών ολοένα και περισσότερα άτομα καταφεύγουν σε παράνομες μεθόδους, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις δυσκολίες.

Η Ελλάδα δεν αποτελεί χώρα παραγωγής παραχαραγμένων νομισμάτων, αλλά χώρα κυκλοφορίας αυτών.

Συνολικά, οι υποθέσεις παραχάραξης χαρτονομισμάτων το έτος 2017 ανήλθαν σε εκατόν εννέα (**109**) έναντι ενενήντα επτά (**97**) το 2016. Επιπρόσθετα, αύξηση (σε ποσοστό **44,32%**) παρατηρήθηκε και στις υποθέσεις κυκλοφορίας παραχαραγμένων νομισμάτων (καλόπιστης ή μη)[Βλ. παρακάτω ΓΡΑΦΗΜΑ].

ΓΡΑΦΗΜΑ 40

Το αδίκημα της παραχάραξης χαρτονομισμάτων συχνά τελείται σε συνδυασμό με το αδίκημα της απάτης ή/και της κυκλοφορίας παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων και επηρεάζει σημαντικά την ομαλή διεξαγωγή των οικονομικών συναλλαγών και την εμπιστοσύνη σε αυτές (Βλ. Πίνακα επόμενης παραγράφου).

Από τις κατασχέσεις πλαστών χαρτονομισμάτων στην Ελληνική Επικράτεια για το 2017, προκύπτει ότι προτιμάται η παραχάραξη χαρτονομισμάτων Ευρώ (ονομαστικής αξίας 20 & 50 κυρίως) και Αμερικανικού Δολαρίου (ονομαστικής αξίας 100 και 50) σε σχέση με λοιπά ξένα νομίσματα.[Βλ. Παρακάτω Γράφημα].

Τα θύματα της συγκεκριμένης εγκληματικής δραστηριότητας ποικίλλουν και εξαρτώνται από τον τελικό αποδέκτη των παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων

(συνήθως πολίτες-καταναλωτές, έμποροι-επιχειρηματίες, ιδιοκτήτες κατ-των, κ.λπ.).

ΓΡΑΦΗΜΑ 41

3.10.2. Εγκληματικές Ομάδες.

Αριθμός ΕΟ (2017)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Περιοχές Δράσης
1	<ul style="list-style-type: none"> • Νομοθεσία Περί Εξαρτησιογόνων Ουσιών • Κυκλοφορία Παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων • Παραβάσεις Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα 	1	Νομός Μεσσηνίας

Όσον αφορά την οργανωμένη εγκληματικότητα στον εν λόγω τομέα, μνημονεύεται ότι το 2017 διαπιστώθηκε η δράση ομάδων, ολιγομελών ως επί το πλείστον (2-4 ατόμων), οι οποίες δραστηριοποιούνταν κυρίως στην προσπάθεια διάθεσης των παραχαραγμένων νομισμάτων σε τοπικά κυρίως καταστήματα (περίπτερα, μίνι-μάρκετ κ.λπ.), με αγορές μικρής αξίας, προκειμένου ανταλλάξουν αυτά με γνήσια νομίσματα. Παράλληλα, συνελήφθησαν μεμονωμένα άτομα ή ολιγομελείς ομάδες (2-3 ατόμων), που είχαν στην κατοχή τους πληθώρα παραχαραγμένων νομισμάτων, με σκοπό να διαθέσουν αυτά στην εγχώρια αγορά.

Ως οργανωμένη χαρακτηρίστηκε μία (1) ομάδα, για την οποία σχηματίστηκε δικογραφία σε βάρος τριών (3) ατόμων (δύο ημεδαπών και ενός υπηκόου Αλβανίας), με τη δράση της να εντοπίζεται σε τοπικό επίπεδο [Νομός Μεσσηνίας]. Καταγράφηκε άλλη μία σοβαρή περίπτωση παραχάραξης όπου σχηματίστηκε δικογραφία σε βάρος δύο (2) ατόμων και στην κατοχή των οποίων βρέθηκε πλήθος παραχαραγμένων νομισμάτων.

Η συνήθης μεθοδολογία δράσης των ομάδων που εμπλέκονται στη διακίνηση χαρτονομισμάτων, εξακολουθεί να είναι η ανταλλαγή των παραχαραγμένων με γνήσια, με το πρόσχημα διάφορων αγοραπωλησιών (χαμηλού κόστους) αντικειμένων σε καταστήματα και λαϊκές αγορές, ώστε να μη γίνονται εύκολα αντιληπτά.

Όσον αφορά στις ομάδες που εμπλέκονται στην παραχάραξη των χαρτονομισμάτων, όπως έχει παρατηρηθεί κατά τα προηγούμενα έτη, εμφανίζουν υψηλό βαθμό εξειδίκευσης. Ωστόσο, ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούν (εκτυπωτές, Η/Υ, σαρωτές, κενά χαρτιά, κόλλες, κ.λπ.), είναι εύκολα διαθέσιμος στο εμπόριο. Χρησιμοποιούν συνήθη αντίμετρα σύλληψης όπως η χρήση «ghost numbers», συνθηματικών εκφράσεων κατά τις τ/φ τους επικοινωνίες, απόκρυψη παραχαραγμένων σε αποθήκες ή/και μισθωμένα

διαμερίσματα (καβάζες), χρήση τσιλιαδόρων περιμετρικά χώρων αποθήκευσης παραχαραγμένων.

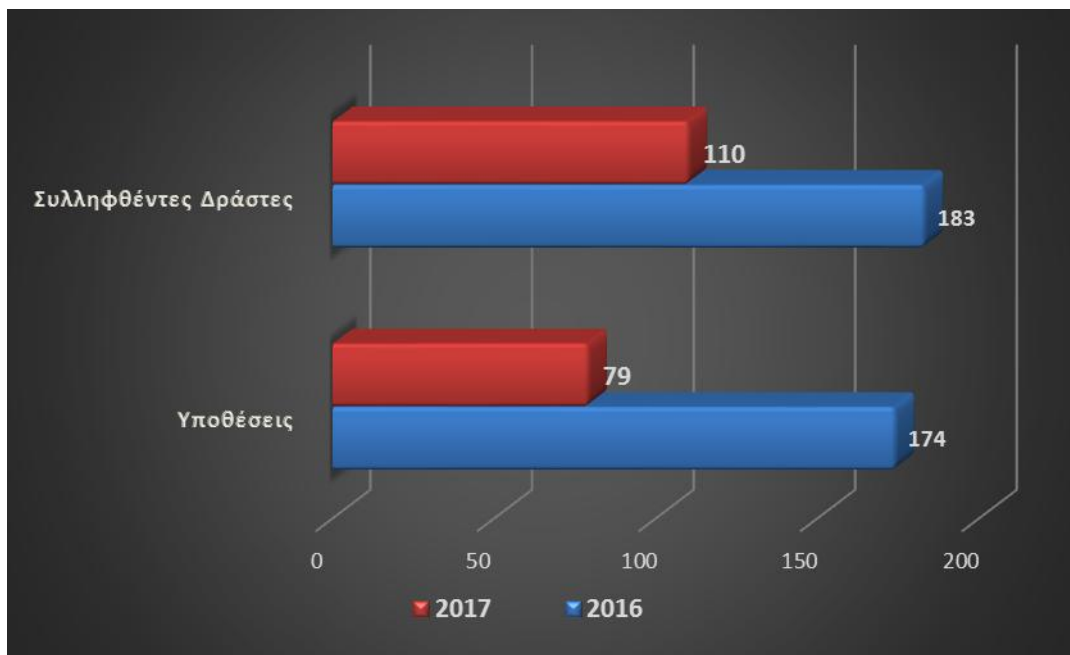
3.11 Παράνομο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών.

3.11.1. Παρούσα Κατάσταση.

Τα έργα πολιτιστικής κληρονομιάς εξακολουθούν να προσελκύουν το ενδιαφέρον εγκληματιών και εγκληματικών οργανώσεων, από το λαθρεμπόριο των οποίων αποκομίζουν τεράστια οικονομικά οφέλη. Ιδιαίτερα στην Ελλάδα, η οποία αποτελεί ένα υπαίθριο μουσείο, με χιλιάδες αρχαιολογικούς θησαυρούς να βρίσκονται διάσπαρτοι, τόσο σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, μοναστήρια, εκκλησίες, όσο και στην ύπαιθρο, το πρόβλημα συνεχίζει να είναι υπαρκτό.

Το 2017 παρατηρήθηκε μείωση στις υποθέσεις αρχαιοκαπηλίας (79 υποθέσεις έναντι 174 το 2016, ήτοι μείωση σε ποσοστό **54,60%**) και τον αριθμό των δραστών (110 έναντι 183 το 2016, ήτοι μείωση σε ποσοστό **39,89%**)[Βλ. παρακάτω Γράφημα].

ΓΡΑΦΗΜΑ 42

Η πλειοψηφία των υποθέσεων αφορούσαν τη δράση μεμονωμένων ατόμων. Κύρια δραστηριότητα ήταν η παράνομη εκσκαφή, η κατοχή και η διάθεση αρχαίων αντικειμένων.

Το αδίκημα της αρχαιοκαπηλίας και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών συχνά τελείται σε συνδυασμό με τα αδικήματα της αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ενώ παράλληλα σε υποθέσεις σύλληψης ατόμων για κατοχή αρχαίων αντικειμένων, συνέρρεε και παραβίαση της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, καθώς και της νομοθεσίας Περί Όπλων.

Για το έτος 2017 δεν διαπιστώθηκε η δράση οργανωμένης ομάδας στην υπόψη εγκληματική δραστηριότητα. Πέραν τούτου, αξίζει να αναφερθεί υπόθεση σύλληψης ημεδαπού, ο οποίος τυγχάνει νόμιμος συλλέκτης πολιτιστικών αγαθών, καθόσον σε διενεργηθέντες ελέγχους δεν ανευρέθηκαν πολιτιστικά αντικείμενα που όφειλε να έχει, βάσει της άδειας συλλέκτη που κατείχε, ενώ παράλληλα ανευρέθηκαν στην κατοχή του αντικείμενα πολιτιστικής κληρονομιάς, για τα οποία δεν κατείχε νόμιμη άδεια από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Το αδίκημα της αρχαιοκαπηλίας και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών συντελεί στην υποβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Χώρας μας. Επιπρόσθετα, πολύ συχνά προκαλούνται και φυσικές φθορές σε αρχαιολογικά ευρήματα στα πλαίσια παράνομων ανασκαφών.